

Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà

Jardineria

Col·lecció_ **Documents de Treball**

La Diputació de Barcelona és una institució de govern local que treballa conjuntament amb els ajuntaments per impulsar el progrés i el benestar de la ciutadania.

La col·lecció **Documents de Treball** facilita els agents del món local documentació actualitzada per contribuir a millorar la gestió de les polítiques públiques locals.

Aquesta guia està pensada com una eina d'ajuda a la planificació i gestió dels espais verds, en tota la seva diversitat i complexitat, dels municipis de la demarcació de Barcelona. Segueix la lògica del procés de presa de decisions i vol donar resposta a les qüestions següents: De quin espai disposem? Com dissenyarem l'espai per donar resposta a les funcions que han de desenvolupar? Quines espècies i combinacions d'espècies són les més idònies? Com ha de ser la plantació per tal que els elements vegetals desenvolupin tot el seu potencial?

Aquesta obra és una referència que es pot consultar abans de prendre decisions o en cas de dubtes, però en cap cas té pretensió normativa ni vol substituir la professionalitat necessària per portar a terme la gran diversitat de tasques associades al verd urbà.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Territori i Sostenibilitat

Servei d'Equipaments i Espai Públic
Comte d'Urgell, 187
Edifici del Relotge, 4t. pis
08036 Barcelona
Tel. 934 022 122
s.equipamentsep@diba.cat · www.diba.cat/seep

Consulteu altres publicacions al web
de la Llibreria de la Diputació de Barcelona:

www.diba.cat/llibreria

Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà

Jardineria

Josep Selga Casarramona
Xavier Argimon de Vilardaga
Carme Farré Arana
Josep Cirera Clotet

Col·lecció **Documents de Treball**

Sèrie_Territori, 27

**Diputació
Barcelona**

Redacció

Josep Selga Casarramona biòleg

Xavier Argimon de Vilardaga enginyer tècnic agrícola

Carme Farré Arana biòloga i paisatgista

Josep Cirera Clotet enginyer agrònom

Il·lustracions

Anna Terricabras Genís enginyera tècnica agrícola i paisatgista

Experts consultats

Carme Lacambra Pifarré enginyera tècnica agrícola

Andreu Salvat Saladrigas biòleg especialista en botànica

Moisès Guardiola Bufí biòleg

Coordinació

Servei d'Equipaments i Espai Públic

Eloi Juvillà Ballester Servei d'Equipaments i Espai Públic

Consell assessor de redacció

Eloi Juvillà Ballester i Montserrat Reus i Martí Servei d'Equipaments i Espai Públic

Sònia Chavero Bellido Servei de Salut Pública

Enric Coll Gelabert Oficina Tècnica de Sensibilització, Participació i Divulgació Ambiental

Eulàlia Codinachs Vanaclocha Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

David Carrera i Bonet Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial

© del text: els autors

de l'edició: Diputació de Barcelona

Març de 2015

Producció: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona

Composició: Jordi Rodríguez Ramos

ISBN: 978-84-9803-704-3

Dipòsit legal: B 2074-2015

Índex

Presentació	8
Introducció	9
Disseny i composició	13
Disseny	13
Coherència formal	14
Color	15
Textura	17
Olor	18
Escala espacial	18
Escala temporal	19
Gestió	20
Composició	20
Criteris de composició	21
L'element vegetal en el disseny del verd urbà	24
Elements puntuals	24
Alineacions	24
Masses i grups	25
Tanques i vorades	26
Massissos herbacis i mixtos	29
Recobriment de sòls	30
Selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí	32
Selecció	32
Espècies seleccionades	32
Plantes invasores	34
Manual d'ús de la guia de jardineria	35
Estructura de la Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí	36

Identitat i tipologia	37
Identitat	37
Tipologia	38
Medi i origen	39
Zona climàtica	39
Zona de rusticitat	41
Resistència a les glaçades	43
Resistència a la calor	43
Resistència a la sequera	44
Tolerància a la calç	44
Proximitat al mar	45
Exposició solar	45
Origen	46
Forma i característiques	47
Forma, tipus o sistema de fixació	47
Alçària	48
Amplada	48
Fulla (o tija)	48
Flor	49
Fruit	49
Funció i interès	50
Funcions principals	50
Atributs d'interès	50
Gestió	51
Poda i retall	51
Al·lèrgies i reaccions adverses	52
Plagues i malalties	52
Consum hídic	52
Vida útil	53
Potencial d'invasió	53
Densitat de plantació	53
Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí	54
Llegendes	54
Taula de selecció d'arbusts i plantes de jardí	57
Plantació d'arbusts i plantes de jardí	99
Qualitat de la planta	99
Transport i recepció	102

Qualitat del sòl	102
Treballs de plantació	103
Treballs de postplantació	106
Gespes	107
Introducció	107
Usos d'una gespa	108
Funcions d'una gespa	108
Abans de decidir si es posa o no una gespa	109
Dades necessàries per a una correcta selecció	110
Selecció de gespes	110
Les diferents espècies de gespa	110
Les barreges de gespa	115
Els prats i els tapissos	116
Les ressembres	117
El reg d'una àrea de gespa	117
Pla d'actuació	117
Tolerància a la sequera de diverses espècies	118
Regs d'establiment i de manteniment	118
Definició dels paràmetres de la Taula de selecció	119
Identitat	119
Medi	119
Característiques estètiques i funció	121
Gestió	122
Taula de selecció de gespes	126
Taula de barreges	132
Conclusions	133
Bibliografia	134
Annex. Taula complementària d'espècies d'arbusts i plantes de jardí	138
Agraïments dels autors	175

Presentació

Des de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat, el Servei d'Equipaments i Espai Públic treballa en cooperació amb els ens locals per a la millora dels equipaments i de l'espai públic, amb l'objectiu d'oferir a la ciutadania uns serveis de qualitat.

El verd urbà de l'espai públic constitueix una part molt important d'aquests serveis, ja que contribueix a la millora de la qualitat de vida dels nostres pobles i ciutats. Els arbres, la vegetació i els espais verds en general acosten la natura a la ciutadania, alhora que contribueixen a millorar l'entorn urbà netejant l'aire, aportant frescor, generant ombra i fent més acollidor l'espai públic. És per tot això que el verd urbà constitueix un dels indicadors de qualitat de vida més apreciats per la ciutadania.

La publicació que teniu a les vostres mans constitueix la segona part de la *Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà* que vam encetar l'any 2012 amb el primer volum dedicat a l'arbrat viari. Atesa la complexitat de la jardineria pública, hem vist necessari ampliar la Guia amb aquest segon volum dedicat a les espècies de jardineria, ja que aquestes resulten també determinants tant en la qualitat dels espais verds urbans com en les conseqüències de gestió que impliquen les decisions i la selecció d'un tipus d'espècies o altres.

El punt de partida per poder disposar d'una jardineria pública urbana de qualitat comença amb el disseny adequat de l'espai, segueix amb la tria acurada de les espècies i amb la seva correcta plantació i gestió. Aquesta estructura lògica és la que segueix la guia amb l'objectiu de facilitar la tasca als serveis municipals.

La Guia que teniu a les vostres mans és el fruit d'un treball conjunt entre els autors i una comissió interdepartamental constituïda per personal tècnic del Servei de Salut Pública, l'Oficina Tècnica de Sensibilització, Participació i Divulgació Ambiental, l'Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial, i el Servei d'Equipaments i Espai Públic de la Diputació de Barcelona.

Esperem que aquesta publicació us sigui d'ajuda en la vostra política municipal de jardineria pública i d'espai públics, que contribueixi a una major eficiència i eficàcia del Servei i que asseguri la satisfacció ciutadana en aquest àmbit.

Marc Castells i Berzosa

Diputat delegat d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge

Introducció

L'objectiu d'aquesta Guia és esdevenir una eina d'ajuda al disseny i a la gestió dels espais verds urbans dels municipis de la província de Barcelona. Aquesta publicació dóna continuïtat i complementa la *Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà: arbrat viari* de la Diputació de Barcelona publicada l'any 2012.

Així doncs, la intenció és que la Guia constitueixi un instrument útil, i sobretot pràctic, per als serveis tècnics municipals, tant per als que compten amb especialistes en jardineria, com sobretot per als més generalistes dels municipis petits i mitjans.

La finalitat d'aquesta Guia es pot resumir en la valoració del verd urbà dels nostres pobles i ciutats, treballant des del coneixement de la natura, respectant el caràcter propi de cada lloc i gestionant de forma responsable i eficient els recursos per fer espais més confortables, experiències d'estada més agradables i major eficiència en la gestió municipal del verd urbà.

Els valors del verd urbà

El verd urbà configura un dels aspectes més valorats per part de la ciutadania, moltes vegades perquè constitueixen un espai d'esbarjo, d'estada i de reconexió amb la natura dins la ciutat. Així, aquests espais compleixen unes funcions ambientals i socials essencials per a la millora de la qualitat de vida i el benestar de les persones.

La funció del verd urbà va més enllà de fer agradable el paisatge de la ciutat, transforma el territori urbà en un «hàbitat» adequat per viure els humans en plenitud. Com ja hem apuntat, la natura urbana ofereix evidents beneficis ambientals que van des de l'absorció de partícules i elements químics contaminants, passant per l'augment de la biodiversitat urbana o la funció de connector, fins a la disminució de les molèsties causades pel soroll, i en conjunt es pot dir que tenen un cert paper en la mitigació i adaptació contra el canvi climàtic.

Per altra banda, la demanda d'espais verds és també l'expressió d'una necessitat en termes de salut. L'evidència científica demostra que l'existència d'espais verds en zones urbanes ajuda a millorar el benestar i la qualitat de vida de les persones. Entre els seus beneficis, promouen el desenvolupament de l'activitat física a l'aire lliure, contribueixen a la salut mental i proporcionen oportunitats per al desenvolupament de les relacions socials.

S'ha demostrat que la disponibilitat d'espais verds de qualitat anima la gent a fer servir els espais públics i contribueix a promoure interaccions socials positives que milloren la cohesió social i el desenvolupament local.

Així doncs, es posa de manifest la contribució dels espais enjardinats a la millora de la qualitat ambiental, de la salut humana i de la cohesió social, així com de la importància del verd urbà com a organitzador de la trama urbana i connector amb el territori circumdant.

Cada vegada apareixen nous valors associats al verd urbà i és més evident que la qualitat de la infraestructura verda és un ingredient clau en la qualitat de la gestió municipal.

Treballar amb la natura

La complexitat i la biodiversitat de la natura responen a les necessitats d'adaptació als canvis constants de l'entorn. Una de les estratègies més freqüents de l'acció humana és la simplificació. Repetim fórmules i uniformitzem solucions, sense adonar-nos que fem sistemes més fràgils i més dependents.

Així com en el medi natural les espècies més adaptades són les espècies autòctones de cada indret, les condicions ambientals del medi urbà són molt diferents de les del seu entorn, per la qual cosa hem de recórrer a la cultura –entesa com el coneixement i l'experiència humana i també com el cultiu de plantes adequades a les condicions urbanes per trobar les espècies més adients.

Treballar amb la natura, aprenent-ne, ens permet copsar l'originalitat de cada espai i de cada indret, sense imatges preconcebudes i sense imposar models. Si estem receptius a les característiques pròpies del lloc podrem facilitar dinàmiques de desenvolupament que evolucionaran per si mateixes i que donaran significat a l'espai.

Una altre aspecte de la natura és la relació, en el medi natural tot està vinculat. En el medi urbà no es tracta, només, de construir zones verdes sinó de donar continuïtat als processos i als fluxos, que encara que alterats per la intervenció humana, continuen tenint el seu propi ritme natural. El verd urbà ha de formar una xarxa que afavoreixi la connectivitat de tots els espais urbans de la ciutat i que estableixi una relació de continuïtat amb l'exterior de la ciutat.

Jardineria mediterrània

El clima mediterrani es caracteritza sobretot per la irregularitat de les pluges i pel fet de coincidir en l'estació més calorosa l'època amb menys precipitacions. Això comporta la poca disponibilitat d'aigua per al reg dels parcs i dels jardins, i també la necessitat d'escollir espècies vegetals tolerants o resistents a les temperatures elevades.

Convé, per tant, deixar de banda el jardí verd tot l'any amb predominança de l'ús de les gespes, inspirat en els jardins propis de climes temperats freds, com ara els anglesos, i el jardí eclèctic que incorpora una munió d'espècies de clima tropical.

Una nova cultura de l'aigua i del territori reclama, entre altres qüestions, que acceptem espais verds amb prats o gespes resistents a la sequera que tenen una latència estiuenca que comporta una pèrdua del color verd durant una part de l'any, o jardins d'espècies mediterrànies que sovint no presenten un estat òptim a l'estiu, però que ofereixen un nou model de jardí tant o més atractiu i més interessant, on la riquesa de formes, textures, colors i olors de les plantes és la protagonista.

La gestió del verd urbà

Si volem introduir la natura als nostres pobles i ciutats cal fer-ho tenint ben present les dificultats i les conseqüències de les decisions en cadascuna de les fases del procés de gestió del verd urbà. Aquestes fases van des de la planificació, el manteniment fins a la comunicació. Per a una gestió responsable i eficient dels recursos municipals, és imprescindible que introduïm criteris que permetin incorporar la planificació en les tasques de manteniment del verd urbà, i tenir en compte el manteniment futur, en el moment de redactar els projectes, i la comunicació efectiva del projecte i l'obra a la població.

La pedra de toc de la gestió municipal és, sense dubte, el manteniment. Les zones verdes, generalment, no representen una inversió elevada comparada amb altres infraestructures d'obra pública, però sí que suposen un cost de manteniment continuat al llarg del temps. Les decisions precipitades o amb perspectives a curt termini poden condicionar les despeses futures.

Fer un jardí o plantar un arbre és una aposta de futur i abans de prendre la decisió convé donar-hi la seva dimensió temporal.

Finalitat

La finalitat és aconseguir un verd urbà de qualitat, és a dir, que ens ofereixi beneficis ambientals, paisatgístics, per a la salut, socials i econòmics per a l'habitabilitat dels nostres pobles i ciutats. I tot això fer-ho optimitzant les inversions i les despeses que comporten, i fent una gestió eficaç i eficient dels recursos.

Abans de començar

Aquesta publicació s'estructura seguint la lògica del procés de presa de decisions:

Disseny i composició

Abans de parlar d'espècies convé tenir uns criteris de disseny i composició. Un jardí és molt més que una plantació. Dissenyar un jardí és crear significat i aquesta no és una decisió banal. La riquesa d'un poble o d'una ciutat està associada al seu paisatge. L'enjardinament s'ha d'adaptar al caràcter del lloc, ha de potenciar l'efecte buscat i ha de tenir en compte el manteniment futur.

Selecció d'espècies

Aquesta guia, a diferència de la d'arbrat, treballa amb moltes tipologies de plantes i, per tant, abans de començar la selecció, caldrà saber si volem un arbust, una mata, un subarbust, una enfiladissa...

Per escollir l'espècie més idònia per a cada cas, convé seguir un procediment ordenat que comenci amb el coneixement del medi i l'origen, seguint la forma i les característiques de la planta que cerquem i les funcions que haurà de complir, per acabar amb les condicions de gestió de la zona enjardinada. Per aquest motiu l'estructura de les taules d'espècies i cultivars segueix la lògica del procés de selecció.

Plantació

L'elecció de plantes de qualitat i els criteris adequats de plantació són condicions indispensables per aconseguir els objectius. La diferència de cost entre una planta de qualitat i una de baixa qualitat no suposa un estalvi per al municipi sinó un increment del cost del manteniment i una pèrdua de valor del conjunt. També cal considerar que la millor inversió que podem fer en un jardí és la millora del sòl. Si volem zones verdes de qualitat hem d'invertir en els fonaments.

Gespes

Actualment una gran quantitat de zones verdes urbanes estan cobertes per plantes cespitoses i les seves característiques són força diferents de la resta. Per aquest motiu, hem considerat important agrupar dins d'un capítol tots els aspectes relatius a les gespes.

Abans de decidir si s'instal·la o no una gespa cal considerar si hi ha altres opcions que poden respondre al recobriment d'una superfície enjardinada i que precisin menys recursos de manteniment. També cal tenir en compte si el disseny de l'espai és adequat a la implantació d'una superfície cespitosa.

Un cop està decidit l'ús de la gespa s'inicia el procés de selecció de l'espècie més idònia per a cada indret, per a la funció a què està destinada i per a la seva gestió futura.

Disseny i composició

El jardí és el lloc on l'home es retroba amb la natura, un indret on la vista troba la bellesa i la ment, l'harmonia i el benestar. En gran part està format per processos vius, que evolucionen i varien amb el pas del temps. Preveure el seu desenvolupament i el seu comportament al llarg del temps és un dels pilars fonamentals del disseny.

Un espai públic enjardinat pot esdevenir un espai de bellesa i tranquil·litat que respon a l'arquetip dels jardins, carregat de significat i poesia. Les tècniques –horticultura, hidràulica, construcció...– han d'estar sotmeses a aquests propòsits, si no volem quedar-nos en un simple espai verd de consum.

La composició d'un espai enjardinat ens pot recordar una melodia musical. Hi ha uns sons que li donen contingut, les plantes i els altres elements. Es distribueix segons un ritme, ara lent, ara ràpid. I també hi ha uns silencis que són els espais oberts, que donen sentit i contrast als espais tancats, més atapeïts de vegetació.

Els jardins com a forma d'expressió ens evoquen espais de l'imaginari, capaços de transportar-nos a través dels sentits. També tenen una narrativa i ens transmeten com és la cultura i la societat que els construeix i que hi conviu.

Disseny

El procés del disseny d'un jardí inclou la implantació de les plantes i el seu desenvolupament al llarg del temps, així com la seva gestió futura i quins recursos materials i humans cal dedicar-hi.

Hi ha una àmplia gamma de tipologies d'espais urbans enjardinats. Convé, doncs, que el disseny de cadascun s'adapti a les seves característiques i necessitats. Aquests indrets poden ser de tipus molt diferents, així es pot tractar de les plantacions que acompanyen les rondes o les variants, com dels passejos que enllacen el nucli urbà amb el territori circumdant, tant si pertanyen a un entorn rural, forestal o litoral, com si es troben en una conurbació. Així mateix, s'ha d'atorgar una especial consideració als espais enjardinats existents amb elevat valor patrimonial com els parcs històrics, els passejos i les rambles, els arbres monumentals i els llocs emblemàtics per a la població (una ermita, una font, un memorial...).

L'enjardinament s'ha d'adaptar al caràcter del lloc, a l'efecte buscat i a una qüestió fonamental, el manteniment. Abans de prendre decisions caldrà avaluar les dificultats i per tant també el cost de la conservació d'un determinat tipus d'espai plantat. Per exemple, una rotonda d'una variant als afores del nucli urbà no és el mateix plantejar-la amb gespa i altres plantes que requereixen la instal·lació d'un sistema de reg, i a més accedir-hi periòdicament per realitzar tasques freqüents, que proposar una superfície amb àrids i uns grups d'arbusts o vivaces que no requereixin reg i que el seu manteniment sigui molt senzill.

També cal considerar la visibilitat i la freqüentació d'un espai enjardinat, ja que aquests dos aspectes en condicionen el disseny i el manteniment. És raonable dedicar més recursos econòmics i humans a un lloc freqüentat i molt visible que no pas a un altre de més apartat i poc visible.

Coherència formal

Aquesta característica es troba en molts jardins i també en molts dels paisatges que trobem plaents a la vista. És el resultat de l'adequada combinació dels elements, de la dominància d'un tipus de vegetació, del ritme dels elements construïts o dels vegetals. També els jardins de renom destil·len aquesta qualitat, unes vegades per la seva aparent senzillesa, d'altres per la força expressiva del traçat del disseny.

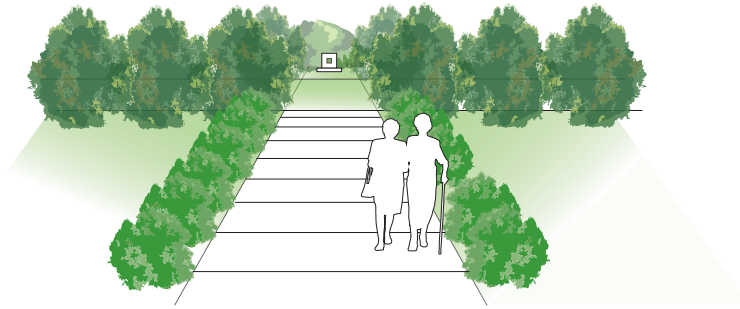
Actualment, en molts jardins i en molts parcs, aquest atribut es troba a faltar. No hi ha un fil conductor, ni una harmonia entre els seus components. També ha d'imperar el respecte a l'entorn. No és el mateix l'enjardinament d'un polígon industrial de nova creació que el del centre històric d'una població.

Malgrat que la vegetació és una peça clau en el disseny dels parcs i dels espais enjardinats, sovint no se li dóna la importància que té en el moment de fer el projecte. Les espècies vegetals també tenen un significat propi. Tant per la seva forma, com pel seu origen, per la seva mida o pel seu caràcter cultural, etno-botànic, geogràfic...

En alguns casos el disseny de la vegetació s'ha de supeditar als edificis existents, o ha de remarcar el significat del lloc. El que és important és aconseguir que el conjunt tingui una coherència. Pot ser un estil definit, un caire més formal, fins i tot d'inspiració clàssica, o pel contrari un caire més avantguardista, més lliure.

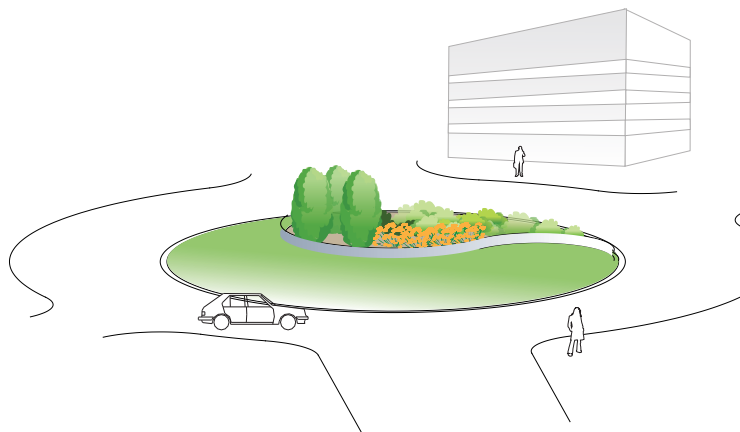
S'ha d'entendre el jardí, no com una simple plantació d'espècies vegetals, sinó com una obra en què el que interessa és el resultat global.

Gràfic 1. Coherència formal

En els jardins formals clàssics sol dominar un eix de geometria amb un punt central. En canvi, en els jardins contemporanis sovint s'evita la simetria i es treballa més a partir de línies diagonals, corbes o trencades.

Gràfic 2. Coherència formal

A moltes rotondes dels nuclis urbans s'opta per una composició paisatgística estandarditzada. També es pot buscar una combinació més original i que s'identifiqui amb el lloc.

Color

El color és un dels elements del disseny que influeix en més aspectes de la composició: dona perspectiva, ritme, contrast, sensacions... Per això, molts dels dissenyadors de jardins i paisatgistes influents tenien una pregonia formació artística. Certament, no és senzill dominar els paràmetres del color, però hi ha algunes pautes bàsiques que donen bons resultats.

En els jardins sovint hi ha un color que actua com a fons, que sol ser el verd d'una tanca d'arbres o d'arbusts, davant del qual se situen els altres colors que fan de motiu, com és habitual en els massissos herbacis i mixtos. Els diferents colors poden crear un llenguatge expressiu i emocional.

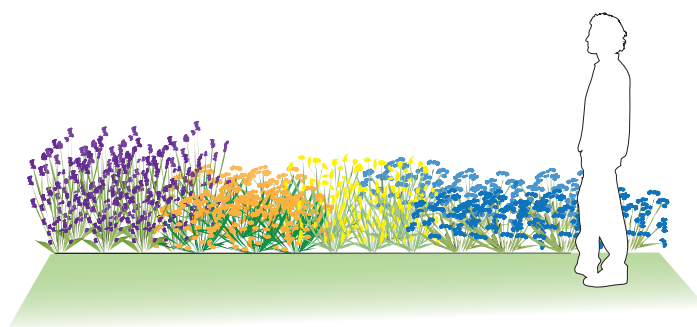
Tradicionalment els colors que s'aplicaven als jardins seguien uns criteris estètics convinguts. En el barroc francès, i tots els estils sobre els quals van influir, com ara els jardins de les mansions de la burgesia catalana del segle XVIII i XIX, el color no és un argument de pes, en canvi es juga amb el contrast. Durant el noucentisme a Catalunya seguien un patró, l'alzina, el xiprer i nombroses espècies arbustives formaven un jardí gairebé monocrom, llevat de punts de color intens com un roserar, una pèrgola, una platabanda, un parterre de vivaces o uns testos amb flors.

Platabanda: Llenca alçada de terra, normalment llarga i estreta, construïda en un jardí, parc, etc., generalment al peu d'una paret i sovint emmarcada amb una vorada, plantada de flors i arbusts.

Parterre: Espai delimitat d'un jardí, parc, plaça o avinguda, destinat principalment al conreu de plantes de flor, plantes de temporada o arbusts.

La influència del jardí paisatgista anglès, així com la seva manera de tractar el color, es fa palesa en els parcs i en jardins construïts durant la segona meitat del segle XX. Aquí el color forma una part important de la composició i tots els paràmetres del cromatisme s'utilitzen en el disseny del jardí. Així, sobre unes extenses superfícies de gespa ressalten els grups d'arbres i d'arbusts, sovint emmirallats en peces d'aigua.

Gràfic 3. Color

La interacció entre els colors, el contrast o l'harmonia s'han de tenir en compte a l'hora de dissenyar un espai per les diferents sensacions que produeix una o altra combinació.

Els colors freds com el blau, el verd, el violeta i el gris es poden combinar entre si en una composició, com ara una massa arbustiva, per aconseguir un efecte de lleugeresa, d'amplitud. En canvi, els colors càlids com el vermell, el taronja o el groc produeixen un efecte estimulante.

El color condiciona la perspectiva, ja que els colors càlids provoquen un efecte d'apropament i en canvi els colors freds, l'efecte contrari. I alhora també pot ser un recurs de dinamització, tant mitjançant el contrast entre colors càlids i colors freds, com acostant colors d'una mateixa gamma.

Amb tot, no podem oblidar l'efecte de la llum sobre els colors. La intensa llum de la Mediterrània apaga els colors freds i els tons pastel. Per tant, és preferible utilitzar-los a les zones d'ombra. En canvi, els tons càlids, sobretot si són tons vius, suporten perfectament els rajos intensos del sol.

Textura

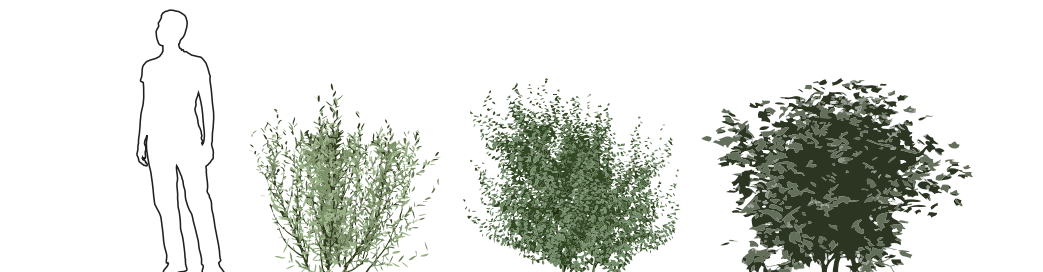
Malgrat que la textura és una característica alhora visual i tàctil, només l'apreciem a través de la vista, però, tot i això, aporta una nova dimensió als atributs de les diferents espècies. En la determinació de la textura d'una planta intervenen alguns paràmetres principals: la mida de les fulles, la seva disposició en les branques, la densitat del fullatge, i uns altres de secundaris: el color de les fulles, el mode d'inserció en la branca (fil·lotaxi), el tipus d'escorça, la presència de fruits, flors o espines, l'etapa de desenvolupament de la planta.

Podem emprar la textura com un recurs de disseny i provocar el contrast d'una espècie de textura gruixuda amb una de textura fina. O bé es poden combinar diferents gradients de textures. Amb això es creen escenes amb relleu i amb profunditat. Al mateix temps es pot jugar amb el color i formar combinacions que accentuïn els motius que volem destacar.

La distància des del punt de vista de l'observador també intervé en la percepció de la textura. Així com el tipus d'il·luminació, que pot endurir o suavitzar les textures i el contrast entre elles.

En el jardí tradicional d'estil hispanoàrab, trobem el costum de fer servir plantes com a elements puntuals d'espècies de fulles grans, retallades, llueus, amb una silueta interessant, sovint ressaltant sobre un mur llis o entremig de reixes de ferro forjat. En els jardins del Renaixement, i també en els del noucentisme, s'utilitzen espècies de fullatge fi (*Buxus sempervirens*, *Taxus baccata*, *Myrtus communis*) per fer de fons i posar de relleu les escultures que actuen de motiu.

Gràfic 4. Textura

Dins del gran nombre d'espècies ornamentals disponibles la qualitat de la textura pot anar des d'un gra més o menys fi o llis fins a un gra gruixut o rugós.

Olor

L'olor és una característica inherent als espais enjardinats. Pot servir per marcar el pas de les estacions. A l'hivern, el perfum de les flors dels narcisos. A la primavera, l'aroma de les flors com les roses, el taronger, la ginesta, el muguet o el til·ler van marcant el pas dels dies i les estacions. A les nits d'estiu, la flor de nit o el cèstrum de nit. I a la tardor, l'olor lleugerament picant dels ciclàmens.

En el moment de dissenyar un jardí, podem marcar i emfatitzar els diferents espais plantant-hi espècies de flors o de fulles aromàtiques, i també podem accentuar el ritme d'una avinguda o remarcar un racó plaent.

Però també hi ha moltes altres flaires: la terra remoguda, l'herba acabada de segar, la fullaraca, l'olor del sòl després d'una tempesta...

L'olfacte és el sentit que té més poder d'evocació, de manera inconscient i ràpida ens trasllada a antigues experiències viscudes, crea una atmosfera encisadora i reforça la bellesa del jardí.

Cal tenir en compte, però, que permet combinacions temporals però no espacials i simultànies. No es poden plantar juntes dues espècies de flor fragant que floreixin al mateix temps.

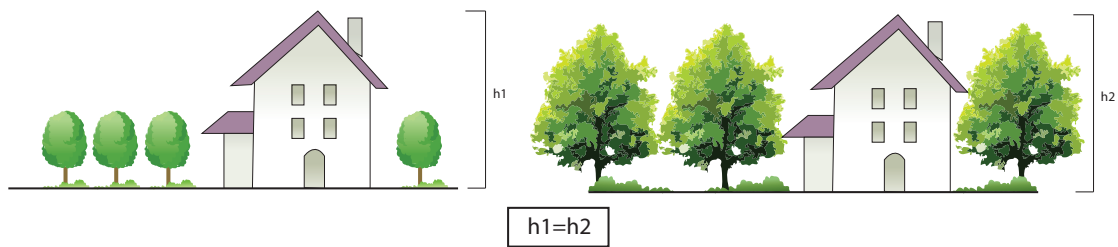
Escala espacial

L'escala és un paràmetre complex, té a veure tant amb la proporció existent entre el jardí i el seu entorn, com a element del paisatge, com amb la relació entre els propis elements que formen l'espai enjardinat. A més, en el paisatge hi ha altres factors que intervenen en la percepció de l'espai, les plantes i els objectes. Un és la perspectiva, tant l'òptica com l'atmosfèrica –en què també intervé el color–, i l'altre les deformacions de l'escala visual provocades pels desnivells topogràfics. Això no es percep a la vista d'un plànol en planta, per poder-ho apreciar cal fer seccions, alçats i vistes en perspectiva.

Els espais públics són llocs de relació social, i és molt important que hi hagi elements que donin l'escala humana. Els edificis alts condicionen les visuals i convé temperar la seva influència amb l'ús de l'arbrat. També en el disseny dels camins o dels espais buits s'ha de guardar una bona relació, tant per la seva forma com per la seva mida, amb la resta de l'espai.

En els espais tancats, com ara els petits parcs o els jardins, és important la relació entre els elements i l'espai confinat. El nombre de plantes, la distància entre elles, la repetició, la disposició... configuraran una imatge final o altra.

Gràfic 5. Escala espacial

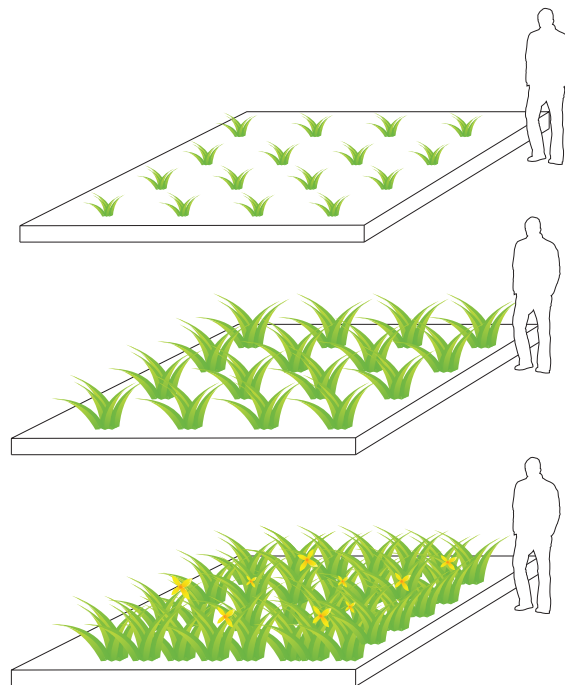

En els espais enjardinats oberts, les espècies vegetals que s'hi situen han de guardar, en edat adulta, una correcta proporció amb l'indret on es troben i amb les construccions existents.

Escala temporal

Un dels factors clarament diferenciador del paisatgisme respecte a altres disciplines que treballen amb elements inerts és el factor temps. Es treballa iniciant i potenciant processos que es desenvoluparan en el futur. S'ha de renunciar a l'obra acabada i encetar dinàmiques que evolucionaran en el temps. També hi ha d'haver un motiu de continuïtat entre el disseny, l'execució i el manteniment d'un jardí.

Gràfic 6. Escala temporal

Tenir en compte l'escala del temps significa conèixer la mida de les espècies en edat adulta i per tant plantar-les a la distància correcta.

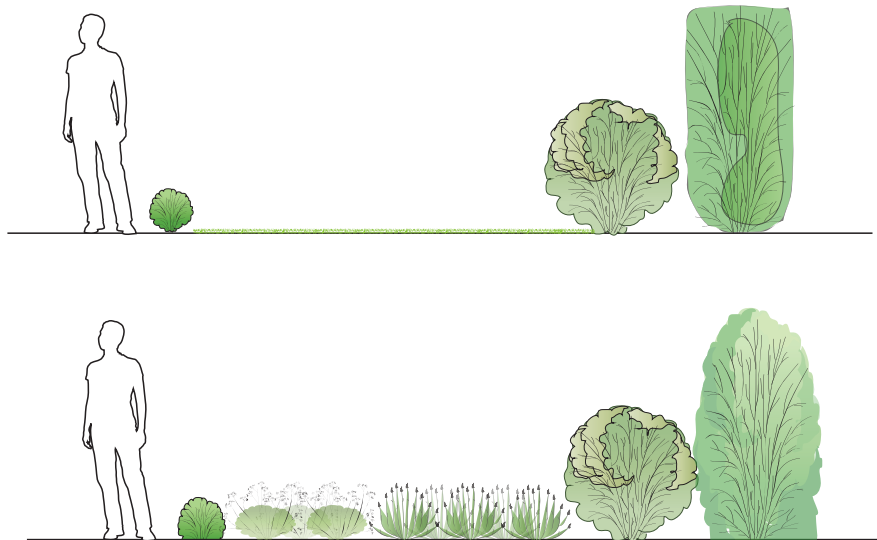
Gestió

En el disseny s'ha d'abordar la qüestió del manteniment futur de l'espai. És quan s'ha de decidir quina gestió en farem i si disposarem dels recursos necessaris, tant en pel que fa a la mà d'obra per realitzar les tasques, com al consum de materials i d'energia, així com valorar-ne la petjada ecològica.

La gestió d'un espai enjardinat també inclou qüestions com amb quin grau de maduresa es pot obrir un jardí al públic. És important preveure un calendari i que les plantes disposin d'un període de temps, en general de diversos mesos, fins que es pugui utilitzar amb la intensitat a què la sotmetran els usuaris potencials. També hi ha casos en què cal protegir temporalment algunes plantes fins que assoleixin la robustesa o la densitat volguda.

Un bon coneixement del sòl i de les condicions climàtiques del lloc ens permetrà seleccionar les espècies més ben adaptades i que ens poden donar un resultat millor. Escollir espècies inadequades o que es troben en una situació de fragilitat té com a conseqüència un increment de les despeses de manteniment i que no s'aconsegueixin els objectius perseguits.

Gràfic 7. Gestió

La substitució de superfícies de gespa d'alt consum per plantes vivaces o de mates adaptades a les condicions de sequera redueix els costos de manteniment en mà d'obra, aigua i altres materials.

Composició

Les normes de composició establertes per les arts plàstiques i les altres arts visuals es poden aplicar també al disseny dels jardins i dels espais públics. De fet, s'han utilitzat des d'antic en els jardins clàssics i se segueixen emprant en els jardins contemporanis.

Tanmateix, hi ha projectistes que per habilitat natural o per experiència no els cal recórrer a cap model i també obtenen resultats brillants. Les prescripcions que es descriuen a continuació no són imprescindibles, però funcionen i poden servir d'orientació.

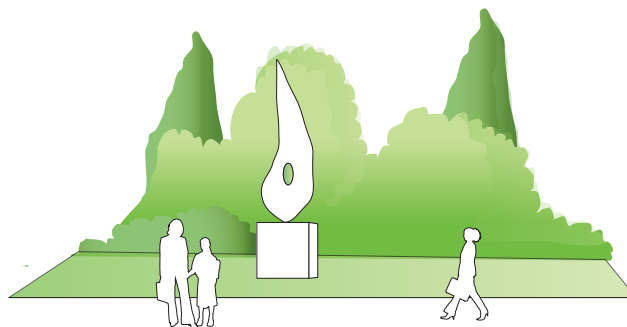
Criteris de composició

La forma i el fons

Els dos elements de composició són la forma i el fons. L'un depèn de l'altre i també de l'equilibri de forces, o millor dit, de la tensió entre fons i forma obtenim el grau d'intensitat de l'escena. Aquest patró de composició s'utilitza tant quan es projecta un espai urbà de bell nou, com si es tracta de la reorganització d'un espai existent.

Per tal que la forma d'un element ressalti, cal proporcionar-li un fons, que pot ser una massa forestal, un grup d'arbres, una tanca d'arbusts, o bé un prat, una gespa, un paviment o una làmina d'aigua. Les característiques que fan ressaltar la figura sobre el fons són: la seva forma, la seva silueta, la textura i el color, i també la combinació d'elements verticals i elements horitzontals.

Gràfic 8. La forma i el fons

Per centrar l'interès de l'escena sobre un punt podem afavorir una certa tensió entre el fons i la figura.

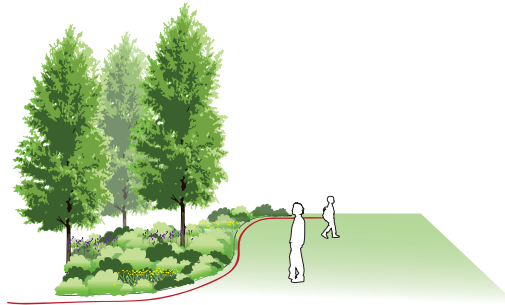
Les línies de força

Són les línies principals que estructuren la composició i la seva funció és la d'enfocar la vista de l'observador cap als elements clau de l'àrea d'interès. Pot tractar-se d'un sol o de diversos objectes, en aquest últim cas també s'han de tenir en compte les relacions que s'estableixen entre ells.

Un aspecte que s'ha de considerar és la simetria. Si hi ha una simetria, existent o provocada, condicionarà la composició dels elements en el conjunt.

Actualment hi ha tendències que prescindeixen de la simetria i defineixen línies de força a través de la diagonal, la ziga-zaga o les ondulacions.

Gràfic 9. Les línies de força

La línia creada per una discontinuïtat entre diferents elements vegetals pot actuar com a línia de força per conduir la mirada de l'observador.

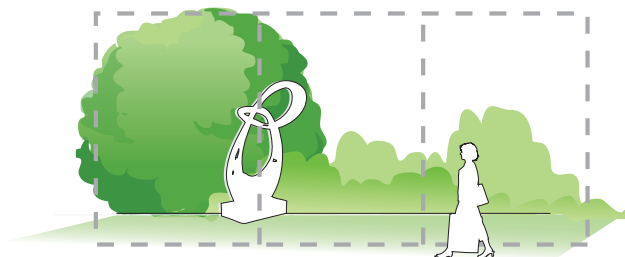
Una altra qüestió important que cal considerar en aquest punt són els efectes de la perspectiva en la percepció de l'espai. Podem fer que un espai sembli més gran o més petit del que és en realitat, canviant la mida i la forma dels elements alineats.

La regla dels terços

La regla dels terços s'ha utilitzat molt en pintura i també en fotografia. En paisatgisme es fa servir per disposar de forma harmònica els elements d'un parc, una plaça, un rotonda o un jardí.

Relaciona de manera equilibrada els elements de la composició i consisteix a dividir el camp visual en tres parts, i col·locar l'element que cal destacar en un dels terços. El resultat és una composició més dinàmica.

Gràfic 10. La regla dels terços

Aquesta composició concentra la mirada i l'interès en un punt i la fa llegible.

El nombre d'or

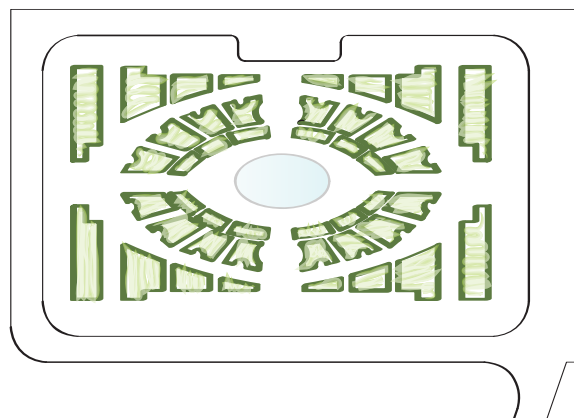
El nombre d'or és una proporció matemàtica emprada des d'antic com a base de càlcul per a construccions humanes i per a les arts plàstiques, que es troba a la natura formant part de moltes estructures: la closca d'un cargol, la inflorescència del gira-sol, els escudets de la pinya dels pins...

El rectangle auri és aquell en què la proporció entre el costat major i el costat menor és el nombre auri: 1,6180339... A partir del rectangle podem obtenir el quadrat auri – amb la mida del segment menor com a costat– i també altres formes geomètriques com l'espiral que segueix la seqüència de Fibonacci.

El nombre d'or és una proporció entre elements que la ment humana identifica com a harmònica. És molt útil i s'utilitza tant en el plànol com en la secció, i de la mateixa manera en els detalls, com en el conjunt. També permet relacionar diferents elements entre si i assignar les dimensions dels elements –camí, pèrgola– en relació amb l'escala humana.

Aquesta fórmula s'ha utilitzat en el disseny de molts jardins des de l'antiguitat, tant a Orient com a Occident.

Gràfic 11. El nombre d'or

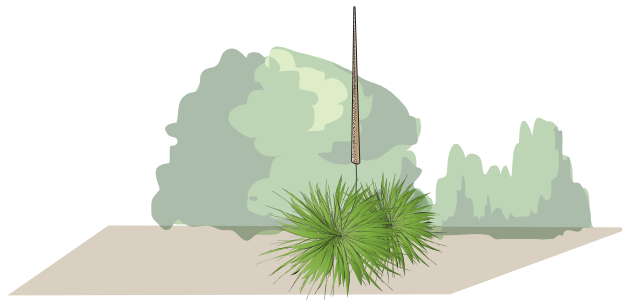
La Plaça de Joan Fivaller davant del Parlament de Catalunya dissenyada per Nicolau Maria Rubió i Tudurí segueix les proporcions del nombre d'or.

L'element vegetal en el disseny del verd urbà

Elements puntuals

Una de les primeres formes de disposició dels elements vegetals és la de la planta aïllada. Ara bé, si volem que destaquï, aquest element s'ha de disposar davant d'un fons més o menys uniforme per tal que ressalti la seva característica principal. Un element al qual es vol donar importància no pot estar enmig d'agrupacions. Tampoc és aconsellable situar-lo amb altres plantes de dimensió i característiques similars, ja que li restarien protagonisme. Si disposem l'element en una situació central es crea un efecte d'equilibri, si en canvi el col·loquem desplaçat –seguint la regla dels terços–, creem una tensió que resulta interessant. D'altra banda, si volem plantar un segon, un tercer o més elements puntuals, llavors també hem de considerar les relacions entre ells per obtenir un resultat final equilibrat.

Gràfic 12. Elements puntuals

Com a elements puntuals podem utilitzar espècies arbustives, però també espècies d'altres grups de dimensions considerables.

Alineacions

Les alineacions amb arbres són una forma clàssica de disposar els elements puntuals repetits. Les trobem al costat d'un vial de circulació, d'una avinguda, també formant una rambla o assenyalant l'entrada d'un parc. Marquen una pauta i també un ritme. També trobem alineacions mixtes d'arbres i arbusts.

Una altra possibilitat que no és tan freqüent és dissenyar una alineació només amb arbusts o amb altres tipus de plantes. La disposició d'arbusts formant una alineació són l'exemple més palès de la creació d'una línia de força amb un element vegetal i és una composició harmònica en si mateixa. Pot ser senzilla o doble i llavors condueix encara més la mirada cap a una direcció, cap a un focus o un punt d'interès. Contribueix a donar profunditat i també a organitzar les parts d'un parc i separar espais –viants i circulació–, sense confinar-los com ho fa una tanca. A més a més, una línia d'arbusts pot servir per donar volum als parterres plans.

Gràfic 13. Alineacions

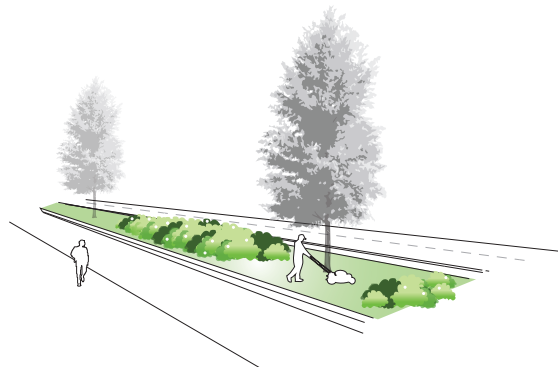
La disposició d'una mateixa espècie, o la combinació de dues, en una mateixa línia divideix i delimita l'espai d'una forma subtil sense aclaparar.

Masses i grups

La disposició de les plantes formant masses o grups determinen un volum continu. És important dissenyar la forma del grup sobretot considerant-lo des de la visual predominant. Els grups poden tenir formes curvilínies (cercles, ovoides, gotes, llàgrimes...) o rectilínies (quadrats, rectangles, triangles...), i poden ser regulars o irregulars. També cal considerar la dimensió en relació amb l'espai, el camp visual, l'entorn i els altres elements vegetals acompanyants.

En els vials, les masses s'empren en talussos, rotondes o platabandes i en els jardins, en llocs amb desnivells suaus per ajudar a contenir les terres, per acompanyar un camí o juntament amb uns arbres.

Gràfic 14. Masses i grups

Les masses d'arbusts plantades en una massa compacta, facilita el manteniment doncs el tractament és el mateix per a tot el conjunt. També evita la proliferació d'adventícies ja que quan s'ha desenvolupat no els queda espai lliure.

Tanques i vorades

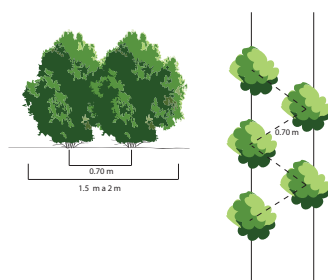
La tanca vegetal és un element lineal que té com a finalitat separar dos espais. Els vegetals estan plantats de manera que formen una estructura contínua i relativament densa. La tanca aïlla, delimita, separa, segrega, condueix la mirada, permet dividir el jardí o el parc en zones, o crear espais particulars. Per tant, hi ha molts tipus de tanques i cal escollir la més adequada per a cada situació.

Les tanques són unes de les estructures vegetals més freqüents i en general combinen un propòsit utilitari amb una funció decorativa. De l'associació d'aquests i altres conceptes, se'n deriven les diverses tipologies.

Taula 1. Tipologies de tanques i vorades

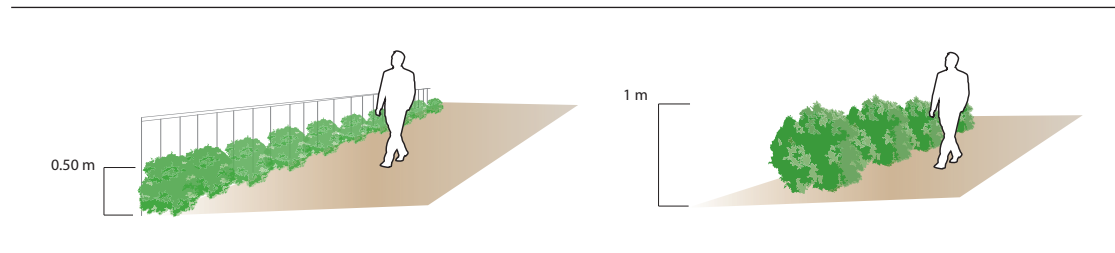
Pel tipus d'alçària	Tanca baixa, mitjana o alta; vorada, pantalla.
Pel nombre de fileres que formen	Simple, dobles, triples, etc.
Pel seu tractament	Lliures: informals, naturals, irregulars, sense retallar. Retallades: formals, artificioses, regulars. De topiària.
Pel nombre d'estrats	D'un sol estrat, ja sigui arbori, arbustiu o subarbustiu. De diversos estrats.
Per la distribució	En alineació contínua o discontinua.
Pel nombre d'espècies	Monoespecífiques o pluriespecífiques.
Pel seu ús principal	Ornamentals, de tancament, de delimitació, de defensa o espinoses, paravents, pantalles acústiques, pantalles visuals, de protecció contra el fred, de protecció contra el sol, de fixació de pols, d'afavoriment de la biodiversitat, de protecció fitosanitària, etc.
Per la natura de les espècies	Perennifòlies, de coníferes, de rosers, de bambús, de palmeres nanes, de plantes cactiformes, d'arbusts de flor, d'arbusts arrossegadissos, de plantes enfiladisses, etc.
Per la disposició de les fileres	En marc quadrat o a portell.

Gràfic 15. Tanca doble a portell

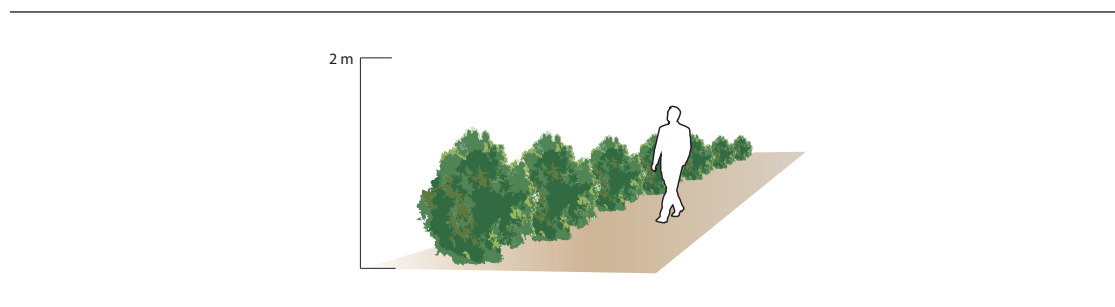
Vorades i tanques baixes: serveixen per delimitar sense tapar el que hi ha al darrere. Per això defineixen platabandes entre elles o fent de vorada entre elles i el camí. En general es retallen, com ara les del boix que per a aquesta finalitat s'utilitza la varietat *Buxus sempervirens suffruticosa*. Però també es poden deixar lliures i utilitzar mates o subarbusts com ara el romaní, *Rosmarinus officinalis*. Tenen una alçària que oscil·la entre 0,3-1 m.

Gràfic 16. Tanques baixes

Tanques mitjanes: separen una zona d'una altra del mateix parc o limiten espais de tipus diferent d'un mateix jardí. Si l'espècie té flors o un fullatge ornamental pot ser un element decoratiu per si mateix.

Gràfic 17. Tanques mitjanes

Tanques altes: són estructures vegetals sòlides que serveixen per delimitar i aïllar una propietat i molt sovint la seva funció consisteix a no deixar veure el que hi ha al darrere. Per tant, també poden aïllar el jardí de les vistes del seu entorn. Si estan formades per arbusts de floració interessant, poden assolir un efecte espectacular en el moment de la floració. És el cas de les tanques de baladre, *Nerium oleander*, i de cal·listèmon carmesí, *Callistemon citrinus*.

Tenen una alçària que pot anar dels 2 m fins a l'alçària màxima de l'espècie escollida.

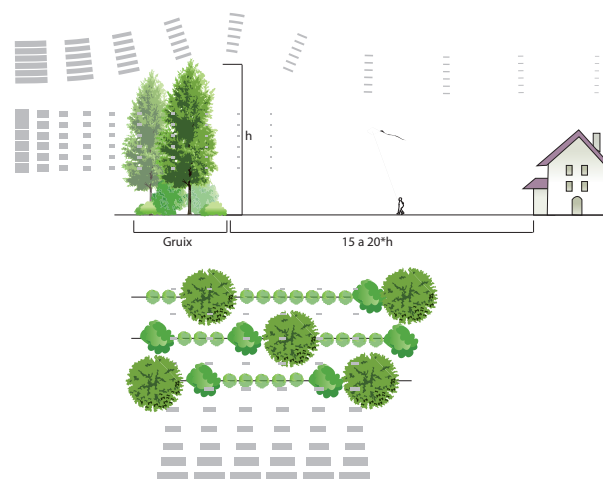
Gràfic 18. Tanques altes

Tanques d'arbusts de flor: afegixen a les funcions utilitàries de tancament i privacitat un paper decoratiu. Poden estar formades per una sola espècie que en el moment de la floració produirà un efecte visual espectacular, i si les flors són perfumades escamparan el seu aroma en l'entorn. O bé poden estar constituïdes per espècies variades amb floracions distribuïdes al llarg de l'any.

Tanques paravents: en el llocs on hi ha vents d'intensitat considerable és interessant plantar una tanca paravents. Les tanques paravents han de tenir una forma i una alçària suficient per enviar els corrents cap amunt i deixar una zona de protecció proporcional a l'alçària de la tanca, així com també han de ser homogènies per no deixar grans forats, i permeables per filtrar el vent. La llargada de la tanca i la seva orientació són tanmateix aspectes importants. A l'hora de seleccionar els arbres que formen una tanca s'han de triar les espècies adients, i tenir en compte que hi ha espècies d'arbres que no són apropiades per formar part de les tanques paravents, ja que bolquen amb facilitat quan hi ha fortes ventades.

Gràfic 19. Tanques paravents

Pel bon disseny d'una tanca paravent cal combinar arbres, arbustos alts i arbustos baixos. S'estima que queda protegida una zona equivalent a 15-20 vegades l'alçada de la tanca, on el vent que s'hi filtra veu la seva velocitat molt reduïda.

Tanques espinoses o de defensa: formades per espècies amb espines eviten que puguin ser traspassades amb facilitat. Per garantir-ne l'eficàcia convé que siguin denses i ramificades des de la base. També cal realitzar una poda de formació els primers anys i una poda de manteniment periòdicament.

Tanques pluriespecífiques: són tanques formades per espècies variades que permeten combinar arbusts de flors interessants, amb fruits decoratius o que serveixen d'aliment per a la fauna, i fullatges acolorits. Cal pensar bé la combinació i considerar el port i la mida de cada un dels tipus de planta. Entre tres i sis espècies és un bon nombre per fer una combinació correcta.

Tanques d'afavoriment de la biodiversitat o bardisses: són conjunts d'arbusts i lianes, densos i impenetrables. Poden estendre's de manera lineal i formar tanques constituïdes per les espècies que espontàniament creixen al lloc, i també poden haver-se plantat de nou, en el cas que es vulgui crear una bardissa. És aconsellable utilitzar les espècies autòctones que formen part de les bardisses naturals de l'indret. Per exemple: esbarzer (*Rubus ulmifolius*), arítjol (*Smilax aspera*), aranyoner (*Prunus spinosa*), rosers silvestres (*Rosa* spp.), espinavessa (*Paliurus spina-christi*), arç blanc (*Crataegus monogyna*).

A les taules, dins de l'apartat, podreu trobar les plantes de jardí aptes per a tanques i vorades, però heu de pensar que a més d'aquests s'usen algunes espècies d'arbres que no estan en aquesta guia, com ara el xiprer (*Cupressus sempervirens*), el teix (*Taxus baccata*) o el carpí (*Carpinus betulus*).

Massissos herbacis i mixtos

El massissos herbacis cada vegada són més habituals als jardins i als espais públics formant grans grups d'una o diverses espècies. D'una banda han substituït molts grups de flors de temporada i de l'altra s'utilitzen en lloc de les gespes. També els trobem a rotondes i llocs poc accessibles formant massissos d'espècies de baix requeriment hídric, sovint combinades amb graves, constituint, així, un conjunt ornamental amb un cost de manteniment reduït.

Una altra manera de combinar-los consisteix a formar massissos mixtos en què s'associen plantes de diverses textures, formes, èpoques de floració i colors. És recomanable situar-los davant d'una tanca arbustiva que fa de fons, d'aquesta manera resalten. La combinació de diverses mides consisteix a col·locar-les en un gradient, amb les més altes darrere i les més baixes davant, al costat del camí o punt de mira.

Gràfic 20. Massissos herbacis

De l'encert en la combinació de colors –gammes càlides o gammes fredes– i de textures –fines que contrasten amb gruixudes– depèn el bon resultat ornamental del massís mixt.

Recobriment de sòls

Els sòls es poden recobrir de diverses maneres: amb gespa, amb plantes entapissants, amb un prat o amb materials inerts. Per a cada tipus de clima i per als diferents usos hi ha diferents opcions, i també cal estimar el temps i els recursos que se li volen dedicar per tal de trobar l'opció més idònia.

Així doncs, podem emprar materials inerts com graves, fusta triturada o altres encoixinats. Tenen la funció de protegir la terra i també les arrels de les plantes de les variacions extremes de temperatures, minimitzar la presència d'herbes adventícies i mantenir la humitat del sòl.

En els jardins actuals cada vegada s'utilitzen més les plantes entapissants per al recobriment dels sòls. S'escullen espècies de port baix o nan, amb creixement horitzontal amb branques ajagudes o amb rizomes subterranis.

La substitució de les gespes d'alt requeriment hídric i d'elevat manteniment per plantes vivaces de menys necessitats hídriques i menors costos de manteniment, també aporta altres característiques interessants com la floració atractiva, propietats aromàtiques, textures i colors de les fulles, canvis estacionals, etc.

Disposem d'un ampli ventall d'espècies que es poden utilitzar per cobrir el sòl i que aporten múltiples característiques a l'espai enjardinat, com són la bona adaptació a diferents medis. Així, trobem unes plantes que poden viure en ambients tan diferents com els sòls secs i pedregosos, i altres que suporten el sòl humit o entollat. També espècies molt frugals que poden créixer sense grans requeriments hídrics ni nutritius. Unes són autòctones, altres d'origen més exòtic i n'hi ha moltes que són resistents a les malures. A més a més, aquestes espècies corresponen a tipus biològics molt variats des de plantes enfiladisses i petits arbusts, fins a herbàcies perennes i bulboses.

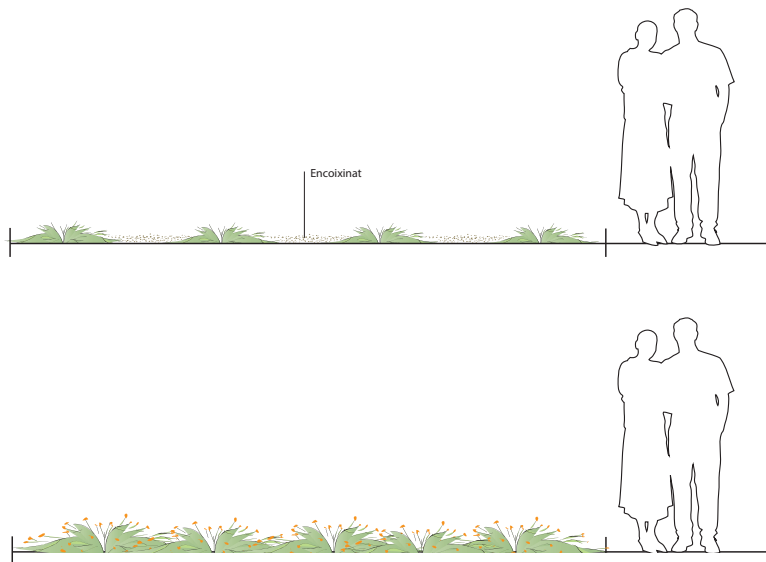
En els casos especials, com els talussos on la inclinació complica les feines de manteniment, el recobriment del sòl amb plantes vivaces o petits arbusts minimitza la dificultat de les tasques de conservació.

També les mantes o les malles de material biodegradable tenen la funció de col·laborar temporalment a evitar els processos erosius. Mantenen el sòl protegit fins que la vegetació s'ha establert.

Així mateix, suposen un ajut inestimable en el control de les plantes adventícies en aquest període immediat a la plantació fins que aquesta assoleix la mida definitiva.

Per concloure, la substitució de les grans superfícies de gespa per diversos tipus de recobriment del sòl amplien les possibilitats del jardí i el fan més adaptat a les condicions climàtiques i edafològiques pròpies dels ambients mediterranis.

Gràfic 21. Recobriment de sòls

Si es planta massa dens d'entrada, es gasten moltes unitats i la plantació resultant serà molt atapeïda i no s'afavoreix el bon desenvolupament de les plantes. Si al contrari es planta massa espars, les plantes adventícies sortiran amb facilitat.

Selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

Selecció

Un dels objectius principals d'aquesta guia és fomentar la utilització d'espècies arbustives i herbàcies als parcs i jardins públics, i de retruc, també als privats, ja que, tant als uns com als altres, es veuen massa sovint tipologies de jardí calcades dels jardins centreeuropeus d'arbres amb gespa.

Un altre objectiu de la guia és incrementar la diversitat d'espècies emprades i enriquir la gamma disponible d'aquestes tipologies de plantes, intentant trencar el cercle viciós –no es planten perquè no es troben en el mercat / no es produeixen perquè no es coneixen / no es coneixen perquè no es planten–. I com a conseqüència no hi ha prou coneixement empíric del seu comportament i dels seus usos dins de la varietat de climes i sòls del nostre país.

El tercer gran objectiu d'aquesta guia és que el que es planti es faci adequadament. Les principals raons per escollir amb coneixement les espècies que cal plantar en cada ubicació són:

- Estalvi de temps i diners amb la consegüent millora de la gestió dels recursos.
- Aconseguir que el jardí arribi a tenir la seva plenitud, tant funcional com estètica, i un bon estat fisiològic i sanitari de les plantes. Així com major resiliència i vida útil.
- Incrementar la biodiversitat dels vegetals, així com la de la fauna associada.
- Augmentar les tipologies de jardins, tot possibilitant la creació de jardins mediterranis on sovintegin els arbusts, les mates i les plantes aromàtiques.

Espècies seleccionades

Malgrat el que s'acaba de dir, volem posar de manifest l'esforç que els viveristes del nostre país estant fent en el sentit de posar a l'abast un gran nombre d'espècies i varietats, ja que només als vivers de Barcelona i zones pròximes hem trobat fins a 2.323 tàxons cultivats de plantes de l'àmbit d'aquesta guia. I això sense haver estat exhaustius quant als vivers més petits ni pel que fa a la multitud d'espècies i varietats que ofereixen els vivers especialitzats en cactus i suculentos, així com tampoc sense haver fet un buidatge de les cultivars –sovint canviants– que es produeixen o s'importen principalment per abastir els centres de jardineria i que estan destinades a jardins domèstics i a enjardinaments de planta de temporada, ja que aquestes tipologies no són

l'objecte d'aquesta guia. Com tampoc ho són les plantes aquàtiques ni les plantes destinades principalment a treballs de restauració del paisatge.

D'aquest buidatge de plantes que es troben en el comerç, hem fet una selecció de les 405 espècies i cultivars que hem cregut més importants, tenint en compte tant el nombre de vivers que les produeixen com la representativitat dels diferents gèneres, i també el coneixement que els autors tenen de les característiques i el comportament de cada una d'elles, complementat amb la bibliografia existent. En aquesta selecció, hi hem inclòs algunes espècies poc esteses però que les seves característiques ornamentals i agrònòmiques fan preveure que el seu ús s'anirà incrementant. També hi hem afegit algunes espècies poc utilitzades actualment, però que es planten des de fa temps. Aquestes 405 espècies i cultivars són les que es tracten en la «Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí», que conté fins a trenta paràmetres descriptius, i estan distribuïdes segons les cinc tipologies de plantes que inclou aquesta guia de la manera següent:

Taula 2. Tipologies d'Espècies seleccionades a la Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

Arbusts	197
Mates i subarbusts	62
Enfiladisses	28
Herbàcies perennes	96
Crasses	22
Total	405

Per tal d'incrementar encara més la paleta de plantes que cal utilitzar als parcs i jardins públics, hem cregut convenient de facilitar una llista addicional de plantes, com a annex a la «Taula complementària d'espècies d'arbusts i plantes de jardí», amb vuit paràmetres descriptius, ja que es disposa de menys informació contrastada. Aquesta taula conté fins a 687 espècies i cultivars que es desglossen segons les cinc tipologies de la manera següent:

Taula 3. Tipologies d'Espècies seleccionades a la Taula complementària d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

Arbusts	292
Mates i subarbusts	100
Enfiladisses	49
Herbàcies perennes	211
Crasses	35
Total	687

Volem emfatitzar que totes les espècies que apareixen en aquest guia no es poden considerar, en cap cas, espècies recomanades per se, sinó que es tracta d'una selecció basada en criteris de disponibilitat, representativitat i experiència en la seva utilització.

Plantes invasores

Un tema important és el de les plantes invasores, que són espècies exòtiques que han aconseguit establir-se i expandir-se en el medi natural gràcies a una gran capacitat reproductiva i de dispersió. Una de les vies d'entrada més comuna de les plantes invasores és la seva utilització en jardineria, ja que algunes d'aquestes espècies s'escapen del cultiu des dels jardins. Aquestes poden alterar les característiques, les condicions, el funcionament, la forma o la naturalesa dels ecosistemes naturals.

Encara que aquesta guia està pensada per a jardineria urbana i no per a plantacions en àmbit natural, es recomana fermament no usar plantes indicades com a potencialment invasores en plantacions en el medi natural o en àrees properes i especialment en zones sensibles (passejos fluvials, marges de rius i determinades zones litorals). Creiem que en el medi natural i en les zones que hi són pròximes s'han de plantar estrictament només plantes autòctones del lloc. En canvi, en medis urbans no propers a espais naturals, la restricció s'ha de limitar a les espècies de potencial invasor contrastat.

Per aquestes raons no hem posat a les Taules aquelles espècies invasores que fins ara es cultivaven àmpliament, atenent al fet que la invasió d'espècies alienes és la segona causa de pèrdua de biodiversitat del planeta. La legislació espanyola, mitjançant el Reial decret 630/2013, regula el catàleg d'espècies invasores i disposa, entre altres coses, la prohibició de comercialitzar plantes invasores com ara la mimosa comuna (*Acacia dealbata*), l'atzavara (*Agave americana*), l'ailant (*Ailanthus altissima*), la budleia comuna (*Buddleja davidii*), el bàlsam (*Carpobrotus edulis*), la planta de les plomes (*Cortaderia selloana*), el jacint d'aigua (*Eichhornia crassipes*), la vinya russa (*Fallopia baldschuanica*), la figuera de moro (*Opuntia maxima*), el penniset de setes (*Pennisetum setaceum*) o la tradescància comuna (*Tradescantia fluminensis*). Hem cercat alternatives no agressives a aquestes espècies dins del mateix gènere i, quan no ha estat possible, almenys aquelles que presenten unes característiques paisatgístiques semblants.

D'altra banda, cal implantar els consells de bones pràctiques en horticultura que dona el Consell d'Europa a través de la seva publicació *Código de conducta sobre horticultura y plantas invasoras* (Heywood & Brunel, 2009), adreçada a responsables de l'Administració i als actors comercials i industrials de l'horticultura, inclosos els responsables dels viviers de plantes ornamentals i dels centres de jardineria, així com tots aquells professionals que dissenyen o gestionen espais verds: paisatgistes, tècnics de parcs i jardins municipals, etc. Els objectius d'aquest codi són: fomentar la cooperació de la indústria i el comerç hortícol i dels professionals associats per a l'adopció de les bones pràctiques, conscienciar els professionals, evitar la propagació de plantes al·lòctones invasores presents i evitar la introducció de noves possibles plantes invasores a Europa.

Bones pràctiques en horticultura ornamental i en jardineria respecte a les plantes invasores

- Cal conèixer les espècies invasores del lloc.
- Cal conèixer exactament què conreeu o què teniu als vostres jardins: assegureu-vos que el material introduït o plantat està correctament identificat.
- Cal conèixer les regulacions relatives a plantes invasores al·lòctones, internacionals i nacionals.
- Cal treballar en cooperació amb altres agents implicats, tant en el sector comercial, com en el de protecció i conservació de la flora.
- Cal decidir quines espècies constitueixen una amenaça i no les emmagatzemu ni les oferim al públic.
- Cal evitar l'ús de plantes invasores o potencialment invasores en plantacions públiques a gran escala. Sempre que sigui possible cal utilitzar planta autòctona del lloc o varietats estèrils de plantes exòtiques.
- Cal adoptar bones pràctiques d'etiquetatge.
- Cal cercar plantes alternatives a les espècies invasores conegudes.
- Cal tenir precaució en desfer-vos de les restes d'aquestes plantes i el seu estoc, i d'altres residus que incloguin aquestes plantes.
- Cal adoptar bones pràctiques de producció per evitar introduccions i propagacions no intencionades.
- Cal participar en activitats publicitàries i de difusió.
- Cal pensar en l'augment de riscos derivats de les invasions de plantes al·lòctones a causa del canvi climàtic.
- Cal emprar tècniques de jardineria sostenible, respectuoses amb el medi i amb l'entorn.

Manual d'ús de la guia de jardineria

- Abans de seleccionar les espècies i varietats que es poden plantar en un lloc concret s'han de conèixer diverses dades del lloc, especialment sobre el clima i el sòl:
 - La zona climàtica.
 - La zona de rusticitat.
 - Els elements climàtics com ara les glaçades, la calor i la pluviositat anual o la freqüència de la sequera, però també altres com els vents dominants.
 - El tipus de sòl, especialment la presència de sòls calcaris.
 - Els factors climàtics i les condicions microclimàtiques, com ara la proximitat al mar, la insolació, però també altres com el relleu i l'orientació.
 - La disponibilitat d'aigua de reg i la seva qualitat.
- És també recomanable observar les espècies i varietats que es desenvolupen correctament a la zona.

- S'han de tenir ben presents els objectius del disseny i les funcions de la plantació, per a la qual cosa es recomana tenir en compte la informació de les diferents espècies quant a tipologia, funcions principals i atributs d'interès, així com els atributs de forma i característiques.
- S'han de tenir en compte els aspectes de gestió relacionats amb les diferents espècies, com ara els tipus de poda requerits o recomanats, sobre el coneixement i aplicació dels quals s'aconsella aprofundir.
- S'ha d'evitar l'ús de plantes que poden provocar al·lèrgies respiratòries, especialment en ubicacions pròximes a zones sensibles com ara hospitals, escoles, residències de la tercera edat.
- S'ha d'evitar la plantació de plantes propenses a plagues o a malalties, especialment les afectades de manera crònica.
- S'ha de potenciar l'ús de plantes de baix consum hídic i es recomana l'agrupació de les plantes d'un major consum hídic en zones concretes del parc o jardí.
- En espais naturals i en zones properes s'ha d'evitar del tot la plantació de plantes potencialment invasores i es recomana plantar exclusivament plantes autòctones del lloc. En aquests àmbits, cal vetllar perquè les espècies autòctones siguin varietats naturals de la nostra zona geogràfica i evitar les varietats ornamentals o d'origen llunyà, malgrat que siguin de la mateixa espècie, per tal de no incórrer en el risc d'una hibridació i provocar el que s'anomena contaminació genètica.
- Es recomana tenir en compte la informació facilitada sobre la densitat de plantació per tal d'obtenir resultats adequats a mitjà termini.

Estructura de la Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

L'estructura de la taula segueix la lògica del procés de selecció d'espècies, tenint en compte prèviament els conceptes expressats en el capítol de «Disseny i composició». En aquesta taula de selecció hem agrupat tots els paràmetres –trenta en total sense comptar la identitat– en cinc grans grups que s'expliquen més a baix:

- Identitat i tipologia
- Medi i origen
- Forma i característiques
- Funció i interès
- Gestió

Identitat i tipologia

Identitat

La correcta identificació de les plantes cultivades és de summa importància per saber què estem plantant i per poder intercanviar experiències a escala internacional, tant per poder aplicar a casa nostra coneixements i dades obtinguts fora com a l'inrevés. És, per tant, rellevant tenir pulcritud en la identificació, en la identitat i en la nomenclatura de les plantes comercialitzades i cultivades en vivers i jardins.

La identitat d'una planta està composta pel seu nom científic o botànic, que consta del nom del gènere més l'epítet específic; exemple: *Myrtus communis*, en què *Myrtus* és el gènere –la inicial sempre escrita en majúscula– i *communis*, l'epítet específic, la inicial del qual va en minúscula. Tant el nom del gènere com l'epítet específic han d'anar en cursiva. El nom científic complet, usat en publicacions científiques, consta d'un tercer element, l'autor, abreujat o no, que ha d'anar en lletra rodona i que no hem posat a la taula. En l'exemple anterior, *Myrtus communis* L.

El nom del gènere és un substantiu, i com a tal té un dels tres gèneres gramaticals del llatí botànic, masculí, femení o neutre. L'epítet específic pot ser un adjectiu, un substantiu en aposició o bé un genitiu. Si és un adjectiu, la seva terminació ha de concordançar gramaticalment amb el gènere:

- Masculí: *Cytisus scoparius*
- Femení: *Rosa canina*
- Neutre: *Pittosporum tenuifolium*

Els epítets específics substantius tenen el seu propi gènere gramatical i per tant no tenen perquè concordançar amb el del gènere; exemples: *Pittosporum tobira*, *Achillea millefolium*. Els genitius tenen la seva pròpia declinació.

Els híbrids entre dues espècies del mateix gènere s'anomenen de manera semblant a la d'una espècie amb el signe «x» just davant de l'epítet específic; exemple: *Spiraea* × *vanhouttei* (*S. cantoniensis* × *S. trilobata*). També hi poden haver híbrids intergenèrics, és a dir, entre dues espècies de dos gèneres diferents, que s'anomenen amb el signe «x» davant del nom del gènere; exemple: × *Halimicistus sahucii* (*Halimium umbellatum* × *Cistus salviifolius*).

Per sota del nivell d'espècie s'usa també el rang de subespècie (exemple: *Agapanthus praecox* subsp. *orientalis*) i el de varietat (*Escallonia rubra* var. *macrantha*).

Moltes plantes cultivades són cultivars, els noms de les quals estan regulats pel *Codi Internacional de Nomenclatura per a Plantes Cultivades*. Els noms de les cultivars s'han de distingir tipogràficament del nom botànic i han d'anar en rodona i no en cursiva. Han d'anar entre cometes simples invertides i la lletra inicial s'ha d'escriure en majúscules, així com les inicials de cada una de les paraules, excepte quan els costums lingüístics demanin el contrari; exemple: *Berberis thunbergii* 'Atropurpurea Nana'. Els noms de les cultivars que són adjectius llatins han de concordançar gramaticalment amb

el gènere i no amb el de l'epítet específic; exemples: *Pittosporum tobira* 'Variegatum', *Punica granatum* 'Nana'. Els noms nous de les cultivars publicats a partir del 1959 no poden ser un nom en llatí botànic, sinó en un idioma modern (epítet de fantasia); exemple: *Juniperus horizontalis* 'Blue Chip'. Força cultivars no estan assignats a una espècie concreta i només porten el nom del gènere i de la cultivar; exemple: *Abelia* 'Edward Goucher'. Modernament hi ha moltes plantes cultivades amb nom comercial registrat que tenen un nom de cultivar diferent, sovint difícil de recordar.

Cultivar: Conjunt de plantes d'una sola entitat taxonòmica que ha estat seleccionada per un atribut particular o una combinació d'atributs, amb unes característiques clarament diferenciades, uniformes i estables que es mantenen quan és propagat pels mitjans adequats.

En la taula s'ha posat el nom científic de cada planta, inclòs el de la cultivar (si és el cas) considerat actualment com a correcte, afegint-hi, quan hem cregut que era convenient, els sinònims més usuals amb els quals es poden trobar encara en el comerç i en llibres de text que no siguin molt recents. Alguns sinònims porten l'abreviació «hort.» (d'*hortus*, 'jardí') que indica que en realitat no és un sinònim sinó una espècie diferent (o un sinònim d'una espècie diferent), mal identificat o mal emprat en el comerç. En algun cas –*Ligustrum texanum* hort.–, el nom utilitzat habitualment en el comerç no és el d'una altra espècie, sinó el d'una cultivar que s'utilitza incorrectament com a nom de l'espècie, *L. japonicum*. Aquests falsos sinònims no s'haurien de fer servir.

Dins de l'apartat d'identitat s'han posat per a totes les espècies i cultivars el seu nom comú en català –en general un sol nom, rares vegades dos que se sol trobar en els llibres de text o webs reconeguts. Alguns d'aquests noms, però, es proposen per primera vegada. Cal tenir en compte que els noms comuns no només varien d'una llengua a una altra sinó que també d'un territori a un altre de la mateixa llengua i a vegades d'una població a una altra de veïna.

Tipologia

En aquest apartat s'indica la tipologia de les diferents plantes relacionades a la taula.

Arbust

Mata o subarbust

Enfiladissa

Herbàcia perenne

Crassa

Arbust: Planta llenyosa ramificada des de la base, generalment sense tronc principal, que sol assolir una alçària d'entre 1 i 5 m.

Mata: Vegetal llenyós semblant a un arbust, sense tronc principal però amb nombroses ramificacions laterals, que generalment no arriba a assolir 1 m d'alçària ni 1 m d'amplària.

Subarbust: Vegetal semblant a un arbust o a una mata, generalment de poca alçària i només lignificat a la base de les tiges.

Planta enfiladissa: Planta que, no podent-se mantenir erecta per si mateixa, es pot enfil·lar, mitjançant algun sistema de fixació, sobre un suport, com per exemple una altra planta, una paret, una pèrgola, un aspre, una roca, etc.

Planta herbàcia perenne: Planta herbàcia, és a dir, planta que no produeix teixits llenyosos, que pot viure tres o més anys, i que pot presentar fullatge perenne o caduc. En aquest segon cas se sol denominar planta vivaç.

Planta crassa (o suculent): Planta que acumula una gran quantitat d'aigua a les fulles o a les tiges, i que ofereix un aspecte carnós, gruixut i sucós.

Medi i origen

El resultat de l'avaluació de les condicions del lloc ens proporcionarà la informació necessària per al correcte desenvolupament de les plantes i ens permetrà aconseguir la finalitat per a la qual han estat plantades. L'ús d'espècies que s'ajustin a les condicions climàtiques i edàfiques del lloc és la clau per a la seva pròpia supervivència a llarg termini. El coneixement de l'origen de la planta també dona indicacions sobre la seva adaptabilitat a les condicions locals. La utilització de plantes autòctones en el jardí comporta sovint estalvi de recursos, especialment l'hídric, per bé que cal tenir en compte que entre les autòctones hi ha plantes de muntanya o de ribera que no se solen adaptar bé a terra baixa o a jardins de baix consum hídric. I per contra, hi ha plantes al·lòctones o exòtiques que s'adapten perfectament als nostres jardins, com per exemple les plantes d'altres regions mediterrànies.

Zona climàtica

S'anomena clima al conjunt de condicions normals que caracteritzen l'evolució de l'atmosfera d'un lloc determinat. És la resultant, al llarg del temps, d'una sèrie de paràmetres meteorològics, que es divideixen en elements climàtics i factors climàtics. Els elements climàtics són les variables meteorològiques considerades com a fonamentals des del punt de vista de desenvolupament dels vegetals, essent la temperatura i la precipitació els dos més determinants. Els altres elements són la humitat relativa, la radiació solar, l'evaporació i els vents.

Els factors climàtics són una sèrie de propietats geofísiques que, no essent fonamentals, repercuteixen directament en el clima d'un indret determinat, configurant-ne l'anomenat microclima. Aquests factors són l'altitud, la latitud, la continentalitat i la distància al mar, el relleu, la topografia i l'orientació, els corrents marins, la vegetació existent, el tipus de sòl, i les alteracions causades per l'home i l'illa de calor urbana. Els efectes d'aquests factors s'han de tenir en compte en la selecció i la ubicació de les plantes, ja que incideixen en el seu desenvolupament i la seva supervivència.

De la mateixa manera que es va fer amb la *Guia d'arbrat urbà*, i atenent a les dades del Mapa de la Divisió Climàtica de Catalunya, elaborat pel Servei Meteorològic de Catalunya, s'ha dividit la província de Barcelona en tres subzones climàtiques. Les característiques tèrmiques i pluviomètriques de cadascuna d'elles es relacionen amb els marges de tolerància de les diferents espècies.

Taula 4. Subzones climàtiques

 Costa	Planta adaptada a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 500-750 mm i unes temperatures mitjanes anuals de 14,5-17 °C
 Interior	Planta adaptada a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 550-1.000 mm i unes temperatures mitjanes anuals de 11-15 °C
 Muntanya	Planta adaptada a un rang de precipitacions mitjanes anuals de 850-1.200 mm i unes temperatures mitjanes anuals de 3-12 °C
 Costa/interior	Planta adaptada a les condicions climàtiques de costa i d'interior
 Interior/muntanya	Planta adaptada a les condicions climàtiques d'interior i de muntanya
 Totes	Planta adaptada a tots els climes de la província de Barcelona

Gràfic 22. Subzones climàtiques

Dins dels factors climàtics esmentats, l'altitud té una influència molt significativa en el clima d'un lloc concret, ja que modifica la temperatura segons un gradient de disminució de 0,65 °C per cada 100 m que ens elevem en altura, per bé que cal conèixer les zones que, per situacions orogràfiques especials, es dona el fenomen de la inversió tèrmica. Tenint en compte això, es pot considerar de clima de muntanya, independentment de la zona climàtica de la província, els indrets on se superin els 800 m d'altitud.

Recomanacions

- En l'elecció d'una espècie o varietat s'han de tenir en compte les dades climàtiques extremes i les particularitats del lloc o microclima.

Zona de rusticitat

S'indica una dada sobre la resistència a les glaçades de cada una de les plantes, a partir d'una escala creada als Estats Units inicialment per A. Rehder (1927) i revisada després per l'USDA. El 1992 fou adaptada per Navés i Argimon per a la península Ibèrica, passant de graus Fahrenheit a graus centígrads. Aquestes escales utilitzen la mitjana de les temperatures mínimes absolutes anuals (ma), amb dades de més de trenta anys. Les zones de rusticitat s'expressen amb una Z i un número.

Aquestes escales donen una informació més precisa que les de la zona climàtica, ja que les temperatures mínimes, més que no pas les mitjanes anuals, són les que marquen si una espècie o una varietat pot sobreviure en un lloc determinat.

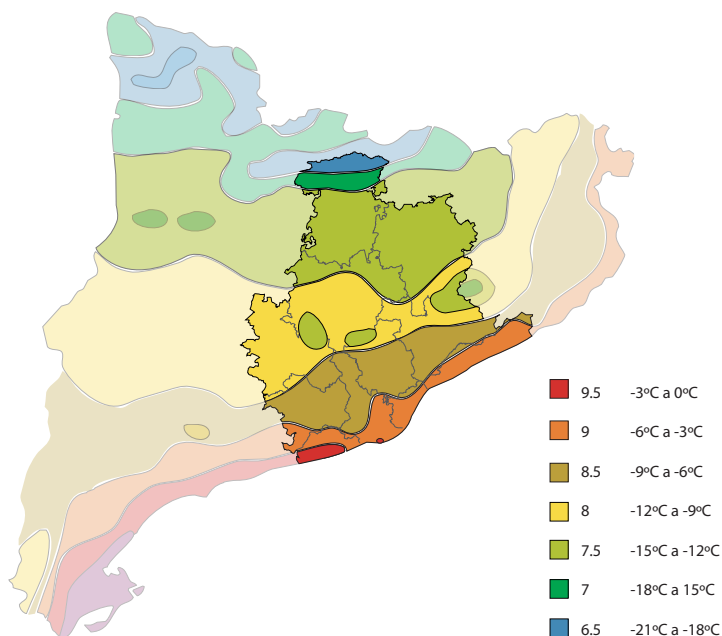
Taula 5. Zona de rusticitat

Zona	ma (°C)	Zona	ma (°C)	Zona	ma (°C)	Zona	ma (°C)
z1	< - 48	z6	-24 a -21	z8.5	-9 a -6	z11	6 a 9
z2	-48 a -42	z6.5	-21 a -18	z9	-6 a -3	z11.5	9 a 12
z3	-42 a -36	z7	-18 a -15	z9.5	-3 a 0	z12	> 12
z4	-36 a -30	z7.5	-15 a -12	z10	0 a 3		
z5	-30 a -24	z8	-12 a -9	z10.5	3 a 6		

Amb les dades climàtiques provinents de les estacions meteorològiques es creen els mapes de rusticitat o de temperatures mínimes, que divideixen el territori considerat en zones diferents segons aquella escala. Per un altre cantó, s'avaluen les dades de resistència de cada espècie amb la mateixa escala.

Segons aquest sistema, si una planta ha estat avaluada com de la zona 7, voldrà dir que ha de resistir les temperatures mínimes de les zones 7, 7,5, 8, etc., però que a la zona 6,5 podrà ser greument danyada per glaçades esporàdiques, i que difícilment podrà sobreviure un hivern a la zona 6.

Gràfic 23. Mapa isotèrmic

Recomanacions

- No s'han de plantar espècies i varietats que es trobin fora de la seva zona de rusticitat.

Resistència a les glaçades

S'indica la resistència a les glaçades fortes, inferiors a -15 °C; mitjanes, entre -6 i -15 °C, i dèbils, entre 0 i -6 °C. Esporàdicament poden resistir alguna glaçada de més categoria, encara que això pot comportar danys importants a la planta, tot i que reversibles. Algunes plantes tenen, però, la capacitat de perdre la part aèria i rebrotar de soca, del sistema radical o dels òrgans subterranis de supervivència. En aquests casos cal considerar també la importància que té aquest fet en les seves prestacions paisatgístiques, com ara l'època de floració.

Taula 6. Resistència a les glaçades

	Resistent	Pot viure en zones on anualment hi ha glaçades fortes, inferiors a -15 °C.
	Tolerant	Resisteix les glaçades mitjanes, d'entre -6 i -15 °C. No pot viure en zones on anualment hi ha glaçades fortes.
	Sensible	Resisteix només les glaçades dèbils, entre 0 i -6 °C. No pot viure en zones on anualment hi ha glaçades mitjanes o fortes.

Recomanacions

- Cal escollir les espècies resistents en les ubicacions on anualment hi ha un període de glaçada segura.

Resistència a la calor

S'indica la resistència a les temperatures altes. En zones on els períodes de calor sovintegen i s'allarguen, es poden atenuar els efectes negatius sobre algunes plantes tolerants, ubicant-les en ambients més ombrívols.

Taula 7. Resistència a la calor

	Resistent	Pot viure en zones on la temperatura màxima mitjana del mes més càlid és superior a 28 °C.
	Tolerant	Suporta les situacions en què hi ha períodes de calor de manera excepcional, tenint en compte que llavors caldrà efectuar regs addicionals.
	Sensible	No es recomana en zones de temperatures altes.

Recomanacions

- Cal escollir espècies resistents en les zones on la mitjana de les temperatures màximes del mes més càlid és superior a 28 °C.
- Cal evitar les espècies sensibles en les ubicacions que solen presentar temperatures elevades a l'estiu.

Resistència a la sequera

S'indica la resistència a situacions perllongades de sequera, és a dir, a la manca d'humitat en el sòl, associada als valors de precipitació anual.

Taula 8. Resistència a la sequera

Ø	Resistent	Resisteix una certa aridesa (pluviositat anual < 500 mm/any).
⊖	Tolerant	Tolera una certa manca d'aigua en els mesos més secs (pluviositat anual entre 500 i 1.000 mm/any).
⊖⊖	Sensible	Necessita humitat de manera gairebé constant (pluviositat anual > 1000 mm/any).

Recomanacions

- Cal escollir espècies resistents en les ubicacions on hi ha una precipitació anual inferior a 500 mm/any.
- Les espècies tolerants es poden plantar en ubicacions amb precipitació superior a 500 mm/any.
- Les espècies sensibles només es poden plantar en ubicacions amb precipitació superior a 1.000 mm/any.

Tolerància a la calç

S'indica la tolerància als sòls calcaris (i també a l'aigua de reg carbonatada).

Taula 9. Resistència a la calç

Ca ⁺⁺	Resistent	Pot viure en sòls molt calcaris.
Ca ⁺	Tolerant	No tolera els sòls molt calcaris i suporta els mitjanament calcaris.
Ca	Sensible	Necessita sòls àcids, tolera els neutres i no es recomana en sòls calcaris.

Recomanacions

- Cal evitar la plantació d'espècies i varietats que tinguin elevades especificitats edàfiques, sobretot les que tenen preferència pels sòls àcids i són sensibles a la calç o a la sal.
- Quan un terreny presenti valors molt alts en carbonats es recomana plantar-hi espècies qualificades com a resistents a la calç.

Proximitat al mar

S'indica els diferents graus de tolerància enfront dels ambients costaners. Val a dir, però, que la importància d'aquest factor en plantes de desenvolupament més petit queda atenuada per la protecció que comporta altres plantes de major grandària o bé construccions.

Taula 10. Proximitat al mar

	Resistent	Es desenvolupa bé a primera línia de mar.
	Tolerant	Tolera certa proximitat al mar.
	Sensible	No es recomana en ambients costaners.

Recomanacions

- Per a primera línia de mar cal seleccionar espècies que resisteixin els ambients costaners.
- En zones pròximes al mar protegides del vent, es poden plantar espècies tolerants als ambients costaners.

Exposició solar

S'indica les situacions d'idoneïtat respecte a l'exposició solar.

Taula 11. Exposició solar

S	Sol	Li convenen les situacions de ple sol.
M	Mitja ombra	Li convenen les situacions de mitja ombra o d'ombra suau o filtrada.
O	Ombra	Li convenen les situacions d'ombra densa.
SM	Sol/mitja ombra	Li convenen tant les situacions de ple sol com les de mitja ombra o ombra suau.
MO	Mitja ombra/ombra	Li convenen tant les situacions de mitja ombra o ombra suau com les d'ombra densa.
SO	Sol/ombra	Li convenen totes les situacions.

Recomanacions

- Si volem gaudir de flors i fruits, cal respectar les necessitats d'insolació de les diferents espècies i varietats plantades.
- L'adequació a les necessitats d'insolació de les diferents espècies i varietats plantades també comporta un creixement més uniforme i una menor afectació de plagues i malalties, especialment fúngiques, la qual cosa repercuteix en un menor manteniment.

Origen

S'indica si la planta és autòctona dels Països Catalans o bé és exòtica, essent la principal font de l'àrea de distribució natural la *Flora dels Països Catalans* de Bolòs i Vigo. Les plantes híbrides d'origen hortícola s'indiquen com a exòtiques si almenys un dels seus parentals ho és. Hem considerat com a autòctones aquelles cultivars de plantes autòctones independentment del lloc d'obtenció o selecció i de la seva font genètica.

Taula 12. Origen

(A)	Autòcton	És autòctona dels Països Catalans.
(E)	Exòtic	No és autòctona dels Països Catalans.

Autòctona: Dit d'una espècie, subespècie o varietat que creix de forma natural en una regió determinada des d'abans de l'aparició de l'home, o bé que hi ha arribat sense la seva intervenció a causa d'un canvi de la seva àrea de distribució natural.

Exòtica: Dit d'una espècie, subespècie o varietat que ha estat introduïda, de manera voluntària o involuntària, per l'home, en una regió determinada, diferent de la seva àrea de distribució natural. També s'anomena **al·lòctona**.

Recomanacions

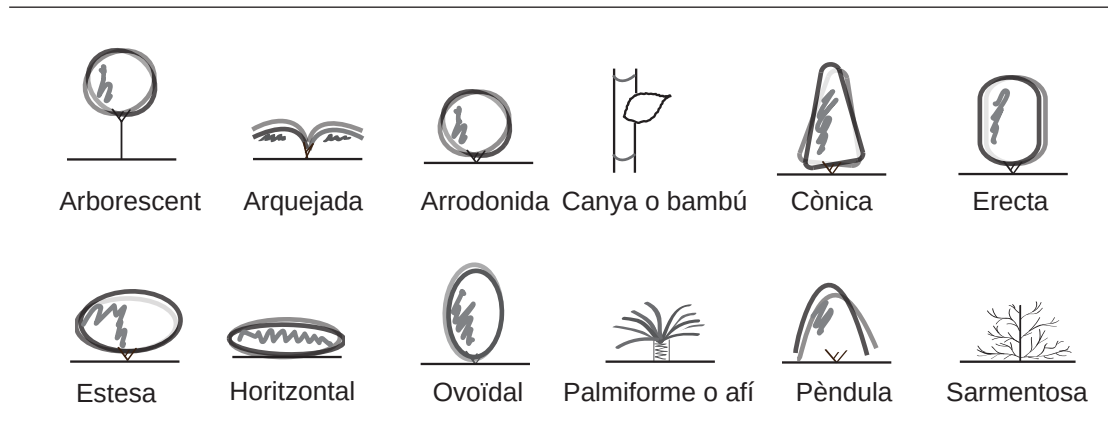
- Si es volen plantar plantes autòctones s'ha de conèixer la flora local i els seus hàbitats.

Forma i característiques

Forma, tipus o sistema de fixació

En el cas dels arbusts, s'indica la forma de la seva capçada.

Gràfic 24. Formes de capçada d'arbusts

En el cas de les mates i subarbusts, s'indica el tipus.

 Mata

 Subar bust

En el cas de les plantes enfiladisses, s'indica el sistema de fixació.

 Arrels aèries

 Circells

 Espines o agullons

 Sarmentosa

 Voluble

En el cas de les plantes herbàcies perennes, s'indica el tipus.

 Graminoide

 Herbàcia

 Palmiforme o afí

En el cas de les plantes crasses, s'indica el tipus.

 Cactus

 Crassa

Alçària

S'indica l'interval de l'alçària en metres que sol arribar la capçada d'una planta en estat adult i en condicions favorables, sense tenir en compte en general l'alçària que pot arribar a assolir la seva floració, a vegades molt superior a la seva part vegetativa. En el cas de plantes enfiladisses, s'indica l'interval d'extensió, que tant pot ser en altura com en amplada.

Amplada

S'indica l'interval de l'amplada en metres a què sol arribar en estat adult en condicions favorables. En el cas de plantes enfiladisses no s'indica res.

Fulla (o tija)

Tipus

S'indica la presència o la persistència del fullatge al llarg de l'any, entenent el fullatge d'una planta com el conjunt de fulles o de falses fulles com ara els fil·lòdis (pecíols) o els cladòdis (tiges). Alguns arbusts i força plantes herbàcies tenen un comportament variable en aquest atribut, per bé que a la taula s'ha indicat el més habitual. Es poden comportar d'una manera o altra segons si està plantat en una zona càlida o una zona freda, o segons si un any és suau o és extrem. En alguns casos el comportament variable depèn del règim pluviomètric, comportant-se com a caduc –o semicaduc– en zones més àrides o en estacions més seques. En el cas que la planta no tingui fulles o que les fulles siguin precoçment caduques i que la funció clorofil·lica recaigui sobre les tiges, s'indica «afil·la», agrupant tant les realment afil·les com les quasifil·les.

/ Afil·la

 Perenne

 Caduca

 Semicaduca

Color

S'indica el color que pren l'anvers de la fulla en condicions normals i en estat adult. El color del revers no s'indica encara que sigui un color clarament diferent. En el cas de plantes afil·les, s'indica el color de la tija.

Olor

S'indica si la fulla desprèn olor quan es masega, independentment de si és agradable o desagradable o si és intensa o suau. Cal considerar que, en ser l'olfacte un sentit, aquest és un atribut subjecte a l'experiència personal.

Flor**Època**

S'indica l'estació o estacions de l'any en què floreix en condicions habituals. En el cas que la floració no tingui cap caire ornamental, s'indica sense interès.

Color

S'indica el color o colors de la flor. Cal considerar, però, que en algunes espècies existeixen multitud de cultivars de flors de colors o d'intensitats diferents, variabilitat que no s'ha reflectit en general en la taula. En el cas que la floració no tingui cap caire ornamental, s'indica sense interès.

Olor

S'indica si la flor desprèn olor, independentment de si és agradable o desagradable o si és intensa o suau. Cal considerar que, en ser l'olfacte un sentit, aquest és un atribut subjecte a l'experiència personal. A més, en alguns casos, la presència de flors aromàtiques és variable dins d'una mateixa espècie, amb cultivars més fragants que altres, o fins i tot cultivars molt fragants i altres inodores.

Fruit**Època**

S'indica l'estació o estacions de l'any en què fructifica en condicions habituals. En el cas que la fructificació no tingui cap caire ornamental, s'indica sense interès.

Color

S'indica el color o colors del fruit en estat madur. En el cas que la fructificació no tingui cap caire ornamental, s'indica sense interès.

Funció i interès

Funcions principals

S'indiquen els usos o les funcions més freqüents de cada espècie en jardineria. Per a cada una de les espècies o varietats s'han posat com a màxim tres funcions, les que s'han cregut més importants, ordenades en ordre decreixent d'importància.

- Entapissant
- Exemplar aïllat
- Jardineres
- Masses i grups
- Massissos herbacis i mixtos
- Pèrgoles i murs
- Talussos i rocalles
- Tanques i vorades

Atributs d'interès

S'indiquen els atributs o les característiques principals pels quals una planta es cultiva com a ornamental als jardins. En el cas de l'aroma, s'assenyalen tant les plantes de fullatge aromàtic com les de flors oloroses, d'olor agradable, intens o suau, tenint en compte, però, que algunes plantes poden tenir fulles d'olor desagradable i flors d'olor agradable o viceversa. Per a cada una de les espècies o varietats, s'han posat com a màxim tres atributs d'interès, els que s'han cregut més rellevants, ordenats en ordre decreixent d'importància.

- Fulla
- Flor
- Fruit
- Canvi estacional del fullatge
- Port
- Tija o escorça
- Aroma

Gestió

Poda i retall

En aquest apartat, s'indica el tipus de poda que admet o tolera cada planta, com ara el retall (especialment per a arbusts i mates), la poda forta (per a arbusts, enfiladisses, i mates i subarbusts) o l'eliminació de la part aèria (per a plantes herbàcies). En el cas que toleri el retall es dóna preferència a aquesta indicació, de manera que queden reflectides aquelles plantes aptes per a tanques o vorades retallades. També s'indica la conveniència d'efectuar algunes pràctiques específiques com ara el pinçament, l'eliminació de tiges velles o seques (hi ha plantes propenses a l'assecamament o envelliment de tiges que deixen de ser funcionals i que és millor eliminar amb antelació per tal de potenciar l'aparició de noves tiges més vigoroses i funcionals) o l'eliminació de les flors pansides (per potenciar-ne el reffloriment o evitar la formació de fruits antiestètics o de llavors que no es vol que s'escampin). Quan la planta no admet cap tipus de poda o simplement no li cal, s'indica que no s'ha de podar. En els altres casos que sí que toleren la poda, però que no es troben compresos dins de cap dels grups anteriors, s'indica que toleren la poda.

Retall: Poda que consisteix a tallar els caps de branques que sobresurten d'un arbre o arbust per tal de mantenir-ne la forma desitjada i guardar-ne el contorn.

Pinçament: Operació que consisteix a tallar els brots terminals de les tiges per aconseguir el desenvolupament vigorós de les gemmes laterals i, per tant, una planta més compacta. També s'anomena *espuntament* o *esbrotament*.

Reffloriment: Segona florida que en algunes plantes s'esdevé en una estació diferent de la principal. També s'anomena *refloriga*.

- R Admet el retall
- TP Toleren la poda
- NP No s'ha de podar
- Pi És convenient pinçar
- TV És convenient eliminar les tiges velles o seques
- FP És convenient eliminar les flors pansides
- PF Admet la poda forta o l'eliminació de la part aèria

Al·lèrgies i reaccions adverses

S'indica si la planta pot provocar patologies diverses a les persones:

- Si sol provocar al·lèrgies respiratòries a causa del pol·len, greus o moderades.
- Si és irritant, incloent-hi les al·lèrgies cutànies.
- Sí és tòxica, almenys alguna part de la planta.
- Si presenta espines o fulles punxants que poden provocar lesions.

A Al·lèrgies respiratòries

I Irritant

T Tòxic

E Espines o fulles punxants

Plagues i malalties

S'indica la propensió a l'afectació per plagues o malalties, en la suposició que la planta hagi estat plantada sana i que hagi estat cultivada adequadament.

Taula 13. Plagues i malalties

	Cròniques	Porta associades plagues i malalties cròniques.
	Freqüents	És freqüent trobar-hi plagues o malalties.

Consum hídric

S'indica per a cada planta el consum habitual del recurs hídric en condicions normals, relacionant-lo amb el nombre de mesos de sequera que tolera. Òbviament aquest paràmetre està estretament relacionat amb el paràmetre descrit en l'apartat «Resistència a la sequera, pàgina 44». Val a dir, però, que hi ha plantes de consum hídric relativament elevat que poden resistir situacions ocasionals de sequera perdent, per exemple, el fullatge i, en conseqüència, perdent ocasionalment els atributs ornamentals pels quals estaven plantades.

Taula 14. Consum hídric

	Molt baix	> 5 mesos de sequera
	Baix	de 3 a 5 mesos de sequera
	Moderat	d'1 a 3 mesos de sequera
	Elevat	< 1 mes de sequera

Vida útil

S'indica la vida útil o funcional que es pot preveure per a cada planta cultivada en condicions normals. Algunes plantes, especialment algunes herbàcies, poden viure més temps del que aquí s'ha indicat, però perdent els atributs pels quals són cultivades.

<5 Menys de 5 anys

5-10 De 5 a 10 anys

>10 Més de 10 anys

Potencial d'invasió

En la taula s'indica el potencial d'invasió conegut de les espècies al·lòctones o exòtiques, considerades com a potencialment invasores. No es preveu la possibilitat d'invasió de les plantes autòctones, tot i que en realitat es podrien donar alguns casos a comarques o poblacions veïnes. A tall d'exemple, una planta que a Catalunya només creix al Pirineu occidental podria esdevenir invasora en un espai natural del Pirineu oriental.

- Sí
- No

Densitat de plantació

En el cas de plantes per a les quals s'ha indicat la funció d'«entapissant» o la de «massissos herbacis i mixtos», s'assenyala l'interval de densitat de plantació en plantes per m², per tal de poder obtenir un resultat adequat a mitjà termini.

Taula de selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

Llegendes

TIPOLOGIA

Arbust

Herbàcia perenne

Mata/subarbust

Crassa

Enfiladissa

Zona climàtica

Costa

Costa/Interior

Interior

Interior/Muntanya

Muntanya

Totes

Zona rusticitat

z1 = < -48 °C

z5 = -30 a -24 °C

z7.5 = -15 a -12 °C

z10 = 0 a 3 °C

z2 = -48 a -42 °C

z6 = -24 a -21 °C

z8 = -12 a -9 °C

z10.5 = 3 a 6 °C

z3 = -42 a -36 °C

z6.5 = -21 a -18 °C

z8.5 = -9 a -6 °C

z11 = 6 a 9 °C

z4 = -36 a -30 °C

z7 = -18 a -15 °C

z9 = -6 a -3 °C

z11.5 = 9 a 12 °C

z9.5 = -3 a 0 °C

z12 = > 12 °C

MEDI I ORIGEN

Glaçades

Resistent

Tolerant

Sensible

Calor

Resistent

Tolerant

Sensible

Sequera

Resistent

Tolerant

Sensible

Calç

++

Ca

Resistent

+

Ca

Tolerant

Ca

Sensible

Proximitat al mar

Resistent

Tolerant

Sensible

Exposició solar

S

Sol

M

Mitja ombra

O

Ombra

Origen

A

Autòcton

E

Exòtic

SM

Sol/Mitja ombra

MO

Mitja ombra/Ombra

SO

Sol/Ombra

Forma arbusts

Arborescent

Arquejada

Arrodonida

Canya o bambú

Cònica

Erecta

Estesa

Horitzontal

Ovoïdal

Palmiforme o afí

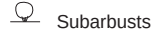
Pèndula

Sarmentosa

Tipus mates i subarbusts

Mata

Subarbusts

Tipus herbàcies perennes

Graminoide

Herbàcia

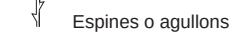
Palmiforme o afí

Sistema fixació (enfiladisses)

Arrels aèries

Circells

Espines o agullons

Sarmentosa

Vorable

Tipus crasses

Cactus

Crassa

Fruit

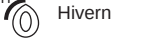

Primavera

Estiu

Tardor

Hivern

Alçada

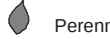
1.5-3

Amplada

1.5-4

Fulla

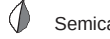

Afil·la

Perenne

Caduca

Semicaduca

Flor

Primavera

Estiu

Tardor

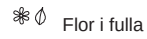
Hivern

Olor

Fulla

Flor

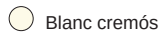
Flor i fulla

Colors

Argentat

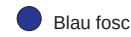
Blanc

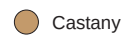
Blanc cremós

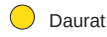
Blau

Blau fosc

Castany

Daurat

Glauc

Gris

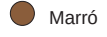
Groc

Grogüenc

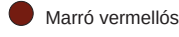
Lila

Marró

Marró fosc

Marró vermellós

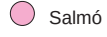
Negre

Porpra

Rosa

Salmó

Taronja

Verd blau

Verd clar

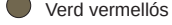
Verd fosc

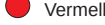
Verd gris

Verd mitjà

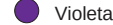
Verd vermellós

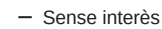
Vermell

Vermell fosc

Violeta

Sense interès

Multicolor

Variegades

FUNCIÓ I INTERÈS

GESTIÓ

Funció		Interès	
 Entapissant	 Massissos herbacis i mixtos	 Fulla	 Port
 Exemplar aïllat	 Pèrgoles/Murs	 Flor	 Tija o escorça
 Jardineres	 Talussos/Rocalles	 Fruit	 Aroma
 Masses i grups	 Tanques/Vorades	 Canvi estacional fullatge	
Poda i retall		Al·lèrgies/Reaccions adverses	
R	Admet el retall	A	Al·lèrgies
TP	Tolera la poda	I	Irritant
NP	No s'ha de podar	T	Tòxic
Pi	És convenient pinçar	E	Espines o fulles punxants
TV	És convenient eliminar les tiges velles o seques		
FP	És convenient eliminar les flors pansides		
PF	Admet la poda forta o l'eliminació de la part aèria		
Consum hídic		Vida útil	
 Molt baix	<5 Menys de 5 anys	Sí	
 Baix	5-10 De 5 a 10 anys	No	
 Moderat	>10 Més de 10 anys		
 Elevat			
Potencial d'invasió		Densitat de plantació	
		2-3 plantes/ m²	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Abelia xgrandiflora</i> Abèlia lluent			z5				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Acacia 'Clair de Lune'</i> Mimosa Clair de Lune			z9				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Acacia longifolia</i> Mimosa de cuc			z8.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Acacia retinodes</i> Mimosa de tot l'any			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Acanthus mollis</i> Acant			z6				Ca ⁺⁺		SO	(E)
<i>Acca sellowiana</i> (<i>Feijoa sellowiana</i>) Feijoa			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Achillea millefolium</i> Milfulles			z2				Ca ⁺		SM	(A)
<i>Adenanthos sericeus</i> Adenant llanut			z9				Ca		S	(E)
<i>Aeonium arboreum</i> Pinya groga			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Aeonium arboreum</i> 'Zwartkop' Pinya groga Zwartkop			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Agapanthus praecox</i> subsp. <i>orientalis</i> (<i>A. umbellatus</i> hort.) Flor de l'amor			z8				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Agave attenuata</i> Cua de lleó			z9				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Agave salmiana</i> var. <i>ferox</i> (<i>A. ferox</i>) Faraona			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Ajania pacifica</i> (<i>Chrysanthemum pacificum</i>) Crisantem del Pacífic			z5				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Ajuga reptans</i> 'Atropurpurea' Búgula de fulla purpúria			z6				Ca ⁺		MO	(A)
<i>Allium sphaerocephalon</i> All vermell			z5				Ca ⁺		S	(A)
<i>Aloe arborescens</i> Àloe arborescent			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Alyogyne huegelii</i> 'Santa Cruz' Hibisc lila Santa Cruz			z9				Ca ⁺		S	(E)
<i>Amaryllis belladonna</i> Amaril·lis			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Amelanchier ovalis</i> Corner			z5				Ca ⁺⁺		S	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ①	②	③	Atributs d'interès ①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	1.5-3	1.5-4											R				>10	No	
	3-4	4-5											TP				>10	No	
	3-8	2-8											TP				>10	Sí	
	4-8	3-7											TP				>10	Sí	
	0.5-0.6	0.8-0.9											PF				5-10	Sí	2-3
	3-5	2-4											Pi				>10	No	
	0.1-0.2	0.5-0.6											PF	I			5-10	No	4-6
	1.5-5	1-4											Pi				>10	No	
	0.6-1.5	0.6-1.5											TP				5-10	Sí	
	0.6-1.5	0.6-1.5											TP				5-10	Sí	
	0.3-0.4	0.5-0.6											NP	T			5-10	No	6-8
	0.5-1.5	1.5-2.5											NP				5-10	Sí	
	1.2-1.8	1.8-4											NP	E			>10	Sí	
	0.3-0.4	0.5-0.9											PF				5-10	No	4
	0.1-0.15	0.6-0.9											PF				5-10	No	9
	0.3-0.4	0.1-0.5											FP				5-10	No	40
	1.8-3	1.2-2											NP	E			>10	No	
	0.9-2.5	0.9-2.5											PF				>10	No	
	0.3-0.5	0.3-0.9											PF	T			5-10	No	10-20
	2-4	1-2											TP				>10	No	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Ampelodesmos mauritanicus</i> Càrritx			z8				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Anigozanthos flavidus</i> Pota de cangur			z8.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Antimima compacta</i> (<i>Ruschia compacta</i>) Mesembrianthem entapissant			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Aptenia cordifolia</i> Aptènia comuna			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Arabis alpina</i> subsp. <i>caucasica</i> (<i>A. caucasica</i>) Arabis del Caucas			z4				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Arbutus unedo</i> Arboç			z7				Ca ⁺		SM	(A)
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> Boixerola			z4				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Argyranthemum frutescens</i> Margarida			z9				Ca ⁺		S	(E)
<i>Armeria maritima</i> Gasó marítim			z4				Ca ⁺		S	(A)
<i>Artemisia arborescens</i> Donzell arbustiu			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Artemisia</i> 'Powis Castle' Donzell Powis Castle			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Asparagus aethiopicus</i> 'Sprengeri' Esparreguera de jardí (A. densiflorus 'Sprengeri')			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Asparagus setaceus</i> Esparreguera fina			z9				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Aspidistra elatior</i> Fulles			z7				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Atriplex halimus</i> Salat blanc			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Aubrieta deltoidea</i> Aubrieta comuna			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Aucuba japonica</i> 'Crotonifolia' Aucuba tacada			z7				Ca ⁺		MO	(E)
<i>Aurinia saxatilis</i> (<i>Alyssum saxatile</i>) Paneret d'or			z3				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Berberis julianae</i> Bèrberis de Juliana Schneider			z6				Ca ⁺		SO	(E)
<i>Berberis ×ottawensis</i> 'Auricomma' Bèrberis d'Ottawa Auricomma			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	①	②	③	①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	1-1.5	0.8-1.5											PF	I			>10	No	1-3
	0.8-1	0.3-0.8											PF				5-10	No	6
	0.05-0.1	0.15-0.3											NP				5-10	No	6-9
	0.05-0.2	0.5-1											NP				5-10	Sí	1-2
	0.1-0.15	0.4-0.7											PF				5-10	No	6
	4-10	2-8											TP				>10	No	
	0.05-0.3	0.5-4											NP				>10	No	4-6
	0.7-1.2	0.7-1.2											Pi				5-10	No	
	0.15-0.3	0.15-0.3											FP				5-10	No	9
	1-1.5	1-1.5											PF	A			>10	Sí	
	0.1-0.8	0.5-1.2											PF	A			5-10	No	2
	0.6-0.9	0.9-1.2											PF	T			5-10	Sí	4
	0.9-3												TV	E			>10	Sí	2-4
	0.3-0.9	0.3-0.6											NP				>10	No	4
	1.5-2.5	1.5-2											R	A			>10	No	
	0.15-0.2	0.1-0.5											PF				<5	Sí	9
	2-3	1.5-2.5											TP	T			>10	No	
	0.2-0.3	0.2-0.3											FP				<5	Sí	9
	2.5-4	1.5-3											TP	E			>10	Sí	
	1-2.5	1-2.5											PF	E			>10	No	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Berberis thunbergii</i> 'Atropurpurea' Bèrberis vermell			z4				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Berberis thunbergii</i> 'Atropurpurea Nana' Bèrberis vermell nan (<i>B. thunbergii</i> 'Crimson Pygmy')			z4				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Bergenia crassifolia</i> Hortènsia d'hivern			z3				Ca ⁺		MO	(E)
<i>Bougainvillea glabra</i> 'Sanderiana' Buguenvíl·lea comuna			z8.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Buddleja ×pikei</i> 'Hever' Budleia de Pike Hever			z7				Ca ⁺		S	(E)
<i>Bulbine frutescens</i> Flor de serp			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Bupleurum fruticosum</i> Matabou			z7.5				Ca ⁺		SM	(A)
<i>Buxus sempervirens</i> Boix			z5				Ca ⁺⁺		SO	(A)
<i>Buxus sempervirens</i> 'Suffruticosa' Boix nan			z5				Ca ⁺⁺		MO	(A)
<i>Caesalpinia gilliesii</i> Poinciana			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Calamagrostis ×acutiflora</i> 'Karl Foerster' Calamagrostis híbrida Karl Foerster			z7				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Callistemon citrinus</i> Cal·listèmon carmesí			z8.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Callistemon citrinus</i> 'Red Clusters' Cal·listèmon carmesí Red Clusters (<i>C. laevis</i> hort.)			z8.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Callistemon viminalis</i> Cal·listèmon pèndul			z9				Ca ⁺		S	(E)
<i>Calluna vulgaris</i> Bruguerola			z4				Ca		SM	(A)
<i>Camellia japonica</i> Camèlia			z7.5				Ca		M	(E)
<i>Campsis radicans</i> Gessamí de Virgínia			z4				Ca ⁺		S	(E)
<i>Canna ×generalis</i> Canya d'Índia híbrida			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Capparis orientalis</i> (<i>C. spinosa</i> subsp. <i>rupestris</i>) Taperera			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Carex comans</i> Càrex pelut de Nova Zelanda			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació				
	1-1.5	1-1.5							PF	E			>10	Sí					
	0.45-0.6	0.75-1							TP	E			>10	Sí	4				
	0.2-0.3	0.3-0.4							FP				>10	No	5-7				
	5-8								TP	E			>10	No					
	1-3	1-3							PF				>10	No					
	0.3-0.4	0.3-0.6							FP				5-10	No	3-4				
	1.5-2.5	1-1.5							PF				>10	No					
	3-8	2-3							R	T,I			>10	No					
	0.6-1	1-1.5							R	T,I			>10	No					
	1.5-3	1-2.5							TP	T			>10	Sí					
	0.6-1	0.6-1							PF				>10	No	3				
	2-4.5	1-4							Pi				>10	No					
	1.5-2	1-1.5							Pi				>10	No					
	3-8	2-6							Pi				>10	No					
	0.1-0.6	0.1-0.75							Pi				>10	No	1-4				
	6-9	5-8							FP				>10	No					
	5-10								TP	I			>10	Sí					
	0.8-1.2	0.1-0.5							PF				5-10	No	4				
	0.3-0.5	0.6-4							PF				>10	No					
	0.2-0.4	0.3-0.6							PF	A			5-10	Sí	6				

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Carex morrowii</i> 'Ice Dance' Càrex de Morrow Ice Dance			z6				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Carex pendula</i> Càrex pèndul			z7				Ca ⁺		M	(A)
<i>Carissa macrocarpa</i> Prunera de Natal			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>repens</i> Ceanot blau repent			z8.5				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Celtica gigantea</i> (<i>Stipa gigantea</i>) Estipa gegant			z7.5				Ca ⁺		S	(E)
<i>Centaurea cineraria</i> 'Colchester White' (<i>C. pulcherrima</i> hort.) Centàurea de vellut 'Colchester White'			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Centranthus ruber</i> Herba de Sant Jordi			z7				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Cerastium tomentosum</i> Cerasti d'Itàlia			z4				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Ceratostigma plumbaginoides</i> Dentelària de Lady Larpent			z5				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Cercis siliquastrum</i> (arbustiu) Arbre de l'amor			z6				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Cestrum parqui</i> Parqui			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Crimson and Gold' Codonyer de flor Crimson and Gold			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Chamaerops humilis</i> Margalló			z8				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Chasmanthe floribunda</i> Lliri de cobra			z9				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Chlorophytum comosum</i> 'Vittatum' Cintes variegades			z9				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Choisya ternata</i> Taronger de Mèxic			z7				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Cineraria saxifraga</i> Cinerària de Sud-àfrica			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Cistus albidus</i> Estepa blanca			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Cistus ladanifer</i> Estepa ladanífera			z7				Ca		S	(A)
<i>Cistus monspeliensis</i> Estepa negra			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ								
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció				Atributs d'interès				Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
①	②	③	①	②	③																
	0.2-0.3	0.3-0.45		 P										PF	A			5-10	No	6	
	0.6-0.8	0.8-1		 P		 T E								PF	A			5-10	No	2-4	
	2-4	2-3		 P E		 T E								Pi	E			>10	No		
	0.2-0.8	1-3		 P										Pi				>10	No	1-2	
	0.4-0.7	0.6-1.25		 P E		 T E								FP	A			>10	Sí		
	0.15-0.8	0.3-1.8		 P E										FP				5-10	No		
	0.5-1.2	0.1-0.5		 P T E										PF				5-10	No	3-6	
	0.1-0.2	0.5-0.7		 P										FP				5-10	Sí	4-8	
	0.2-0.3	0.3-1.5		 T E										PF				5-10	Sí	5-9	
	4-6	3-4		 H P		 H T E								TP				>10	No		
	1.5-3	1-3		 P T E		 T E								PF	T			>10	Sí		
	1-1.5	1.5-2.5		 P		 T								TP	E			>10	No		
	2-5	2-4		 P		 T								NP				>10	No		
	0.4-0.6	0.2-0.3	 H	 T P										PF				5-10	Sí	4-8	
	0.15-0.2	0.15-1		 E										NP				5-10	Sí	3-6	
	1.5-3	1.8-3		 H P										Pi				>10	No		
	0.2-0.3	0.2-0.4		 P T E										FP				5-10	No	9-12	
	0.4-1	0.4-1		 P										Pi				5-10	No		
	1-2.5	1-1.25		 P										Pi				>10	No		
	0.6-1.2	0.8-1.5		 P										Pi				5-10	No		

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaciades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Cistus ×pulverulentus</i> Estepa pulverulenta		 z7.5						S		
<i>Cistus ×purpureus</i> Estepa de jardí		 z7.5						S		
<i>Cistus salviifolius</i> Estepa borrera		 z7.5						SM		
<i>Clematis cirrhosa</i> var. <i>balearica</i> Vidalba balearica		 z7.5						SM		
<i>Clematis vitalba</i> Vidalba		 z4						SM		
<i>Clivia ×cyrtanthiflora</i> Lliri dels cafres		 z9						M		
<i>Clivia miniata</i> Clívia de flor escarlata		 z9						M		
<i>Cocculus laurifolius</i> Còcul		 z8						SM		
<i>Coleonema pulchellum</i> Arbust del confeti		 z9						S		
<i>Colletia paradoxa</i> (<i>C. cruciata</i>) Col·lètia de creu		 z8.5						S		
<i>Colutea arborescens</i> Espantallops		 z5						SM		
<i>Convallaria majalis</i> Muguet; lliri de maig		 z3						MO		
<i>Convolvulus althaeoides</i> Corretjola de serp		 z7						S		
<i>Convolvulus cneorum</i> Campanera argentada		 z8						S		
<i>Convolvulus sabatius</i> (<i>C. mauritanicus</i>) Campanera blava		 z8						S		
<i>Coprosma ×kirkii</i> 'Variegata' Coprosma de Kirk variegada		 z8						S		
<i>Coprosma repens</i> Coprosma comuna		 z8.5						SO		
<i>Cordyline australis</i> Cordilina de Nova Zelanda		 z8						SM		
<i>Cornus alba</i> Corneller blanc		 z3						SM		
<i>Cornus sanguinea</i> Sanguinyol		z5						SM		

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	①	②	③	①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	0.4-0.6	0.9-1.15		 ^P _E									Pi				5-10	No	1-2
	1-1.5	1-1.15		 ^P _E									Pi				5-10	No	
	0.2-0.9	0.5-1		 ^P									Pi				5-10	No	1-4
	1.5-3			 ^H _T		 ^H _T ^P _E							PF				>10	No	
	10-15			 ^P _E		 ^P _T							PF				>10	No	1-2
	0.3-0.4	0.3-0.5		 ^H _T ^P _E		 ^H _T ^P _E							FP				>10	No	4-6
	0.25-0.5	0.25-0.5		 ^H _T ^P _E		 ^P _E							FP				>10	No	4-6
	5-8	5-8		 ^P _E		 ^P _T							R T				>10	No	
	0.8-1.5	0.8-1.5		 ^H _T ^P _E		 ^P _T							Pi				>10	No	
	1.5-3	2-3.5		 ^P _E		 ^P _E							NP E				>10	No	
	1.5-3	1.5-3		 ^P _E		 ^P _T ^E							TP T				>10	No	
	0.1-0.25	0.1-0.3		 ^P _E		 ^P _T ^E							NP T				5-10	No	6-15
	0.05-0.1	0.5-1		 ^H _T ^P _E									NP				<5	No	2-4
	0.3-0.6	0.6-0.8		 ^P _E									Pi				5-10	No	1-3
	0.1-0.2	0.5-0.7		 ^P _E									TP				5-10	Sí	2-5
	0.3-0.6	1.2-1.8											Pi				5-10	No	1
	0.6-4	1-3		 ^P _E		 ^P _T							TP				>10	Sí	
	3-10	1-4		 ^P _E		 ^P _T							NP				>10	No	
	1.5-3	1.5-4		 ^P _E		 ^P _T ^E							PF I				>10	No	
	1.5-5	1-2.5		^H _T ^P _E		^P _T ^E							PF T				>10	No	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaciades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Coronilla glauca</i> (<i>C. valentina</i> subsp. <i>glauca</i>) Coronil·la glauca			z7.5				++ Ca		SM	(A)
<i>Corylus avellana</i> Avellaner			z4				++ Ca		SM	(A)
<i>Cotinus coggygria</i> Fustet			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Cotoneaster horizontalis</i> Cotoneàster horitzontal			z4				++ Ca		SM	(E)
<i>Cotoneaster lacteus</i> Cotoneàster lacti			z6				++ Ca		SM	(E)
<i>Cotoneaster salicifolius</i> 'Repens' Cotoneàster de fulla de salze reptant			z6				++ Ca		SM	(E)
<i>Cotoneaster x suecicus</i> 'Skogholm' Cotoneàster de Suècia Skogholm			z7				++ Ca		SM	(E)
<i>Crassula multicava</i> Cràssula de fada			z9				++ Ca		SO	(E)
<i>Crassula ovata</i> (<i>C. portulacea</i>) Cràssula ovada			z9				++ Ca		SM	(E)
<i>Crataegus monogyna</i> Arç blanc			z5				++ Ca		SM	(A)
<i>Cuphea hyssopifolia</i> Falsa bruguerola			z9				++ Ca		SM	(E)
<i>Curio talinoides</i> var. <i>mandraliscae</i> Bàlsam blau (<i>Senecio mandraliscae</i>)			z8.5				++ Ca		S	(E)
<i>Cycas revoluta</i> Ciques			z8				++ Ca		SM	(E)
<i>Cydonia oblonga</i> Codonyer			z4				+ Ca		SM	(E)
<i>Cyperus involucratus</i> Paraigüets (<i>C. alternifolius</i> subsp. <i>flabelliformis</i>)			z9				++ Ca		SO	(E)
<i>Cyrtomium falcatum</i> Cirtomi			z8				++ Ca		MO	(E)
<i>Cytisus scoparius</i> (<i>Sarothamnus scoparius</i>) Gódua			z5				+ Ca		S	(A)
<i>Deutzia scabra</i> Dèutzia comuna			z5				+ Ca		SM	(E)
<i>Dianthus gratianopolitanus</i> (<i>D. caesius</i>) Clavellina de Grenoble			z3				++ Ca		S	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció			Atributs d'interès			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
							①	②	③	①	②	③							
	0.5-1	0.5-1											Pi	T			5-10	No	
	2-6	2-4											PF	A			>10	No	
	3-5	2.5-4											PF				>10	No	
	0.5-1	1-1.5											TP				>10	Sí	1
	2-3	2.5-4											R				>10	Sí	
	0.3-0.8	1.5-2.5											TP				>10	Sí	1
	0.3-0.6	2-3											TP				>10	Sí	0.5-1
	0.1-0.15	0.6-1											TP				>10	Sí	2-4
	1-3	1-2											NP				>10	No	
	4-8	2-8											R	E			>10	No	
	0.3-0.6	0.2-0.8											Pi				5-10	No	4-6
	0.3-0.6	0.6-0.9											NP				>10	No	2-4
	2-5	1-3											NP	T			>10	No	
	2-6	3-5											TP				>10	Sí	
	0.6-2	0.5-0.75											NP	A			>10	Sí	2-4
	0.5-0.9	0.9-1.2											NP				>10	Sí	1-2
	1-2	1-1.5											TP	T			>10	No	
	2-3	1-2											TP				>10	No	
	0.1-0.2	0.3-0.6											FP				<5	No	6-12

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glacèdes	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Dicliptera suberecta</i> (<i>Jacobinia suberecta</i>) Jacobínia		 z8						S		
<i>Dietes bicolor</i> Lliri groc de Sud-àfrica		 z8.5						SM		
<i>Dimorphotheca ecklonis</i> Margarida de botó blau (<i>Osteospermum ecklonis</i>)		 z8.5						S		
<i>Diosma hirsuta</i> (<i>D. ericoides</i>) Diosma peluda		 z9						S		
<i>Disphyma crassifolium</i> Cabellera de la reina		 z9						S		
<i>Dodonaea viscosa</i> 'Purpurea' Dodonea de fulla purpúria		 z8.5						SM		
<i>Dolichandra unguis-cati</i> (<i>Macfadyena unguis-cati</i>) Ungla de gat		 z8.5						SM		
<i>Dombeya ×cayeuxii</i> Dombeia de Cayeux		 z9						SM		
<i>Dorycnium hirsutum</i> Botja peluda		 z7.5						S		
<i>Dorycnium pentaphyllum</i> Botja d'escombres		 z7.5						S		
<i>Drosanthemum floribundum</i> Drosantern pàl·lid		 z9						S		
<i>Duranta erecta</i> (<i>D. repens</i>) Duranta		 z9						SM		
<i>Dymondia margaretae</i> Catifa d'argent		 z9						S		
<i>Echinocactus grusonii</i> Seient de sogra		 z9						S		
<i>Echium candicans</i> (<i>E. fastuosum</i>) Orgull de Madeira		 z9						S		
<i>Elaeagnus ×ebbingei</i> Eleagne d'Ebbinge		 z6						SM		
<i>Eremophila maculata</i> Arbust de l'emú tacat		 z9						SM		
<i>Erica arborea</i> Bruc boal		 z7						SM		
<i>Erica multiflora</i> Bruc d'hivern		 z7.5						SM		
<i>Erigeron karvinskianus</i> Erígeron de Karwinsky		z8						SM		

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció			Atributs d'interès			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
①	②	③	①	②	③														
	0.2-0.5	0.4-0.6											PF				5-10	No	3-4
	0.6-1.2	0.6-0.9											FP				5-10	No	4-6
	0.5-1.2	0.6-1.2											TP				5-10	Sí	2-4
	0.4-0.8	0.6-0.8											Pi				5-10	No	
	0.1-0.3	0.5-1											NP				>10	Sí	2-4
	1.5-4	1-3											TP				>10	Sí	
	6-10												TP				>10	Sí	0.5-1
	3-6	3-6											TP				>10	No	
	0.3-0.6	0.6-0.9											TP				5-10	No	1-4
	0.5-1	0.6-1											TP				5-10	No	
	0.1-0.15	1-3											TP				>10	Sí	1-3
	3-6	2-4											TP	T,E			>10	No	
	0.03-0.1	0.3-0.4											NP				5-10	No	9-16
	0.3-0.9	0.4-1.2											NP	E			>10	No	2-4
	1-2.5	1-2											FP				5-10	Sí	
	2-4	2-4											R				>10	No	
	0.3-2.5	0.9-3											TP	T			>10	No	
	2-6	1-3											TP				>10	No	
	0.3-2	0.3-1											TP				>10	No	
	0.2-0.4	0.3-0.6											PF				5-10	Sí	5-8

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glacides	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Eriocephalus africanus</i> Romaní del Cap			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Escallonia rubra</i> var. <i>macrantha</i> Escal·lònia comuna			z8				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Euonymus fortunei</i> 'Emerald 'n' Gold' Evònim de Fortune Emerald 'n' Gold			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Euonymus japonicus</i> Evònim del Japó			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Euonymus japonicus</i> 'Microphyllus' Evònim de fulla petita (E. japonicus 'Pulchellus')			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Euphorbia characias</i> Lleteresca vera			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Euphorbia rigida</i> Lleteresca blava			z7				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Euryops chrysanthemoides</i> Margarida daurada			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Euryops pectinatus</i> Margarida groga			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Fabiana imbricata</i> Fabiana de Xile			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Farfugium japonicum</i> (Ligularia tussilaginea) Ligulària del Japó			z7				Ca ⁺⁺		M	(E)
<i>Fascicularia bicolor</i> subsp. <i>canaliculata</i> Fasciculària comuna (F. pitcairniifolia hort.)			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Fatsia japonica</i> Aràlia del Japó			z7.5				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Felicia amelloides</i> Margarida blava			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Felicia fruticosa</i> Felícia arbustiva			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Festuca glauca</i> Festuca blava			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Ficus pumila</i> Ficus enfiladís			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Foeniculum vulgare</i> Fonoll			z5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Forsythia ×intermedia</i> Forsítia híbrida			z5				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Frankenia laevis</i> Franquènia llisa			z7.5				Ca ⁺⁺		S	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ①	②	③	Atributs d'interès ①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	0.3-0.9	0.5-4											R				>10	No	
	1.5-4	1.5-3											R				>10	No	
	0.1-0.5	0.5-1.2											Pi	T			>10	No	2-4
	3-6	1-3											R	T			>10	Sí	
	0.3-0.9	0.3-0.6											R	T			>10	No	
	0.8-1.2	0.8-1.2											FP	T			5-10	No	
	0.3-0.6	0.6-0.8											FP	T			5-10	No	2-4
	0.5-2	0.5-2											FP				5-10	No	
	0.5-1.5	0.5-1.5											FP				5-10	No	
	1.5-3	1-1.5											TP				>10	No	
	0.3-0.75	0.6-0.9											FP				5-10	No	3-5
	0.3-0.6	0.5-0.9											NP	E			>10	No	
	2-4	2-4											NP	T			>10	No	
	0.3-0.6	0.2-0.5											FP				5-10	No	4
	0.6-1	0.6-1											Pi				5-10	No	
	0.1-0.3	0.2-0.3											PF	A			5-10	No	8-10
	2-5												R	T			>10	No	2-6
	1-1.8	0.5-0.9											PF				5-10	No	2-3
	1.5-3	1.5-3											TP				>10	No	
	0.03-0.1	0.15-0.6											NP				5-10	No	4-8

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN									
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen	
<i>Freesia alba</i> Lliri de Sant Josep blanc			z9				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Gardenia jasminoides</i> (G. augusta) Gardènia			z8.5				Ca		M	(E)	
<i>Gaultheria procumbens</i> Gaultèria procumbent			z4				Ca		MO	(E)	
<i>Gaura lindheimeri</i> (Oenothera lindheimeri) Gaura de Lindheimer			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Gazania rigens</i> (1) Gazània comuna			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)	
<i>Genista scorpius</i> Argelaga			z6				Ca ⁺⁺		S	(A)	
<i>Geranium sanguineum</i> Gerani sanguini			z5				Ca ⁺⁺		SM	(A)	
<i>Glandularia pulchella</i> (Verbena tenuisecta auct.) Berbena morada			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Graptopetalum paraguayense</i> Graptopètal del Paraguai			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Grevillea johnsonii</i> Grevil·lea de Johnson			z9				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Grevillea juniperina</i> Grevil·lea de fulla de ginebre			z8				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Grevillea lanigera</i> 'Mount Tamboritha' Grevil·lea llanosa Mount Tamboritha			z9				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Gypsophila repens</i> Gipsòfila reptant			z4				Ca ⁺⁺		S	(A)	
<i>Hardenbergia violacea</i> Falsa sarsaparrella			z9				Ca		SM	(E)	
<i>Hebe ×andersonii</i> Hebe d'Anderson			z8.5				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Hebe ×franciscana</i> 'Blue Gem' Hebe de San Francisco Blue Gem			z8				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Hebe salicifolia</i> Hebe de fulla de salze			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Hebe</i> 'Wiri Image' Hebe Wiri Image			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Hedera algeriensis</i> 'Gloire de Marengo' Heura d'Algèria Gloire de Marengo			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)	
<i>Hedera helix</i> Heura			z5				Ca ⁺⁺		SO	(A)	

(1) És especialment invasora en zones litorals i per tant s'aconsella no utilitzar-la en aquestes zones.

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció			Atributs d'interès			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
①	②	③	①	②	③														
	0.12-0.4	0.07-0.25											PF				5-10	Sí	16-20
	1-2.5	1-2.5											Pi				>10	No	
	0.1-0.15	0.5-1											NP	I			>10	No	10-16
	0.6-1.2	0.6-0.9											PF				5-10	Sí	3-6
	0.15-0.3	0.25-0.4											FP				5-10	Sí	6-10
	0.3-2	1-2											TP	E,T			>10	No	6-8
	0.15-0.3	0.3-0.5											PF				5-10	No	3-6
	0.05-3	0.5-0.6											FP				<5	Sí	
	0.1-0.2	0.3-0.6											NP				>10	No	
	2-4.5	2-4											TP				>10	No	
	0.2-2.5	1-3											TP	E			>10	No	0.5-1
	0.2-0.4	0.8-2											Pi				>10	No	
	0.1-0.25	0.3-0.5											PF	T			5-10	No	4-9
	2-5												TP				>10	No	
	1-2.5	1-2											Pi				>10	No	
	0.6-1.3	0.6-1.5											Pi				>10	Sí	
	1.5-4.5	1-2.5											Pi				>10	No	
	0.8-1.8	0.8-1.4											Pi				>10	No	
	5-8												TP	T,I			>10	No	9-16
	6-12												TP	T,I			>10	No	9-16

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Hedera helix</i> 'Königer's Auslese' Heura de fulla sagitada (<i>H. helix</i> var. <i>sagittifolia</i> hort.)			z7				++ Ca		SO	(E)
<i>Helichrysum italicum</i> Sempreviva olorosa			z7.5				++ Ca		S	(A)
<i>Helichrysum pendulum</i> (<i>H. rupestre</i>) Maçanella valenciana			z8				++ Ca		S	(A)
<i>Hemerocallis fulva</i> Lliri d'un dia de flor taronja			z4				++ Ca		SM	(E)
<i>Hertia cheirifolia</i> (<i>Othonna cheirifolia</i>) Hèrtia d'Algèria			z8				++ Ca		S	(E)
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i> Hibisc de la Xina			z9				+ Ca		SM	(E)
<i>Hibiscus syriacus</i> Hibisc de Síria			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Hydrangea macrophylla</i> Hortènsia			z5				+ Ca		M	(E)
<i>Hylotelephium spectabile</i> (<i>Sedum spectabile</i>) Fabària resplendent			z3				++ Ca		SM	(E)
<i>Hyparrhenia hirta</i> Albellatge			z7.5				++ Ca		S	(A)
<i>Hypericum calycinum</i> Hipèric entapissant			z6				++ Ca		SM	(E)
<i>Hypericum</i> 'Hidcote' Hipèric de jardí Hidcote			z7				++ Ca		SM	(E)
<i>Iberis semperflorens</i> Carraspic de jardí			z8				++ Ca		S	(E)
<i>Iberis sempervirens</i> Carraspic sempreverd			z4				++ Ca		S	(A)
<i>Ilex aquifolium</i> Grèvol			z6				Ca		SM	(A)
<i>Iris ×germanica</i> Lliri blau			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Iris pseudacorus</i> (<i>Limniris pseudacorus</i>) Lliri groc			z5				++ Ca		SM	(A)
<i>Isotoma axillaris</i> (<i>Laurentia axillaris</i>) Campaneta blava d'Austràlia			z9				+ Ca		SM	(E)
<i>Jacobaea maritima</i> (<i>Senecio cineraria</i>) Cinerària			z7.5				++ Ca		S	(A)
<i>Jasminum fruticans</i> Gessamí groc			z6.5				++ Ca		SM	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació				
	1-3								TP	T,I			>10	No	9-16				
	0.4-0.6	0.5-1		^P _{T E}					FP				5-10	No	1-4				
	0.2-0.6	0.3-0.8		^P _{T E}					FP				>10	No					
	0.5-1	0.3-1.2		^P _{T E}					PF				5-10	Sí	6-8				
	0.2-0.3	0.5-0.9		^P _{T E}					TP				>10	No	4-5				
	1.5-3	1.5-3		^P _{T E}					TP				>10	No					
	2.5-3.5	1.2-2.5		^P _{T E}					TP				>10	Sí					
	1-2	1-2		^P _{T E}					TP				>10	No					
	0.4-0.6	0.3-0.5		^P _{T E}					PF				5-10	Sí	5-6				
	0.6-0.8	0.4-0.6		^P _{T E}					PF	A			5-10	No	6-8				
	0.2-0.4	0.45-0.6		^P _{T E}					PF				5-10	Sí	4-8				
	1-1.5	1-1.5		^P _{T E}					TP				>10	No					
	0.3-0.5	0.4-0.6		^P _{T E}					Pi				5-10	No	4-8				
	0.2-0.3	0.4-0.6		^P _{T E}					Pi				5-10	No	4-8				
	3-9	3-6		^P _{T E}		^H _{T E}			R	T,E			>10	No					
	0.3-0.5	0.3-0.6		^P _{T E}					FP	T,E			5-10	No	6-8				
	0.9-1.5	0.9-1.2		^P _{T E}					FP	T,E			5-10	No	2-4				
	0.15-0.3	0.2-0.3		^P _{T E}					PF	T,E			<5	No	9-16				
	0.4-0.7	0.6-0.8		^P _{T E}					FP	A			5-10	No	2-4				
	0.5-2	0.5-0.8		^P _{T E}		^P _{T E}			PF	T			>10	No					

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Jasminum grandiflorum</i> Englantina			z9				++		S	(E)
<i>Jasminum mesnyi</i> Gessamí de primavera			z8				++ Ca		SM	(E)
<i>Jasminum nudiflorum</i> Gessamí d'hivern			z6.5				++ Ca		SM	(E)
<i>Juncus effusus</i> Jonc d'estores			z4				++ Ca		SM	(A)
<i>Juniperus communis</i> Ginebre			z6				++ Ca		SM	(A)
<i>Juniperus</i> 'Grey Owl' (<i>J. virginiana</i> 'Grey Owl') Savina Grey Owl			z3				++ Ca		SM	(E)
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Blue Chip' Savina americana Blue Chip			z3				+ Ca		SM	(E)
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Prince of Wales' Savina americana Prince of Wales			z3				+ Ca		SM	(E)
<i>Juniperus oxycedrus</i> Càdec			z7				++ Ca		SM	(A)
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> 'Mint Julep' Savina híbrida Mint Julep (<i>J. chinensis</i> 'Mint Julep')			z3				++ Ca		S	(E)
<i>Juniperus phoenicea</i> Savina comuna			z7				++ Ca		SM	(A)
<i>Justicia adhatoda</i> Nou de Malabar			z9				+ Ca		SM	(E)
<i>Kerria japonica</i> 'Pleniflora' Kèrria de flor doble			z4				++ Ca		SM	(E)
<i>Kniphofia uvaria</i> Tritoma comuna			z7				++ Ca		S	(E)
<i>Koeleria glauca</i> Koelèria blava			z4				++ Ca		SM	(E)
<i>Lagerstroemia indica</i> Arbre de Júpiter			z7				+ Ca		S	(E)
<i>Lamium galeobdolon</i> 'Florentinum' Ortiga groga variegada			z4				++ Ca		MO	(A)
<i>Lampranthus aurantiacus</i> Flor de migdia ataronjada			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Lantana montevidensis</i> Lantana entapissant			z8				++ Ca		S	(E)
<i>Lantana strigocamara</i> (<i>L. camara</i> hort.) Lantana comuna			z9				++ Ca		SM	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ					
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació	
	2-7						 	 	TP				>10	No				
	0.5-5						 	 	TP				>10	No				
	0.3-0.9	2-4					 		TP				>10	No				
	0.25-1.2	0.4-1					 		PF	A			>10	No				
	1-6	1-6					 	 	R	E,A			>10	No				
	1.5-2.5	2.5-4					 	 	NP	A,I			>10	No				
	0.1-0.2	2.5-3					 	 	NP	T,I,A			>10	No	0.5-1			
	0.1-0.15	0.9-1.8					 	 	NP	T,I,A			>10	No	1			
	2-4	2-3					 	 	R	E,A,I			>10	No				
	1.2-1.8	1.8-2.5					 		R	T,I			>10	No				
	2-8	1.5-4					 	 	R	A,I			>10	No				
	2-4	1-2					 	 	TP	T,A			>10	No				
	1.5-3	1.8-3					 		TP	T			>10	No				
	0.6-0.9	0.9-1.2					 		PF				>10	Si	3-4			
	0.3-0.45	0.3-0.6					 	 	PF	A			5-10	Si	4-8			
	2-6	2-3					 	 	TP				>10	Si				
	0.3-0.5	0.45-0.6					 	 	PF				5-10	No	5-8			
	0.2-0.45	0.4-0.6					 		NP				5-10	Si	5-10			
	0.2-0.4	0.6-1.8					 	 	TP	T,I			>10	Si	2-3			
	1-2	1-2							PF	T,I,E			>10	Si				

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Laurus nobilis</i> Llorer			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Lavandula angustifolia</i> Espígol			z5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Lavandula dentata</i> Espígol dentat			z8.5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Leonotis leonurus</i> Pota de lleó; cua de lleó			z9				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Leucanthemum</i> × <i>superbum</i> Margarida gran de jardí (<i>Chrysanthemum</i> × <i>superbum</i>)			z4				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Ligustrum delavayanum</i> (L. ionandrum) Troanella de Delavay			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Ligustrum japonicum</i> (L. texanum hort.) (2) Troana del Japó			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Ligustrum ovalifolium</i> Troanella			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Limoniastrum monopetalum</i> Ajocagripaus			z8				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Limonium caesium</i> Ensopaguera vermella			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Liriope muscari</i> Liríope blava			z6				Ca ⁺		MO	(E)
<i>Lobelia laxiflora</i> var. <i>angustifolia</i> Lobèlia de Sierra Madre			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Lobularia maritima</i> (<i>Alyssum maritimum</i>) Caps blancs			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Lonicera etrusca</i> Lligabosc etrusc			z5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Lonicera fragrantissima</i> Xuclamel d'olor			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Lonicera implexa</i> Lligabosc mediterrani			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Lonicera nitida</i> Xuclamel de Yunnan			z7				Ca ⁺		SO	(E)
<i>Lonicera periclymenum</i> Lligabosc atlàntic			z4				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Lonicera pileata</i> Xuclamel de fulla de boix			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Lotus creticus</i> lot de Creta			z8				Ca ⁺⁺		S	(A)

(2) Vegeu a la pàgina 38 una explicació sobre la confusió en el seu nom.

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	①	②	③	①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	3-8	2-6											R				>10	No	
	0.25-0.8	0.4-1											TP				5-10	No	
	0.5-0.8	0.6-1											FP				>10	No	
	2-3	1-1.5											PF	T			5-10	No	
	0.2-0.6	0.4-0.6											PF				<5	Si	4-7
	1-2	1.5-3											R	T,A			>10	No	
	2.5-3.5	1.8-2.5											R	T,A			>10	No	
	2-5	1.5-3											R	T,A			>10	Si	
	0.8-1.2	1.2-2											R				>10	No	
	0.2-0.6	0.4-0.6											TP				5-10	No	3-6
	0.2-0.3	0.25-0.45											FP				>10	No	4-6
	0.4-0.6	0.5-0.8											TP				5-10	No	3-6
	0.1-0.3	0.2-0.4											FP				<5	No	4-9
	1-4	1-3											TP	T			>10	No	
	1.5-2	1.5-3											TP	T			>10	Si	
	1-4												TP	T			>10	No	
	1.2-3.5	1.2-3											R	T			>10	No	
	1-5												TP	T			>10	No	1-2
	0.2-0.6	1.5-2.5											TP	T			>10	No	0.5-1
	0.2-0.6	0.5-1.5											TP				5-10	No	1-4

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN									
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaciades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen	
<i>Lycianthes rantonnetii</i> (<i>Solanum rantonnetii</i>) Liciantes de Rantonnet		 z8.5							SM		
<i>Lygeum spartum</i> Espart albardí		 z7						S			
<i>Lysimachia nummularia</i> Herba de la moneda		 z4						SM			
<i>Magnolia ×soulangeana</i> Magnòlia de flor de tulipa		 z5						SM			
<i>Magnolia stellata</i> Magnòlia estrellada		 z4						SM			
<i>Mahonia ×media</i> 'Winter Sun' Mahònia intermèdia Winter Sun		 z7						MO			
<i>Medicago arborea</i> Alfals arbori		 z8						S			
<i>Melaleuca armillaris</i> Melaleuca comuna		 z9						SM			
<i>Melaleuca fulgens</i> Melaleuca escarlata		 z9						S			
<i>Melianthus major</i> Flor de mel		 z8.5						SM			
<i>Metrosideros excelsa</i> Arbre de Nadal de Nova Zelanda		 z8.5						SM			
<i>Mirabilis jalapa</i> Flor de nit		 z8						S			
<i>Miscanthus sinensis</i> Eulàlia		 z4						SM			
<i>Muehlenbeckia complexa</i> Filferrera		 z8						SO			
<i>Myoporum acuminatum</i> Miòpor comú		 z8.5						SM			
<i>Myoporum parvifolium</i> Miòpor reptant		 z9						SM			
<i>Myrsine africana</i> Murta africana		 z8.5						SM			
<i>Myrtus communis</i> Murta; murtra		 z8.5						SM			
<i>Myrtus communis</i> 'Microphylla' Murta de fulla petita		 z8.5						SM			
<i>Nandina domestica</i> Nandina; bambú sagrat		 z						SM			

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ①	②	③	Atributs d'interès ①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	1-2.4	0.9-2		 P E		 T							TP	T			>10	Si	
	0.4-0.7	0.5-0.8		 P E									PF	A			5-10	No	3-6
	0.05-0.1	0.3-0.9		 P E									TP				5-10	Si	6-12
	5-6	2-4		 P E		 T							TP				>10	No	
	1.5-3	2.5-4		 H P E		 T							TP				>10	No	
	2.5-4	1.5-2.5		 H T P E		 P							Pi	E			>10	No	
	1-2	1-2		 H T P E		 P E							R				5-10	Si	
	3-8	2-5		 P E									Pi				>10	Si	
	1-3	1.5-3		 H P E									Pi				>10	No	
	1.5-2.4	2-3		 P E									PF	T			>10	Si	
	3-9	2-4.5		 P E									R				>10	No	
	0.6-1	0.5-1		 P T E									PF	T,I			5-10	Si	4-6
	1-2.5	0.5-1.2		 T E									PF				>10	Si	1-3
	4-5					 T E							R				>10	Si	1
	2-5	2-8		 H P E		 P E							R	T			>10	Si	
	0.1-0.4	0.75-2.5		 P E									NP	T			5-10	No	1-3
	1-2.5	0.8-2				 T							R	T			>10	No	
	1-5	1.5-3		 P E		 T							R				>10	No	
	1-2.5	1-1.5		 P E		 T							R				>10	No	
	1.5-2	1-1.5		 P E		 T E							TV	T			>10	No	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN									
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen	
<i>Narcissus tazetta</i> Nadala			z7				++ Ca		SM	(E)	
<i>Nassella tenuissima</i> (<i>Stipa tenuissima</i>) Estipa fina			z7				++ Ca		S	(E)	
<i>Nepeta ×faassenii</i> Nepta de jardí			z3				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Nephrolepis cordifolia</i> Falguera de xerrac			z9				Ca ⁺		SO	(E)	
<i>Nerium oleander</i> Baladre			z8				++ Ca		S	(A)	
<i>Nerium oleander</i> 'Petite Salmon' Baladre nan			z9				++ Ca		S	(A)	
<i>Ophiopogon jaburan</i> Cintes del Japó			z7				Ca ⁺		MO	(E)	
<i>Ophiopogon japonicus</i> Cintetes			z7				Ca ⁺		MO	(E)	
<i>Opuntia robusta</i> Opúncia robusta			z9				++ Ca		S	(E)	
<i>Origanum majorana</i> Marduix			z7				++ Ca		S	(E)	
<i>Oscularia deltoides</i> Osculària deltoide			z8.5				++ Ca		S	(E)	
<i>Osmanthus heterophyllus</i> Osmant de fulla de grèvol			z6				++ Ca		SM	(E)	
<i>Osteomeles schweriniae</i> Osteomeles de Schwerin			z8				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Oxalis articulata</i> Pa de cucut de jardí			z8				++ Ca		SM	(E)	
<i>Pachysandra terminalis</i> Paquisandra del Japó			z5				++ Ca		MO	(E)	
<i>Pallenis maritima</i> (<i>Asteriscus maritimus</i>) Asterisc de marina			z8.5				++ Ca		S	(A)	
<i>Pandorea jasminoides</i> Bignònia blanca			z9				Ca ⁺		SM	(E)	
<i>Parthenocissus henryana</i> Vinya verge de Henry			z6				++ Ca		SO	(E)	
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> Vinya verge del Japó			z4				++ Ca		SO	(E)	
<i>Passiflora caerulea</i> Passionera			z7				++ Ca		SM	(E)	

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ							
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③			Poda i retall		Al·lèrgies i reaccions		Plagues i malalties		Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	0.2-0.6	0.1-0.2					 	 		FP	T			5-10	No	15-20				
	0.4-0.6	0.2-0.5					 	 		PF	A			5-10	Si	3-5				
	0.2-0.6	0.4-0.6					 	 		PF				<5	No	4-6				
	0.6-0.8	0.6-1.5					 			NP				>10	No	0.5-1				
	2-6	1-4					 	 		PF	T,I			>10	No					
	0.6-1.8	0.6-2.5					 	 		Pi	T,I			5-10	No					
	0.15-0.3	0.3-0.5					 	 		NP	T			5-10	No	6-9				
	0.15-0.2	0.2-0.3					 	 		NP	T			5-10	No	7-12				
	2-6	3-6					 	 		NP	E			>10	Si					
	0.2-0.8	0.2-0.45					 	 		Pi				5-10	Si					
	0.1-0.15	0.3-0.6					 	 		NP				5-10	Si	4-6				
	1.8-4.5	1.8-3.5					 	 		TP	E			>10	No					
	1.8-3	1.8-3					 	 		TP				>10	No					
	0.1-0.4	0.2-0.5								PF				5-10	Si	4-10				
	0.15-0.3	0.3-0.6					 			TP				5-10	No	6-9				
	0.15-0.3	0.3-0.9					 	 		FP				5-10	No	6-8				
	3-10	0.8-2					 	 		TP				>10	No					
	5-10						 	 		TP	I			>10	No	1-2				
	10-20						 	 		TP	I			>10	Si	0.5-1				
	8-12									TP				>10	Si					

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glacèdes	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Pelargonium capitatum</i> Malva-rosa			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Pelargonium crispum</i> Gerani cresp			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Pelargonium xfragrans</i> Gerani d'olor de nou moscada			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Perovskia atriplicifolia</i> Sàlvia russa			z6				++ Ca		S	(E)
<i>Persicaria capitata</i> (<i>Polygonum capitatum</i>) Presseguera rosa			z8				++ Ca		SO	(E)
<i>Philadelphus coronarius</i> Xeringuilla			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Phillyrea angustifolia</i> Aladern de fulla estreta			z7.5				++ Ca		SM	(A)
<i>Phillyrea latifolia</i> Aladern de fulla ampla			z7.5				++ Ca		SM	(A)
<i>Phlomis fruticosa</i> Sàlvia de Jerusalem			z8				++ Ca		S	(E)
<i>Phlomis purpurea</i> Salvió			z8				++ Ca		S	(A)
<i>Phlox subulata</i> Flox molsosa			z3				++ Ca		SM	(E)
<i>Phormium tenax</i> Lli de Nova Zelanda			z8				++ Ca		SM	(E)
<i>Photinia xfraseri</i> 'Red Robin' Fotínia de Fraser Red Robin			z7				+ Ca		SM	(E)
<i>Photinia serratifolia</i> (<i>P. serrulata</i>) Fotínia comuna			z7				++ Ca		SM	(E)
<i>Phyla nodiflora</i> (<i>Lippia repens</i>) Berbena de nusos florits			z8				++ Ca		SM	(E)
<i>Phylica ericoides</i> Fílica de fulla de bruc			z9				+ Ca		S	(E)
<i>Phyllostachys aurea</i> Bambú groc			z6				++ Ca		SM	(E)
<i>Phyllostachys nigra</i> Bambú negre			z7				++ Ca		SM	(E)
<i>Phymosia umbellata</i> Fimòsia comuna			z9				++ Ca		SM	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ					
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació	
	0.3-1	0.6-1.5		 T E			 	 	TP				>10	Si				
	0.3-0.7	0.25-0.6		 T E			 	 	FP				5-10	No				
	0.3-0.6	0.3-0.6		 T E			 	 	FP				5-10	No	4-8			
	0.8-1.5	0.6-1		 E			 	 	PF	I			5-10	Si	2-3			
	0.07-0.1	0.6-1		 E			 	 	PF				5-10	Si	4-9			
	1-4	1-2.5		 E			 	 	TP				>10	Si				
	1-3	1-2		 E			 	 	R	A			>10	No				
	2.5-8	2-5		 E			 	 	R	A			>10	No				
	0.6-1.5	1-2		 E			 	 	PF				5-10	Si				
	0.5-1.2	0.5-1		 E			 	 	PF				5-10	No				
	0.05-0.1	0.2-0.6		 E			 	 	NP				5-10	Si	3-10			
	1-3	1-2		 E			 	 	FP				>10	No				
	2.5-4	1.8-3		 E			 	 	R				>10	No				
	3-7	3-6		 E			 	 	R	T			>10	No				
	0.01-0.1	0.9-1.2		 E			 	 	PF				5-10	Si	4-8			
	0.3-0.6	0.3-0.9		 E			 	 	R				5-10	No				
	2-10	3-6					 	 	TV				>10	Si				
	3-10	4-9					 	 	TV				>10	No				
	3-6	2-4.5		 E			 	 	TP				>10	No				

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Picea pungens</i> 'Hoopsii' Píce pungent de Hoops			z3				Ca		S	(E)
<i>Pinus mugo</i> Pi negre dels Balcans			z3				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pistacia lentiscus</i> Llentiscele			z8				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Pittosporum crassifolium</i> Pitòspor tomentós			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pittosporum tenuifolium</i> Pitòspor de Nova Zelanda			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pittosporum tobira</i> Pitòspor comú			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pittosporum tobira</i> 'Nanum' Pitòspor nan			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pittosporum truncatum</i> (P. heterophyllum hort.) Pitòspor truncat			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pittosporum undulatum</i> Pitòspor ondulat			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Platycladus orientalis</i> 'Aureus Nanus' (Thuja orientalis 'Aurea Nana') Tuia oriental daurada nana			z6				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Plumbago auriculata</i> Gessamí blau			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Podranea ricasoliana</i> Bignònia rosa			z8.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Polygala myrtifolia</i> Polígala de fulla de murta			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Prunus cerasifera</i> 'Pissardii' (P. cerasifera 'Atropurpurea') Prunera vermella			z4				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Prunus laurocerasus</i> Llorer-cirer			z7				Ca ⁺		SO	(E)
<i>Prunus lusitanica</i> Llorer-cirer de Portugal			z6.5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Prunus spinosa</i> Aranyoner			z4				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Psephellus bellus</i> (Centaurea bella) Centàurea bella			z6				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Punica granatum</i> 'Nana' Magraner nan			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Pyracantha angustifolia</i> Pziracant de fulla estreta			z6.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació				
	2.5-4	1-1.5							NP	E			>10	No					
	2.5-4	3-5					 		NP				>10	No					
	1-8	1-5		 			 	 	R	A			>10	No					
	1-5	1-3					 	 	R	I			>10	Si					
	4-10	2-5					 	 	R	I			>10	No					
	2-6	1.5-3		 			 	 	R	I			>10	Si					
	0.6-1	1-2		 			 	 	R	I			>10	No	2-3				
	2-4	2-3.5					 	 	R	I			>10	No					
	3-9	3-7		 			 	 	R	I			>10	Si					
	0.5-2	0.5-1.2					 		NP	T,I			>10	No					
	2-6	1-3					 		PF	T,I			>10	Si					
	2-8						 	 	PF				>10	No	0.5				
	0.6-4	0.5-2		 			 	 	Pi				>10	Si					
	4-8	2-4					 	 	R				>10	Si					
	3-8	3-7		 			 	 	R	T			>10	Si					
	3-10	3-10					 	 	R	T			>10	No					
	1-4	1-4					 	 	TP	E			>10	No					
	0.1-0.15	0.3-0.4					 	 	FP				5-10	No	6-8				
	0.3-1	0.6-1.2		 			 	 	R	E			>10	No					
	2-4	2-4					 	 	R	E,T	 		>10	Si					

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaciades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Pyracantha coccinea</i> Piracant comú			z6				Ca ⁺		SM	(A)
<i>Pyracantha 'Mohave'</i> Piracant Mohave			z6				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Quercus coccifera</i> Garric			z7				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Retama monosperma</i> Ginestera blanca			z8				Ca ⁺		S	(E)
<i>Retama sphaerocarpa</i> Ginesta vimenera			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Rhamnus alaternus</i> Aladern			z7				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Rhaphiolepis indica 'Springtime'</i> Rafiolepis de la Xina Springtime			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Rhaphiolepis umbellata</i> Rafiolepis del Japó			z7.5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Rhodanthemum hosmariense</i> (<i>Leucanthemum hosmariense</i>) Margarida del Marroc			z8.5				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Rhododendron ponticum</i> Rododendre pòntic			z6				Ca		SM	(E)
<i>Rhus typhina</i> Sumac americà			z3				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Rohdea japonica 'Marginata'</i> Rodea de fulla marginada			z7				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Rosa banksiae</i> Roser de Lady Banks			z7				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Rosa canina</i> Roser caní			z3				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Rosa rugosa</i> Roser del Japó			z2				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Rosa sempervirens</i> Roser englantiner			z7				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Rosa 'The Fairy'</i> Roser miniatura The Fairy			z4				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Rosmarinus officinalis</i> Romaní			z6.5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Rosmarinus officinalis 'Prostratus'</i> Romaní prostrat			z8				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Ruscus aculeatus</i> Galzeran			z7				Ca ⁺⁺		MO	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ①	②	③	Atributs d'interès ①	②	③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació
	1-4	1-4		 ^P		 ^H _T _E							R	E,T			>10	No	
	3-5	2-4		 ^P		 ^H _T _E							R	E,T			>10	No	
	1-4	1-4				 _T _E							R	E,A			>10	No	
	2-3	2-4		 ^H _T _E ^P		 _T _E							TP	T			>10	Si	
	1-3	0.8-2		 ^P _E		 _T _E							TP	T			>10	No	
	1-5	1-4				 _T _E							R				>10	No	
	0.9-1.2	1-2.5		 ^P		 _T _E							R				>10	No	
	1-2.5	1-2.5		 ^P		 _T _E							R				>10	Si	
	0.1-0.3	0.3-0.5		 ^H _T _E ^P									FP				5-10	No	
	3-6	3-5		 ^H _T _E ^P									R	T			>10	Si	
	4-8	2-4		 ^P _E		 _T _E							TP	T,I			>10	Si	
	0.25-0.5	0.15-0.2		 ^P		 _T _E							NP				>10	No	4-8
	8-12			 ^P									TV				>10	No	
	1-4	1.5-2.5		 ^P _E		 _T _E							TP	E			>10	No	
	1-2	1-2		 ^H _T _E ^P		 _T _E							TV	E			>10	Si	
	5-10			 ^P _E		 _T _E							TV	E			>10	No	0.5
	0.5-1	0.5-1		 _T _E ^P									FP	E			5-10	No	4-8
	0.5-1.8	0.5-1.5		 ^H _T _E ^P									R				>10	No	
	0.1-0.4	1.2-2		 ^H _T _E ^P									Pi				>10	No	1
	0.5-1.2	0.5-1				 _T _E							TV	E,T			>10	No	

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Ruscus hypophyllum</i> Galzeran major			z8				Ca ⁺⁺		O	(A)
<i>Russelia equisetiformis</i> Planta de coral			z9				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Ruta graveolens</i> Ruda vera			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Sagina subulata</i> Molsa d'Irlanda			z4				Ca		SM	(A)
<i>Salix atrocinerea</i> (S. cinerea subsp. oleifolia) Gatell			z6				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Salix purpurea</i> Sàlic			z5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Salvia greggii</i> Sàlvia de tardor			z7				Ca ⁺⁺		S	(E)
<i>Salvia lavandulifolia</i> Sàlvia d'Aragó			z5				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Salvia microphylla</i> Sàlvia de fulla petita			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Salvia officinalis</i> Sàlvia oficial			z5				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Sambucus nigra</i> Saüc			z5				Ca ⁺⁺		SM	(A)
<i>Santolina chamaecyparissus</i> Espenallac			z7				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Saponaria ocymoides</i> Saponària petita			z4				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Satureja montana</i> Sajolida de bosc			z6				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Saxifraga stolonifera</i> Saxífraga de jardí			z5				Ca ⁺⁺		MO	(E)
<i>Scaevola aemula</i> Flor de ventall			z9				Ca ⁺		SM	(E)
<i>Schinus lentiscifolius</i> Pebrer bord de l'Uruguai			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Scilla peruviana</i> Pinya blava			z8				Ca ⁺⁺		SM	(E)
<i>Sedum acre</i> Crespinell groc			z4				Ca ⁺⁺		S	(A)
<i>Sedum album</i> Crespinell blanc			z4				Ca ⁺⁺		SM	(A)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ						
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació		
	0.3-0.8	0.5-1					 	 			TV	T		>10	No	2-4			
	0.5-1.5	1-2.5					 	 			TV				5-10	No			
	0.2-0.1	0.1-0.75					 	 			Pi	I		5-10	Sí				
	0.03-0.1	0.15-0.3					 	 			NP			<5	No	8-16			
	2-10	2-4					 	 			TP	A		>10	No				
	1-3	1-3					 	 			TP	A		>10	No				
	0.3-0.6	0.3-0.6					 	 			PF			5-10	No	3-4			
	0.15-0.3	0.4-0.6					 	 			Pi				5-10	No	3-5		
	0.4-1.2	0.4-1					 	 			PF			>10	Sí				
	0.4-0.8	0.5-1					 	 			Pi				5-10	Sí			
	3-8	2-4					 	 			R	A			>10	No			
	0.3-0.6	0.5-1					 	 			R	A		5-10	No	2-6			
	0.08-0.4	0.4-0.6					 	 			PF	T			5-10	No	6-10		
	0.1-0.45	0.2-0.6					 	 			TV			5-10	No	3-5			
	0.1-0.2	0.25-0.6					 	 			FP				5-10	No	4-6		
	0.2-0.5	0.4-0.6					 	 			Pi			5-10	No	6-8			
	3-9	2-5					 	 			NP	A		>10	No				
	0.15-0.3	0.2-0.45					 	 			FP			>10	Sí	12-16			
	0.05-0.1	0.25-0.6					 	 			NP				>10	No	8-16		
	0.05-0.2	0.2-0.5									NP			>10	No	12-25			

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Sedum ×rubrotinctum</i> Crespinell vermell			z8.5				++ Ca		SM	(E)
<i>Sedum sediforme</i> Crespinell gros			z6				++ Ca		SM	(A)
<i>Senecio linifolius</i> (S. lineatus hort.) Seneci arbustiu			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Senecio viravira</i> Viravira			z8				++ Ca		S	(E)
<i>Senna corymbosa</i> (Cassia corymbosa) Senet argentí			z8				++ Ca		SM	(E)
<i>Solanum laxum</i> 'Album' (S. jasminoides 'Album') Fals gessamí de flor blanca			z8.5				++ Ca		M	(E)
<i>Sparrmannia africana</i> Esparmània del Cap			z9				++ Ca		M	(E)
<i>Spartium junceum</i> Ginesta			z7.5				++ Ca		S	(A)
<i>Spiraea cantoniensis</i> Espirea de jardí			z6				++ Ca		S	(E)
<i>Spiraea japonica</i> Espirea del Japó			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Spiraea ×vanhouttei</i> Espirea de Van Houtte			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Stachys byzantina</i> Herba de Sant Pelegrí			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Strelitzia reginae</i> Ocell del paradís			z9				++ Ca		SM	(E)
<i>Symphoricarpos albus</i> Perler			z3				++ Ca		SM	(E)
<i>Syringa vulgaris</i> Lilà			z5				++ Ca		SM	(E)
<i>Syzygium paniculatum</i> 'Newport' (Eugenia myrtifolia hort. 'Newport') Cirerer d'Austràlia Newport			z9				++ Ca		SM	(E)
<i>Tamarix gallica</i> Tamariu de França			z5				++ Ca		S	(A)
<i>Tecoma capensis</i> (Tecomaria capensis) Bignònia del Cap			z9				++ Ca		S	(E)
<i>Teline linifolia</i> (Genista linifolia) Ginesta de fulla de lli			z8.5				+ Ca		S	(A)
<i>Teucrium fruticans</i> Teucrí fruticós			z8				++ Ca		S	(E)

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ					
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació	
	0.1-0.25	0.2-0.5								NP				>10	Sí	8-16		
	0.15-0.3	0.3-0.6								NP				>10	No	6-10		
	2-3	2-3								PF				>10	No			
	0.4-0.7	0.5-1								FP				5-10	No			
	2-4	1-2.5								Pi			5-10	Sí				
	4-6									TP	T			5-10	Sí			
	3-6	2-4								TP	I			>10	No			
	2-4	1-3								TV	T			>10	No			
	1-2	2-3								TV				>10	No			
	1-1.8	1.5-2								PF				>10	No			
	1.5-2	2-3								TV				>10	No			
	0.1-0.25	0.4-0.6								FP				5-10	Sí	4-6		
	0.8-1.5	1-2								FP			>10	No				
	0.9-2	1.2-2								TP	T			>10	Sí			
	2-6	2-3								TV			>10	Sí				
	3-5	1-2								R			>10	No				
	5-8	3-5								R			>10	No				
	2-7	1-3								R			>10	No				
	0.9-2	0.5-1.5								TP			>10	No				
	1-2	1-2								R			>10	Sí				

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN									
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaciades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen	
<i>Teucrium ×lucidrys</i> Teucri híbrid			z6				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Thuja occidentalis</i> 'Smaragd' Tuia del Canadà Smaragd			z2				Ca ⁺		SM		
<i>Thymus serpyllum</i> Serpoll			z5				Ca ⁺		S		
<i>Thymus vulgaris</i> Farigola			z7				Ca ⁺⁺		S		
<i>Trachelospermum asiaticum</i> Gessamí asiàtic			z8				Ca ⁺		SM		
<i>Trachelospermum jasminoides</i> Gessamí estrellat			z8				Ca ⁺		SM		
<i>Tradescantia pallida</i> 'Purpurea' (<i>T. pallida</i> 'Purple Heart') Tradescàntia purpúria			z8				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Tulbaghia violacea</i> All de Sud-àfrica			z7				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Verbena bonariensis</i> Berbena de Buenos Aires			z8				Ca ⁺⁺		S		
<i>Verbena rigida</i> (<i>V. venosa</i>) Berbena venosa			z8				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Viburnum lantana</i> Tortellatge			z3				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Viburnum odoratissimum</i> var. <i>awabuki</i> (<i>V. lucidum</i> hort.) Viburn d'olor del Japó			z8				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Viburnum opulus</i> Aliguer			z3				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Viburnum suspensum</i> Viburn de les Ryukyu			z8				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Viburnum tinus</i> Marfull			z7				Ca ⁺⁺		SO		
<i>Vinca major</i> Vinca ciliada			z7				Ca ⁺⁺		SO		
<i>Vinca minor</i> Vinca petita			z4				Ca ⁺⁺		MO		
<i>Viola odorata</i> Viola d'olor			z6				Ca ⁺⁺		SO		
<i>Vitex agnus-castus</i> Aloc			z7				Ca ⁺⁺		SM		
<i>Vitis vinifera</i> Vinya; parra			z6				Ca ⁺⁺		SM		

FORMA I CARACTERÍSTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ					
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció ① ② ③	Atributs d'interès ① ② ③	Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació			
	0.2-0.3	0.4-0.5		 ^P _E			 	 	TP				5-10	No	4-6			
	3-4.5	0.9-1.5					 	 	NP	I			>10	No				
	0.02-0.1	0.15-0.6		 ^P _E			 	 	FP				5-10	No	4-8			
	0.1-0.4	0.3-0.6		 ^P _E			 	 	Pi				5-10	No	6-9			
	3-6	2-3		 ^P _E		 _T ^E	 	 	TP	T,I			>10	No	1			
	3-9	2-4		 ^P _E		 _T ^E	 	 	TP	T,I			>10	No	1			
	0.15-0.3	0.3-0.75		 ^P _E			 	 	PF	I			5-10	No	4-9			
	0.2-0.3	0.1-0.3		 ^P _T ^E			 	 	PF				5-10	No	8-10			
	0.6-1.2	0.5-0.9		 ^P _T ^E			 	 	PF				<5	Sí	4-6			
	0.3-0.4	0.4-1.2		 ^P _T ^E			 	 	PF				<5	No	2-3			
	3-5	2-4		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	R	T			>10	No				
	3-8	3-8		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	R				>10	No				
	2.5-4	2.5-4		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	TP	A,T			>10	No				
	2-3.5	2-3.5		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	Pi	T			>10	No				
	2-4	2-3.5		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	R	T			>10	No				
	0.2-0.4	1.5-2.5		 ^P _T ^E			 	 	TP	T			>10	Sí	2-4			
	0.1-0.2	1-1.5		 ^P _T ^E				 	TP	T			>10	No	6-8			
	0.1-0.15	0.2-0.5		 ^P _T ^E			 	 	FP				5-10	No	10-16			
	2-6	2-6		 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	PF				>10	No				
	10-35			 ^P _T ^E		 _T ^E	 	 	TP				>10	No				

IDENTITAT I TIPOLOGIA		MEDI I ORIGEN								
	Tipologia	Zona climàtica	Zona rusticitat	Glaçades	Calor	Sequera	Calç	Proximitat mar	Exposició solar	Origen
<i>Weigela 'Bristol Ruby'</i> Weigela híbrida Bristol Ruby			z5				Ca ⁺⁺		SM	
<i>Westringia fruticosa</i> Romaní d'Austràlia			z9				Ca ⁺		SM	
<i>Wigandia urens</i> var. <i>caracasana</i> (<i>W. caracasana</i>) Wigàndia de Caracas			z9				Ca ⁺⁺		SM	
<i>Wisteria sinensis</i> Glicina			z5				Ca ⁺		SM	
<i>Yucca aloifolia</i> luca comuna			z8				Ca ⁺⁺		S	

FORMA I CARACTERISTIQUES							FUNCIÓ I INTERÈS						GESTIÓ					
Forma	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Flor època/color	Olor	Fruit època/color	Funció	Atributs d'interès			Poda i retall	Al·lèrgies i reaccions	Plagues i malalties	Consum hídric	Vida útil	Potencial d'invasió	Densitat plantació	
①	②	③	①	②	③													
 1.5-3	1.5-2		 ^P _E				 	 			TP			 >10	No			
 0.8-2.5	1-3		 ^H _T ^P _E				 	 			R			 >10	No			
 2-5	2-3		 ^P _T ^P _E				 	 			PF	I		 >10	Sí			
 9-25			 ^P _T ^P _E 			 ^P _E	 	 			TP	T		 >10	No			
 3-8	1.5-2		 ^T _E 			 ^T _E	 	 			FP	E		 >10	No			

Plantació d'arbusts i plantes de jardí

Qualitat de la planta

Les plantes subministrades han de procedir de vivers de producció de plantes de jardí i han de complir els requisits mínims aplicables a les plantes comercialitzades, fent referència tant a la qualitat de la part aèria com a la de la part subterrània, particularitzada per a cada tipus de presentació del sistema radical.

Es recomana que les plantes amb arrel nua i les de represa delicada provenguin de zones amb característiques agroclimàtiques significativament semblants a les del lloc de plantació.

Han de ser autèntiques en identitat i puresa, sanes, ben formades, suficientment enduredes, no han d'haver estat forçades durant la darrera etapa del seu cultiu i no han d'estar ni envellides ni presentar defectes, de manera que tinguin capacitat per a la represa i no en perilli el desenvolupament futur. Hi ha d'haver un equilibri i una adequada proporció entre la grandària de la part aèria i la de la part subterrània.

Per complementar la informació, vegeu les Normes tecnològiques de Jardineria i paisatgisme següents:

- NTJ 07A: 2007 Subministrament del material vegetal. Qualitat general.
- NTJ 07C: 1995 Coníferes i resinoses.
- NTJ 07F: 1998 Arbusts.
- NTJ 07G: 2001 Mates i subarbusts.
- NTJ 07H: 2003 Plantes herbàcies perennes.
- NTJ 07I: 1995 Enfiladisses.
- NTJ 07J: 2000 Plantes entapissants.
- NTJ 07P: 1997 Palmeres.
- NTJ 07R: 1994 Rosers.

Requisits de la part aèria

- Ha d'estar correctament formada i estructurada.
- Ha de disposar d'una ramificació adequada.
- No ha de mostrar símptomes d'envelliment.
- El conjunt de troncs, tiges, gemmes i fulles ha de ser suficientment compacte i dens.
- El fullatge ha d'estar sa i el seu volum proporcionat (plantes de fulla perenne).
- El nombre de gemmes florals i axil·lars ha de ser l'adequat (plantes de fulla caduca).

Requisits de la part subterrània

- El sistema radical ha d'estar sa, suficientment desenvolupat, equilibrat i proporcionat i ha de correspondre a les característiques de l'espècie o cultivar, a l'edat de la planta i al seu creixement, així com a les característiques del sòl o substrat on hagi estat cultivada.
- Les plantes amb arrel nua han d'haver conservat el màxim possible del seu sistema radical, el qual ha d'estar ben ramificat.
- Les plantes amb pa de terra han de tenir pans de terra sòlids, amb el sistema radical suficientment desenvolupat, i protegits amb tela orgànica biodegradable.
- Les plantes en contenidor han d'haver estat dins del contenidor el temps suficient perquè el sistema radical hagi pogut tenir un desenvolupament convenient, de tal manera que el pa de terra mantingui la seva forma i s'aguanti de forma compacta quan en sigui tret. Les arrels no han de mostrar símptomes d'espiralització ni han de sobresortir de manera significativa a través dels forats de drenatge.

Mides

- Les mides de les plantes han de correspondre a les característiques de creixement i estètiques de l'espècie o cultivar a què pertanyin.
- Les dimensions mínimes del pa de terra en arbusts subministrats amb pa de terra han de correspondre a la taula següent:

Taula 15. Dimensions mínimes del pa de terra en arbusts subministrats amb pa de terra

Alçària o amplària de la planta (cm)	Diàmetre mínim del pa de terra (cm)	Profunditat mínima del pa de terra (cm)
20/40	20	15
40/60	20/25	15/20
60/80	25	20
80/100	25/30	20/25
100/125	30/35	25/30
125/150	35/40	30
150/175	40/45	30
175/200	45/50	35
200/225	50/55	35
225/250	55/60	40

- Les dimensions mínimes del pa de terra en plantes subministrats en recipient han de correspondre a la taula següent:

Taula 16. Dimensions mínimes del pa de terra en plantes subministrats en recipient

Grup de planta	Mesura de la planta	Volum mínim del recipient (L)	Diàmetre mínim del recipient (cm)
Arbusts	Alçària o amplària de la planta (cm)		
	20/40	1,5/2	15/16
	40/60	2	16
	60/80	3	18
	80/100	3/5	18/22
	100/125	5	22
	125/150	7,5	24
	150/175	10	26
Mates i subarbusts	Amplària mínima de la planta (cm)		
	10	0,5	10/11
	12	0,5/1	11/13
	14	1/1,5 o 2	13/15
Plantes entapissants	Amplària de la planta (cm)		
	5/10	0,5	
	10/20	0,5/1	
	20/30	1/1,5	
	30/40	1,5/2	
	40/60	2/2,5	
	60/80	3/5	
	80/100	5/7,5	
Plantes herbàcies	Amplària de la planta (cm)		
	5/10	0,5	
	10/20	0,5	
	20/30	1	

Transport i recepció

En la recepció d'un subministrament de plantes de jardí s'han de seguir les pautes següents:

- Durant el període de recepció hi ha d'haver un encarregat específic per a aquesta missió.
- Cada enviament de plantes ha d'anar acompanyat de la documentació i l'etiquetatge corresponents.
- S'han de controlar i comprovar les condicions de transport de manera que:
 - El temps transcorregut des de la sortida del viver fins a l'arribada al lloc de plantació hagi estat com més breu millor.
 - L'empaquetatge, l'embalatge i la coberta siguin els correctes, garantint una bona conservació durant la carregada, el trajecte i la descarregada.
 - Que les plantes hagin estat convenientment protegides contra cops, insolació i dessecació.
 - Que els recipients estiguin funcionalment sencers i funcionalment plens de substrat.
 - Que les plantes i els carretons de prestatges vinguin en posició correcta i que tant la part aèria com la subterrània no hagin sofert danys.
- S'han d'efectuar les verificacions de control.
- Un cop fetes les verificacions anteriors, si s'accepta el subministrament, s'ha de signar l'albarà de lliurament.
- Un cop descarregat el material vegetal, aquest ha de ser plantat en breu o aplegat en el viver d'obra, de manera que es mantingui en condicions adequades.

Per complementar la informació, vegeu la Norma tecnològica de jardineria i paisatgisme següent:

- NTJ 07Z: 2000 Transport, recepció i aplegada en viver d'obra.

Qualitat del sòl

Per millorar la qualitat agronòmica del sòl i afavorir el desenvolupament de les plantes es pot optar per la incorporació de terres simples de jardí, terres vegetals de jardí o de terres orgàniques de jardí a les terres extretes. El tipus de terra de jardineria emprat i la proporció de la seva mescla amb el sòl dependran de les característiques de fertilitat del sòl i de la finalitat que es vulgui aconseguir, sempre que les terres de jardineria subministrades compleixin la normativa vigent.

Per al reblert dels clots i les rases de plantació, cal tenir en compte els materials següents:

- Terres originals del propi clot de plantació (en general)
- Terres originals del propi clot de plantació després d'una selecció prèvia dels diferents horitzons i capes de l'excavació
- Terres originals del propi clot de plantació, enriquides amb terra de jardineria adobada o no
- Terra natural adobada o no
- Terra simple de jardí adobada o no
- Terra vegetal de jardí, normalment adobada
- Terra orgànica de jardí, normalment adobada
- Esmenes inorgàniques, esmenes orgàniques i mescles d'ambdues

Preferentment s'ha de tendir a utilitzar les terres pròpies, si aquestes són de textura francoarenosa o arenosa, tant per optimitzar els recursos com per evitar un estrès a la planta quan el seu sistema radical es desenvolupi fora del clot de plantació. En qualsevol cas, s'han d'utilitzar terres de bona qualitat agronòmica, aptes per a un desenvolupament correcte del sistema radical. En la utilització de terres per a arbusts, cal que aquestes s'incorporin a la profunditat explorable pel sistema d'arrels, ja sigui amb la substitució total o bé fent una barreja in situ mitjançant una llaurada a la profunditat corresponent.

En la implantació de parterres de flor, de plantes de temporada, de plantes entapissants o d'arbusts, es poden aportar terres vegetals o orgàniques de jardí al sòl i incorporar-les a la zona d'arrelament de les plantes per millorar-ne la qualitat agronòmica i afavorir una bona implantació.

Per complementar la informació, vegeu la Norma Tecnològica de Jardineria i Paisatgisme següent:

- NTJ 05T: 2010 Terres de jardineria i enceballs.

Treballs de plantació

Condicionament del sòl

Quan es tracta d'una plantació a plena terra d'arbusts i similars en un parc o jardí de nova plantació, abans de la plantació s'ha de procedir al modelatge i al perfil del terreny, si escau, i al condicionament del sòl de manera que, com a efecte d'aquests treballs, en resulti un perfil apte per a la plantació.

En el cas de sòls compactats, per tal d'evitar l'entollament d'aigua i, per tant, la mort prematura dels arbusts recentment plantats, és convenient millorar-ne la textura, l'estructura i la permeabilitat.

En alguns casos s'ha de realitzar un subsolatge en l'àrea de plantació i si la superfície del sòl està constituïda per una crosta, s'ha de realitzar una escarificació del sòl.

Si les condicions fisicoquímiques del sòl no són les adequades, s'ha de realitzar una aplicació d'esmena amb aportació de materials que n'afavoreixin la fertilitat, la porositat, el drenatge i la retenció d'humitat.

En el cas de presència de pedres, s'ha de valorar la conveniència de realitzar un desmuntament i en el cas de presència de soques s'ha de sospesar la conveniència de retirar-les manualment o mitjançant una arrabassadora. Si hi ha presència de males herbes s'ha de valorar la conveniència de realitzar un desherbatge.

La profunditat mínima de sòl remogut i fèrtil ha de ser de 50 cm.

Clots i rases de plantació

La grandària recomanada dels clots i les rases de plantació és la següent:

Taula 17. Grandària recomanada dels clots i les rases de plantació

Tipus de subministrament	Diàmetre mínim del clot o amplada de la rasa	Profunditat mínima del clot o de la rasa
Arbusts amb arrel nua	= $2-3 \times$ diàmetre del sistema radical, mínim 40 cm	= $4/3 \times$ longitud del sistema radical, mínim 40 cm
Arbusts amb pa de terra	= $2-3 \times$ diàmetre del pa de terra	= profunditat del pa de terra
Arbusts en contenidor	= $2-3 \times$ diàmetre del pa de terra	= profunditat del pa de terra

La forma del clot de plantació pot ser diversa, però en sòls compactes és convenient que el volum excavat en la part superficial sigui força més gran que el de la part inferior.

Drenatge i aeració

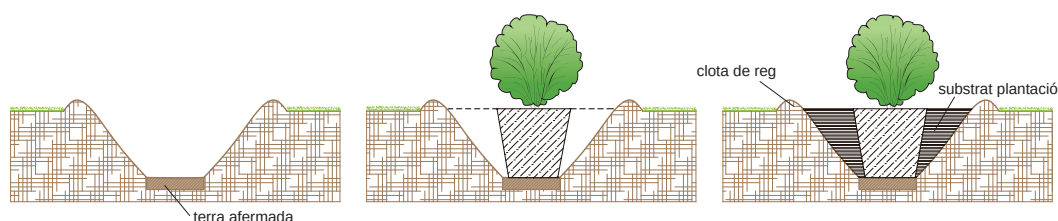
En condicions de plantació en sòls amb terres argiloses, poc drenants o compactats, amb característiques fisicoquímiques que dificultin l'aeració, la porositat, la permeabilitat o la infiltració d'aigua en el sòl, o en el cas de plantació d'espècies susceptibles a l'asfíxia radical, pot ser aconsellable instal·lar-hi un sistema de drenatge format per canonades, drens, tubs de drenatge, desguassos, peces especials i capes d'àrids, que ha de possibilitar l'evacuació de l'aigua cap a posicions més baixes o cap al clauveram.

Operació de plantació

Les fases de plantació són les següents:

- En el fons del clot, la rasa o l'àrea de plantació, en una àrea que abasti estrictament el fons del pa de terra, s'ha d'afermar lleugerament el terra per tal de prevenir possibles moviments d'assentament.
- Procedir a retirar els contenidors o altres elements accessoris.
- Posicionar la planta en el clot, la rasa o l'àrea de plantació.
- En tanques i vorades, si cal, replantejar la posició dins de l'alineació.
- Si escau, col·locar l'aspre o els aspres.
- Reomplir el clot, la rasa o l'àrea de plantació amb terra adequada per al rebliment,

Gràfic 25. Croquis de plantació

atacant-la en intervals de 30 cm de profunditat, introduint-hi diverses vegades un pal o mànec d'eina per assentar-la dins del clot de plantació i per tal que no quedin bosses d'aire i es faciliti el contacte de les arrels amb la terra.

- Anivellar.
- Formar un clot de reg per a la retenció d'aigua de reg o de pluja suficient, especialment en el cas de plantació de grans arbusts i de bambús.
- Fer un reg d'assentament.
- Si hi ha assentament de terra, afegir terra enrasant fins al nivell del coll de l'arrel i fer un segon reg de plantació. El coll ha de quedar enrasat amb el nivell del sòl, ni enterrat, ni descalçat.

Els treballs s'han de realitzar amb precaució per tal d'evitar que es disgregui el pa de terra o es malmetin les arrels, el tronc o les tiges, el brancatge i el fullatge.

És recomanable recobrir tanta superfície del sòl com es pugui al voltant dels arbusts recentment plantats amb una capa d'encoixinat que, en el cas d'encoixinats orgànics, ha de ser d'uns 8-10 cm de gruix.

Per complementar la informació, vegeu les Normes tecnològiques de Jardineria i paisatgisme següents:

- NTJ 08B: 1993 Treballs de plantació.
- NTJ 08D: 2012 Tècniques de plantació d'arbusts.

Treballs de postplantació

Per tal garantir l'èxit de la plantació, els treballs de postplantació s'han de dur a terme dins del període d'implantació, és a dir, el període de temps que va des de la plantació fins que la planta recupera el seu sistema radical, i que sol durar un any, depenent però de l'espècie, de la seva mida en la plantació i de les condicions del lloc de plantació.

Per fer això cal fer un seguiment de les plantacions, realitzant una inspecció periòdica per detectar possibles anomalies i poder-les esmenar a temps.

Les operacions més comunes com a treballs de postplantació són les següents:

- Corregir el nivell de terra al voltant del coll de l'arrel, si cal.
- Comprovar l'estat de l'encoixinament i restituir-lo o renovar-lo, si escau.
- Comprovar i corregir, si escau, la posició dels aspres.
- Revisar i corregir, si escau, l'estat dels elements de subjecció i de fixació.
- Retirar els aspres i els cables de subjecció als dos anys de la plantació.
- Revisar i corregir, si escau, l'estat dels protectors.
- Substituir els protectors de planta abans que es produeixin danys causats pel creixement del tronc.
- Retirar els protectors de planta quan deixin de complir la funció per a la qual van ser instal·lats.
- Realitzar els regs de manteniment de postplantació.
- Retirar les senyalitzacions i l'abalisament, quan escaigui.
- Fer podes de manteniment, si cal.
- Fer podes de retall, si escau.
- Fertilitzar, si cal.
- Desherbar, si cal.
- Fer tractaments fitosanitaris, si cal.
- Fer neteges de la zona de plantació i de l'entorn, si cal.
- En pla, eliminar el clot de reg un cop transcorregut el període d'implantació.
- En talús, refer el clot de reg cada dos o tres regs, per tal de mantenir-ne la funció.

Per complementar la informació, vegeu la Norma tecnològica de jardineria i paisatgisme següent:

- NTJ 14D: 2001 Manteniment de plantacions arbustives.

Recomanacions en els treballs de postplantació i en la gestió

- La informació sobre la vida útil de les plantes s'ha d'aplicar en la gestió dels espais verds, per tal de preveure la seva substitució, especialment en el cas de les plantes de vida útil curta.
- S'ha d'evitar sempre regar en excés les plantes, especialment les de consum hídric baix o molt baix. Hi ha força plantes mediterrànies que estan renyides amb el reg a l'estiu.

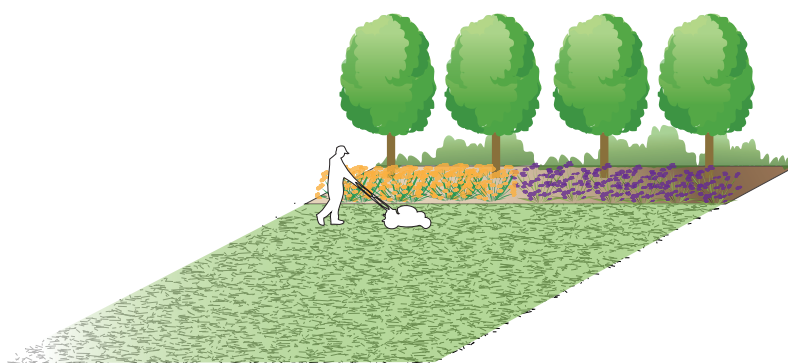
Gespes

Introducció

El principal objectiu d'aquest capítol de gespes és donar les pautes necessàries per poder prendre l'opció de posar o no gespa. I en el cas d'optar per la gespa, quina és l'opció correcta depenent de cada situació, donant la importància justa que ha de tenir la gespa en un jardí públic en comparació amb la resta d'elements vegetals presents. I també donar pautes al tècnic, al gestor, al jardiner, etc. perquè aquest pugui treure el màxim profit de l'elecció.

Es defineix una gespa com aquella coberta vegetal d'una o més espècies, generalment gramínies, de port baix, que en ser segada pren un aspecte de tapís dens. Aquesta coberta ha de ser contínua, uniforme, estètica i persistent i sovint ha d'estar adaptada al trepig, al seu ús freqüent i ha de tolerar les segues regulars. En el nostre clima les espècies que s'adapten als condicionants anteriors són unes vint-i-cinc, bàsicament gramínies.

Gràfic 26. Condicions per a una gespa

Per poder mantenir una superfície de gespa cal que es compleixin unes condicions.

S'han de considerar com a llocs i situacions on no és recomanable posar una gespa els següents:

- On el clima no ho permeti per temperatures massa extremes de fred o de calor.
- En situacions de massa pendent que impedeixi segar i regar bé. Pendants pel damunt del 45% són problemàtics.
- On no hi hagi suficient gruix de sòl (mínim de 20 cm) o aquest no sigui d'una certa qualitat. L'ideal és de textura arenosa o francoarenosa.
- En situacions de competència inassolible en relació amb una espècie més important:
 - Base d'un arbre, en escocell o no.
 - Ombra contínua d'un arbre o d'un gran arbust (i també d'un edifici).
- On els usos siguin incompatibles per a l'ús de la gespa:
 - Massa trepig.
 - Segar massa baixa.
- On el reg sigui un problema:
 - Quan l'aigua disponible sigui insuficient per al reg d'una gespa.
 - Quan la qualitat de l'aigua disponible no sigui adequada per a una gespa (salinitat alta, elements tòxics, etc.).
 - Quan la grandària o la forma de la parcel·la impedeixi posar un sistema de reg adequat (parcel·la massa petita o de forma massa estreta i irregular).
- On no es pugui accedir en bones condicions amb una segadora, amb una punxadora, etc. (parcel·la massa petita, insuficient per poder maniobrar).

Usos d'una gespa

De manera general, es poden classificar els usos de les gespes en tres grups principals:

- Com a estabilitzadores del terreny, de talussos laterals de carreteres, vies fèrries, canals, terres agrícoles abandonades, etc.
- Com a suport d'activitats esportives (golf, futbol, hípica, rugbi, tennis, polo, etc.).
- Com a gespes ornamentals, agradables a la vista, d'ús públic i privat.

En aquesta guia es parlarà bàsicament d'aquest tercer grup i, dins d'aquest, de l'àmbit d'ús públic.

Funcions d'una gespa

Les funcions que normalment se li reconeixen a una gespa són les següents:

- Com a recurs paisatgístic per ressaltar altres elements o per donar amplitud i profunditat a un espai.
- Com a recurs per crear un espai d'oci, esbarjo i joc.
- Poden tenir un paper important en la gestió de l'aigua en el medi urbà.

- Per la seva permeabilitat poden actuar com a reguladors de les tempestes en l'espai urbà i per a la recàrrega dels freàtics.
- Per la seva tolerància a les aigües residuals, més que cap altre conreu, poden actuar d'embornal.
- També tenen algunes funcions ambientals, com fixar la pols de l'entorn.

Abans de decidir si es posa o no una gespa

Només cal mirar al nostre entorn per entendre que la gespa és un cultiu menor en contrades mediterrànies, amb necessitats d'aigua, fertilitzants, segues, maneig, fitosanitaris, durant pràcticament tot l'any, que són difícilment compatibles amb un manteniment dels espais sostenible.

Com a aspectes que s'han de tenir en compte abans de decidir si s'instal·la una gespa o no, hem de considerar els següents:

- La gespa és un cultiu que no es dona de forma natural a les zones de clima mediterrani, tal com sí que passa a altres països del nord d'Europa, per la qual cosa s'ha de considerar si es disposarà dels mitjans necessaris per mantenir-la.
- La gespa moltes vegades no serà l'element principal del jardí, però pot tenir un paper important per reforçar el paper d'arbres, arbusts i edificis.
- El manteniment de la gespa és diferent del de la resta d'espècies que la puguin envoltar, per la qual cosa s'haurà de tractar de forma diferenciada (reg, sega, adobament, esmenes...).
- La gespa necessita un espai físic mínim per poder tenir un manteniment adequat. Com s'ha dit abans, no es pot posar una gespa en llocs on és difícil accedir-hi amb segadora, per exemple, o on no es pot regar bé.
- La gespa necessita reg com qualsevol conreu de regadiu. Si exceptuem llocs concrets d'alta muntanya, amb l'aigua de pluja no n'hi ha prou.
- La gespa necessita ser segada de forma habitual, amb una periodicitat que, depenent de l'espècie i del tipus de manteniment, pot ser de fins a dues vegades per setmana en època de màxims.
- El fet de créixer pràcticament tot l'any –unes espècies més que altres– fa que les pràctiques de manteniment s'estenguin també durant tot l'any.
- En ser un cultiu fràgil en les nostres contrades, les plagues i malalties l'afecten de manera molt intensa en comparació amb altres llocs.
- No tolera bé l'ombra, com tampoc trepitjos massa intensos.
- Necessita un sòl de suficient profunditat i de textura adequada.
- Tenir una gespa amb bon estat i bon aspecte tot l'any exigeix una despesa elevada. Entre altres aspectes, cal disposar d'un equip complet de maquinària.
- No hi ha gespes sense manteniment, en tot cas serà una coberta vegetal.

Dades necessàries per a una correcta selecció

Per poder valorar quin tipus de gespa cal, es necessiten les dades següents:

- Clima
- Disponibilitat d'aigua de reg
- Qualitat de l'aigua de reg
- Anàlisi de sòl
- Grandària i disposició de la parcel·la
- Ombra
- Previsió de trepig
- Pendent
- Disseny
- Ús final

Per complementar la informació, vegeu les Normes tecnològiques de Jardineria i paisatgisme següents:

- NTJ 07N: 2001 Gespes i prats.
- NTJ 08G: 2002 Sembra i implantació de gespes i prats.
- NTJ 14G: 1997 Manteniment de gespes no esportives i prats.

Selecció de gespes

Les diferents espècies de gespa

Tipus de gespes

Hi ha poques espècies que són aptes per formar gespes, unes vint-i-cinc, bàsicament gramínies. I dins de les gramínies cespitoses cal distingir entre les espècies C3 o de clima fred i les C4 o de clima càlid.

Les plantes C3 (cicle de Calvin-Benson com a mecanisme de fixació de carboni) presenten òptims tèrmics generalment inferiors a 30 °C, amb una depressió del creixement estival a causa de l'excés de temperatura, radiació i, en el seu cas, dèficit hídric. Tenen la característica de créixer tot l'any, encara que el seu òptim de temperatura de creixement és entre 12 i 24 °C. El seu avantatge és que sempre estan verdes encara que pateixin en ple estiu.

Les plantes C4 (cicle de Hatch-Slack com a mecanisme de fixació de carboni) estan adaptades a radiacions i temperatures altes, i en aquestes condicions la seva productivitat arriba a duplicar la de les plantes C3. En climes temperats vegeten bé en el període comprès entre primavera i tardor, i paralitzen la seva activitat amb els freds hivernals, que poden arribar a matar-les en casos extrems. En comparació amb les plantes C3, la seva eficàcia és aproximadament el doble quant a la utilització de l'ai-

gua. Tenen un òptim de creixement entre 24 i 35 °C i necessiten una temperatura mínima de 18 °C per germinar. Per sota dels 12 °C perden el color verd i entren en latència. El seu gran avantatge és que són més sofertes, estalviadores d'aigua i aguanten millor la calor. L'inconvenient és la pèrdua de color a l'hivern.

Espècies C3

Lolium perenne (margall o raigràs anglès)

És la gramínia més emprada atesa la seva rapidesa, estètica, capacitat d'establir-se sobre qualsevol superfície, tolerància al trepig i a la sega curta. Té un creixement en forma de mota, sense rizomes ni estolons. No es comporta bé en zones d'ombra i necessita aigua i nitrogen de manera abundant. La freqüència de sega és alta. És ideal com a gespa esportiva d'alt rendiment, camps de futbol, carrers de golf, sortides, etc.

Mota: Conjunt de plantes que creixen en una massa de terra compacta.

Rizoma: Tija subterrània que presenten alguns vegetals, de llargada i de gruix variables, disposada de manera horitzontal o obliqua.

Estoló: Brot lateral, normalment prim, que neix a la base de la tija de certes plantes herbàcies i que creix horitzontalment, damunt el sòl o subterràniament.

Festuca arundinacea (fenàs de bou)

És una de les espècies amb més present i futur a Catalunya, atesa la seva rusticitat, tolerància a la sequera, a la calor, al fred, a l'ombra, a malalties, al trepig i al mal maneig, encara que la seva textura de fulla és més ampla que la del raigràs anglès i la seva alçària de sega és més alta. És la gespa ideal per a zones de menys manteniment, públiques i privades. El seu creixement és en forma de mota i la freqüència de sega és més baixa que la de *Lolium perenne*.

Festuca spp. (festuques de fulla fina)

És la gespa anglesa per excel·lència, però a Catalunya són espècies menors. En aquest grup hi ha tres *Festuca rubra*, la reptant (*F. rubra* subsp. *littoralis*), la semireptant (*F. rubra* subsp. *rubra*) i la cespitosa (*F. rubra* subsp. *commutata*), així com també *F. ovina* subsp. *hirtula* i *F. trachyphylla*. Totes són de fulla fina, molt ornamentals i de baix manteniment. Les dues primeres tenen creixement lateral en forma de rizomes i les tres últimes no. Són estètiques, de creixement lent i tolerants a l'ombra. El seu gran inconvenient és la poca resistència a la calor i al trepig, la qual cosa les fa més adients per a zones de muntanya o específiques d'ombra o en zones que no es volen segar. *F. ovina* i *F. trachyphylla* tenen molt poques necessitats de sega.

***Poa pratensis* (poa de prat)**

És una espècie menor, però té la seva importància a causa del seu creixement lateral en forma de rizomes i la seva alta tolerància al trepig. Forma part de les gespes esportives d'alt nivell. Es pot segar curt i té un color verd blavós molt ornamental. És exigent en nutrients i en aigua i molt sensible a malalties per la qual cosa és una gespa d'alt manteniment. Mai s'ha d'utilitzar sola sinó en combinació. El seu establiment és molt lent.

***Poa trivialis* (poa trivial)**

És una gramínia perenne al nord d'Europa però anual a Catalunya. És molt resistent al fred i molt sensible a la calor. Tolera bé l'ombra i l'entollament. Interessa només per fer una sobresembra a espècies C4 per tal de donar color durant els mesos d'hivern. Desapareix amb la calor.

***Agrostis capillaris* (agrostis tènue)**

És una gramínia d'ús totalment marginal. Forma una gespa densa i amb creixement lateral.

***Agrostis stolonifera* (agrostis blanca)**

És una gespa utilitzada quasi exclusivament per als greens de golf. Té un creixement lateral a base d'estolons i es caracteritza per la seva altíssima densitat de planta i tolerància a la sega curta, la qual cosa la fa ideal per als *greens*. És molt exigent en aigua, adobament, tractaments fitosanitaris, segues amb helicoïdal, qualitat de substrat..., la qual cosa la fa útil només per al golf. A vegades es pot tenir la temptació de posar-la en un jardí privat, però una vegada establerta el seu maneig es fa molt complicat i degenera ràpidament.

Noves espècies

A més de les espècies citades n'hi ha d'altres amb interès que es comencen a provar com a gespes per a usos molt concrets, per exemple *Lolium multiflorum*, *Poa annua*, *Poa supina* i *Puccinellia distans*.

Espècies C4

Cynodon dactylon (gram)

És l'espècie d'estiu més emprada, atesa la seva rapidesa a l'estiu, rusticitat, facilitat de manteniment, tolerància a la manca d'aigua, a la calor, a la sequera, a l'aigua de mala qualitat... El seu creixement és lateral a base d'estolons i rizomes, per la qual cosa es recupera ràpidament de qualsevol agressió externa. Tolera malament l'ombra. Quan la temperatura baixa de 12 °C perd color i cal sembrar-la només de cara a l'estiu. La millora genètica ha aconseguit varietats de molt alt nivell, tolerants a seques molt curtes i amb més retenció de color a l'hivern. S'utilitza com a gespa esportiva i com a gespa de jardineria. El seu ús incrementa a conseqüència de l'augment de temperatura.

Cynodon dactylon × *C. transvaalensis* (gram híbrid)

És un gram fi com l'anterior però que no produeix llavor i només es multiplica per estolons o rizomes. És molt fi, rústic i tolerant al trepig. És estalviador d'aigua i molt utilitzat com a gespa esportiva a la costa, especialment als carrers de camps de golf de zones càlides.

Paspalum vaginatum (gram d'aigua americana)

És una herba de futur molt interessant ja que té una tolerància a salinitats comparables a les de l'aigua de mar. Es pot segar molt curt, tolera molt bé el trepig i la textura de fulla és molt fina. És estètica i densa. L'establiment és ràpid i la freqüència de sega mitjana.

Pennisetum clandestinum (kikuiu)

És un gram gruixut que es multiplica per llavor. És tolerant a la sequera, a la salinitat, al trepig, a la sega curta, a la manca d'aigua, a la calor... i perd el color a l'hivern més tard que els altres C4. És una mica basta de fulla i encoixina amb facilitat. Es pot emprar en jardins de zones costaneres on l'estètica sigui poc important i hi hagi previsió de manca de manteniment. És una espècie potencialment invasora que no s'ha de plantar mai en espais naturals ni en zones properes.

Stenotaphrum secundatum (gram d'Amèrica)

És un gram gruixut que no sol produir llavor fèrtil i es multiplica només per esqueix. És molt popular a la costa del Maresme. En aquesta zona suau, a l'hivern, quasi no

perd color i és força tolerant a l'ombra. Aguanta bé el trepig, la manca d'aigua, la calor, l'aigua de mala qualitat... Fa un coixí molt gruixut i cal escarificar-la sovint a l'estiu. És molt basta. És una espècie potencialment invasora en zones subtropicals i tropicals que no s'ha de plantar mai en espais naturals ni en zones properes.

***Bouteloua dactyloides* (gram del bisó)**

És una espècie de textura fina, de color grisós, estolonífera i està molt ben adaptada a temperatures extremes, sequera i baix manteniment. S'utilitza per a àrees no regades en regions àrides o semiàrides de zones de clima temperat o subtropical. No tolera ni el trepig ni l'ombra.

***Zoysia* spp.**

Són herbes força interessants. S'usen principalment dues espècies, *Zoysia japonica* (gram del Japó) i *Z. pacifica* (coneguda fins fa poc com *Z. tenuifolia*; gram del Pacífic o de les Mascarenyes). La més coneguda és la primera, que es reproduïx per llavor i per esqueix, mentre que la segona es multiplica només per esqueix. *Z. japonica* és una herba de creixement mínim, la qual cosa vol dir un màxim de deu segues a l'any, és molt tolerant a la calor i a la sequera. També va bé en ombra. El seu establiment és extremadament lent. Una vegada establerta és una gespa molt fàcil de mantenir, encara que perd color a l'hivern abans que altres C4. *Z. pacifica* s'utilitza per a zones pràcticament sense sega. És de fulla molt fina. A vegades també s'utilitza una tercera espècie, *Z. matrella* (gram de Manila), o bé híbrids d'aquesta espècie amb les altres dues. Es multipliquen per esqueix i són de fulla fina.

Noves espècies

A més de les espècies citades n'hi ha d'altres amb interès que es comencen a provar com a gespes per a usos molt concrets, per exemple *Eragrostis curvula*.

Espècies de fulla ampla

***Dichondra micrantha* (fulleta)**

És una de les poques plantes cespitoses no gramínies. És molt estètica i típicament mediterrània i costanera. Tolera l'ombra i necessita un mínim manteniment quant a segues, adobament i escarificació. No tolera el trepig i és de fulla ampla. Cal sembrar-la sola amb temperatures altes.

Trifolium repens (trevolet o trèvol bord)

És una lleguminosa de creixement entapissant, capaç de fixar nitrogen i de cobrir el terreny. El seu origen és farratger però darrerament s'han aconseguit varietats de creixement baix, de manera que són aptes per a cobertes cespitoses nanes.

Les barreges de gespa

La major part de gespes que s'implanten corresponen a barreges de gespa. El concepte de *barreja* descriu una combinació de dues o més espècies, o varietats corresponents, per tal d'aconseguir:

- Millorar l'adaptació a una determinada zona en combinar espècies i varietats genèticament diferents.
- Millorar la resistència a malalties i plagues.
- Uniformitzar suficientment en barrejar textures i colors semblants.
- Uniformitzar temporalment en barrejar espècies de velocitat d'establiment diferent per tal d'aconseguir creixements durant bona part de l'any en funció de la temperatura.
- Aconseguir una coberta més persistent en el temps que eviti la degradació prematura i la invasió de males herbes.

Els principis bàsics d'una barreja són:

- Seleccionar espècies i varietats que han mostrat resistència a malalties en una determinada zona.
- Assegurar que espècies i varietats tinguin color i textura de fulla similars per evitar taques lletges.
- Agafar almenys una varietat que estigui adaptada a alguna limitació de la zona (ombra, sequera, sal...).
- Agafar com a mínim tres espècies o varietats per barreja.
- La tendència no és agafar cada vegada menys espècies sinó més varietats.
- Quan es barreja *Festuca arundinacea*, el seu percentatge mínim hauria de ser del 80% per tal d'evitar taques.
- L'espècie més ràpida és *Lolium perenne*, però hem d'evitar de posar-ne percentatges massa alts ja que si no dominarà. Un 100% de *Lolium perenne* és ideal per fer ressembres.
- No és recomanable barrejar espècies C3 i C4 excepte en situacions molt determinades.

Les barreges de gespa es poden diferenciar, segons la intensitat del seu ús, en gespes d'ús intensiu, que cobreixen àrees relativament petites i reben una afluència alta d'usuaris, i gespes d'ús extensiu, que solen cobrir superfícies més grans i menor afluència d'usuaris.

Segons la seva composició, es poden distingir cinc grans grups de barreges, cada un d'ells apte per a situacions diferents:

- **Gespes de costa.** Gespa d'ús extensiu basada en espècies d'alta resistència a la sequera, a la calor i a aigües de mala qualitat. L'espècie dominant recomanada és *Festuca arundinacea* en percentatges superiors al 70% i *Cynodon dactylon* en percentatges al voltant del 10%. *Lolium perenne* i *Poa pratensis* són espècies complementàries.
- **Gespes rústiques.** Gespa d'ús extensiu basada en *Festuca arundinacea* com a espècie dominant i, depenent de la situació, reforçada per *Lolium perenne* i/o *Poa pratensis*. Es defineixen quatre tipus de gespa rústica, A, B, C i D, aquest darrer de baix manteniment.
- **Gespes ornamentals.** Gespa d'ús intensiu, agradable a la vista i al mateix temps fàcil de mantenir. *Lolium perenne*, en percentatge important, i festuques fines i *Poa pratensis*, que entraran en la seva composició en percentatges semblants.
- **Gespes esportives.** Gespa d'ús intensiu, trepitjable i de manteniment mitjà a alt. Es basa en la combinació de *Lolium perenne* i *Poa pratensis* en diversos percentatges. S'ha d'aconseguir que s'estableixi bé *Poa pratensis* al principi, a base d'augmentar el seu percentatge. Es proposen dos tipus de gespa esportiva, A i B, una amb alta proporció de *Lolium perenne*, i l'altra amb alta proporció de *Poa pratensis*.
- **Gespes d'ombra.** Cap gespa tolera bé l'ombra, és a dir, menys de quatre hores de sol al dia. A partir d'aquesta dada es poden fer barreges basades en *Festuca arundinacea* com a espècie dominant i quasi única (gespa d'ombra A d'ús extensiu) o barreges amb festuques fines (gespa d'ombra B d'ús intensiu).

Els prats i els tapissos

Prats rústics

Són barreges d'espècies de gramínies i de lleguminoses amb la finalitat d'assegurar una coberta vegetal de mínim manteniment i amb un aspecte natural similar al d'un prat de muntanya. La clau és l'elecció d'una lleguminosa de baix creixement, capaç de fixar nitrogen, com ara *Trifolium repens*, barrejat amb espècies que assegurin el creixement lateral. En aquests prats, que es pretén que tinguin un caire natural, s'hi poden deixar incorporar espècies autòctones de la zona.

Prats florits

És un ventall d'espècies anuals i plurianuals de flors silvestres, autòctones o importades, de diverses alçàries de planta, que tenen com a objectiu donar color de forma ràpida a un sòl o un talús. Es defineixen dos tipus de prat florit, A i B, el primer basat en *Festuca ovina* subsp. *hirtula*, el segon en *F. arundinacea*. Són de manteniment molt baix.

Tapissos florits

Són barreges de flors silvestres, anuals i perennes, que es combinen amb alguna cespitosa de baix creixement i manteniment com ara *Festuca arundinacea* (tipus A) o *F.*

ovina (tipus B), per tal d'aconseguir una taca de color. Les opcions florals són molt diverses. Són de manteniment baix.

Les ressembres

La ressebra de les gespes d'ús intensiu (gespes esportives i gespes ornamentals) es fa amb *Lolium perenne* al 100%. La ressebra de les gespes d'ús extensiu (gespes de costa i gespes rústiques) es fa amb la mateixa barreja d'origen o bé amb l'espècie dominant a la barreja. En cas de dubte, s'aconsella emprar *Lolium perenne*. La ressebra dels prats i tapissos es realitza amb la mateixa barreja d'origen o bé amb l'espècie dominant a la barreja.

El reg d'una àrea de gespa

En les nostres condicions climàtiques no és possible tenir una gespa sense reg. Si hem decidit la col·locació d'una gespa hem de planificar quin tipus de reg cal instal·lar i com cal instal·lar-lo.

Pla d'actuació

- Cal fer una anàlisi d'aigua i veure'n la disponibilitat per poder aplicar-la millor, sense perjudicar el substrat ni la planta.
- Hi ha d'haver una bona cobertura de tota la superfície de gespa.
- Com a sistema de reg, s'ha d'escollir principalment entre difusors i aspersors de turbina o d'impacte. Com idea general el difusor va bé per cobrir àrees estretes i petites, i els aspersors per a superfícies grans.
- Cal disposar de pressió suficient a la sortida de cada aspersor, depenent del tipus, per assegurar una bona distribució del reg.
- Cal adaptar la pluviometria de l'aspersor a la infiltració del terreny. Els substrats arenosos demanen regs més regulars que els substrats argilosos.

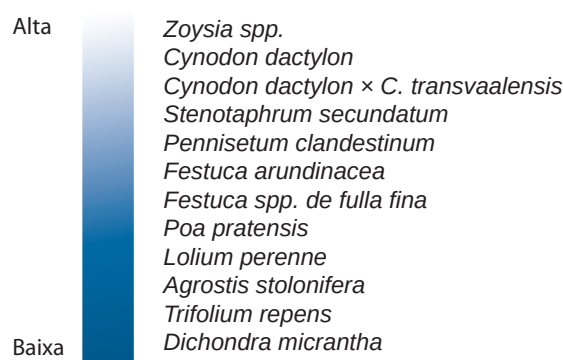
Taula 18. Pla d'actuació

Textura del sòl	Dosi de reg	Velocitat d'infiltració
arenosa	10-15 litres/m ² i reg	15-200 litres/m ² i hora
franca	15-20 litres/m ² i reg	2-60 litres/m ² i hora
argilosa	20-25 litres/m ² i reg	0,2-5 litres/m ² i hora
argilosa i compactada	10-15 litres/m ² i reg	0,2-5 litres/m ² i hora

- Les parts d'ombra han de rebre molta menys aigua que les parts on dona el sol tot el dia, al voltant d'un 50% menys. Això vol dir que s'ha d'instal·lar un circuit de reg diferent per a les parts d'ombra.
- Cal preveure l'efecte del vent per tal de disminuir la distància entre aspersors si fes falta.
- Cal preveure l'aportació de pluviometries addicionals per tal de rentar la possible acumulació de sal.
- Cal preveure l'acumulació de calç en el sistema de reg.
- Es pot pensar en una fertirrigació a través del sistema de reg.

Tolerància a la sequera de diverses espècies

Gràfic 27. Tolerància a la sequera de diverses gespes

Regs d'establiment i de manteniment

Per establir una gespa cal fer regs freqüents i suaus per mantenir la coberta superficial sempre humida fins a la naixença.

Una vegada establerta la gespa cal espaiar els regs el màxim possible tot adaptant-los a la infiltració del terreny i humitejant la màxima profunditat que el sòl permeti. Com més arrel estigui humida, més sistema radical tindrem i més resistència tindrà a la manca d'aigua.

Cal regar sempre que es pugui a la sortida del sol:

- Per evitar l'aparició de fongs.
- Per aprofitar millor l'aigua.
- Perquè és quan sol fer menys vent.

Visualment es veu clarament quan una gespa té manca d'aigua, ja que sol agafar primer un color blavós i després un color marró. S'ha de començar a regar quan el color és blavós per tal de fer patir la gespa una mica i, així, afavorir el creixement del seu sistema radical.

Cal també considerar que si uns gespa se sobrerega, es pot afavorir la presència de mosquits i altres plagues, sobretot en zones ombrívols.

Definició dels paràmetres de la Taula de selecció

A continuació es defineixen els paràmetres emprats en la taula per tal de fer-la comprensible i facilitar, així, el procés de selecció de les espècies i barreges de gespes a partir de l'adaptació a cada situació.

Identitat

De la mateixa manera que per a les plantes de jardí, en aquest apartat s'ha indicat el nom científic considerat actualment com a correcte i el nom comú en català més habitual per a cada gespa. Quan s'ha considerat oportú s'ha indicat també algun sinònim que encara s'utilitza sovint. Vegeu l'apartat Identitat, pàgina 37.

Medi

Zona climàtica

Per a cada una de les tres zones climàtiques considerades –costa, interior i muntanya–, s'ha categoritzat la idoneïtat de les espècies dins de cinc rangs. Per a la definició de les zones climàtiques, vegeu l'apartat Zona climàtica, pàgina 39.

- ☐ No apta
- ☐ Poc adaptada
- ☐ Mitjanament adaptada
- ☐ Ben adaptada
- ☐ Perfectament adaptada

Resistència al fred

S'indica la resistència al fred categoritzant les espècies dins de cinc rangs.

- ☐ Gens
- ☐ Poca
- ☐ Moderada
- ☐ Força
- ☐ Excel·lent

Resistència a la calor

S'indica la resistència a la calor categoritzant les espècies dins de cinc rangs.

- Gens
- Poca
- Moderada
- Força
- Excel·lent

Resistència a la sequera

S'indica la resistència a la sequera categoritzant cada espècie dins de cinc rangs. Aquest paràmetre està estretament lligat a l'estalvi d'aigua que pot suposar escollir una gespa més resistent a la sequera que una altra.

- Gens
- Poca
- Moderada
- Força
- Excel·lent

Tolerància a l'ombra

S'indica la tolerància a l'ombra categoritzant les espècies dins de cinc rangs. És coneguda la dificultat d'instal·lació de gespes en àrees ombrívols.

- Gens
- Poca
- Moderada
- Força
- Excel·lent

Tolerància a la salinitat

S'indica la tolerància a la salinitat del sòl categoritzant les espècies dins de cinc rangs.

- Gens
- Poca
- Moderada
- Força
- Excel·lent

Característiques estètiques i funció

Estètica

S'indica l'estètica de cada una les gespes, entenent que estan correctament instal·lades, categoritzant-la dins de quatre rangs.

- Pobra
- Mitjana
- Bona
- Excel·lent

Finor de la fulla

S'indica per a cada una les gespes el grau de finor de la fulla, factor estretament vinculat amb l'estètica de les gespes juntament amb la densitat, categoritzant-la dins de quatre rangs.

- Ampla
- Mitjana
- Fina
- Molt fina

Densitat

S'indica la densitat que es pot aconseguir per a cada una les gespes, entenent que estan òptimament instal·lades, categoritzant-la dins de quatre rangs.

- Baixa
- Moderada
- Alta
- Molt alta

Tendència a encoixinar

S'indica la tendència a encoixinar de cada una les gespes, entenent que estan correctament instal·lades, categoritzant-la dins de sis rangs.

-	Gens
MB	Molt baixa
B	Baixa
Mo	Moderada
A	Alta
MA	Molt alta

Gestió

Instal·lació recomanada

Per a cada espècie de gespa, s'indica el tipus o els tipus d'instal·lació recomanada.

P	Pura
B	Barreja
P+B	Pura/Barreja
E	Esqueix
PH	Pa d'herba

Velocitat d'establiment

Per a cada una de les gespes, s'indica la velocitat d'establiment, entenent que estan correctament instal·lades, categoritzant-la dins de cinc rangs. La velocitat d'establiment està, però, vinculada a l'adequació de cada gespa al clima del lloc, i especialment en el cas de les gespes que necessiten calor.

-	Molt lenta
↗	Lenta
↘	Moderada
↖	Ràpida
↗↘	Molt ràpida

Consum hídic

Per a cada una de les gespes, s'indica el consum hídic que sol comportar, categoritzant-lo dins de quatre rangs.

- Baix
- Moderat
- Alt
- Molt alt

Òbviament aquest paràmetre està estretament relacionat amb el paràmetre descrit en l'apartat de «Resistència a la sequera». Val a dir, però, que per exemple hi ha gespes de consum hídric relativament elevat que poden resistir situacions ocasionals de sequera, o gespes de consum hídric moderat que no toleren situacions importants de sequera.

Tolerància al trepig

Per a cada una de les gespes, s'indica la tolerància al trepig, categoritzant-la dins de cinc rangs.

- Nul·la
- Baixa
- Moderada
- Alta
- Molt alta

Persistència

Per a cada una de les gespes, s'indica la seva persistència en el temps, entenent que estan correctament instal·lades i mantingudes, categoritzant-la dins de quatre rangs.

- Baixa
- Moderada
- Alta
- Molt alta

Necessitat de fertilitzants

Per a cada una de les gespes, s'indica la necessitat de fertilitzants en situacions normals, categoritzant-la dins de cinc rangs.

MB	Molt baixa
B	Baixa
M	Mitjana
A	Alta
MA	Molt alta

Incidència de malalties

Per a cada gespa, s'indica la incidència genèrica en el nostre país d'afectació per malalties, bàsicament fúngiques, categoritzant-la dins de cinc rangs.

-	Nul·la
▧	Molt baixa
▨	Baixa
▩	Mitjana
▪	Alta

Incidència de plagues

Per a cada gespa, s'indica la incidència genèrica en el nostre país d'afectació per plagues, bàsicament d'insectes, categoritzant-la dins de quatre rangs.

-	Nul·la
🐛	Baixa
🐛🐛	Mitjana
🐛🐛🐛	Alta

Freqüència de sega

Per a cada una de les gespes, s'indica la freqüència general de sega necessària per a la consecució d'un aspecte adequat, entenent que estan correctament instal·lades, categoritzant-la dins de sis rangs.

-	Sense sega
MB	Molt baixa
B	Baixa
Mo	Moderada
A	Alta
MA	Molt alta

Manteniment general

Com a resum dels aspectes de gestió en el manteniment anteriors, s'indica el grau de manteniment que necessita cada una de les gespes, categoritzant-lo dins de cinc rangs.

- Molt baix
- Baix
- Moderat
- Alt
- Molt alt

Grau de rusticitat

Com a resum dels aspectes de gestió anteriors i de l'adequació a un ventall més gran de condicionants del medi, s'indica per a cada una de les gespes el grau de rusticitat categoritzant-lo dins de cinc rangs.

- Molt baix
- Baix
- Moderat
- Alt
- Molt alt

Taula de selecció de gesses

MEDI	Zona climàtica (Costa, interior, muntanya)	Resistència al fred	Resistència a la calor	Resistència sequera
	- No apta / Poc adaptada // Mitjanament adaptada /// Ben adaptada //// Perfectament adaptada	- Gens ○ Poca ● Moderada ● Força ● Excel·lent	- Gens ○ Poca ● Moderada ● Força ● Excel·lent	- Gens ○ Poca ● Moderada ● Força ● Excel·lent
FORMA I FUNCIO	Tolerància (Ombra, Salinitat)	Estètica	Finor de la fulla	Densitat
	- Gens / Poca // Moderada /// Força //// Excel·lent	/ Pobra // Mitjana /// Bona //// Excel·lent	■ Ampla ■ Mitjana □ Fina ◻ Molt fina	/ Baixa // Moderada /// Alta //// Molt alta

Tendència a encoixinar

-	Gens
MB	Molt baixa
B	Baixa
Mo	Moderada
A	Alta
MA	Molt alta

Instal·lació recomanada

P	Pura
B	Barreja
P+B	Pura / Barreja
E	Esqueix
PH	Pa d'herba

Velocitat d'establiment

-	Molt lenta
/	Lenta
//	Moderada
///	Ràpida
////	Molt Ràpida

Consum hídric

	Baix
	Moderat
	Alt
	Molt alt

Tolerància al trepig

-	Nul·la
/	Baixa
//	Moderada
///	Alta
////	Molt alta

Persistència

/	Baixa
//	Moderada
///	Alta
////	Molt alta

Necessitats de fertilitzants

MB	Molt baixa
B	Baixa
M	Mitjana
A	Alta
MA	Molt alta

Incidència malalties

-	Nul·la
/	Molt Baixa
//	Baixa
///	Mitjana
////	Alta

Incidència plagues

-	Nul·la
	Baixa
	Mitjana
	Alta

Freqüència sega

-	Sense sega
MB	Molt baixa
B	Baixa
Mo	Moderada
A	Alta
MA	Molt alta

Manteniment general

-	Molt baix
/	Baix
//	Moderat
///	Alt
////	Molt alt

Grau de rusticitat

-	Molt baix
/	Baix
//	Moderat
///	Alt
////	Molt alt

IDENTITAT	MEDI							
	Costa	Interior	Muntanya	Resistència al fred	Resistència a la calor	Resistència sequera	Tolerància a l'ombra	Tolerància salinitat
Gespes C4								
<i>Bouteloua dactyloides</i> (<i>Buchloe dactyloides</i>) Gram del bisó			-				-	-
<i>Cynodon dactylon</i> Gram, gram fi			-				-	
<i>Cynodon dactylon</i> × <i>C. transvaalensis</i> Gram híbrid			-				-	
<i>Paspalum vaginatum</i> Gram d'aigua americana, gramet de Sitges		-	-					
<i>Pennisetum clandestinum</i> Kikuiu, gram gruixut		-	-	-			-	
<i>Stenotaphrum secundatum</i> Gram d'Amèrica		-	-					
<i>Zoysia japonica</i> Gram del Japó			-					
<i>Zoysia pacifica</i> (<i>Z. tenuifolia</i> hort.) Gram del Pacífic			-				-	
Gespes C3								
<i>Agrostis capillaris</i> (<i>A. tenuis</i>) Agrostis tènue								
<i>Agrostis stolonifera</i> Agrostis blanca						-		
<i>Festuca arundinacea</i> Fenàs de bou								
<i>Festuca ovina</i> subsp. <i>hirtula</i> (<i>F. filiformis</i>) Fenàs d'ovella								-
<i>Festuca rubra</i> subsp. <i>commutata</i> (<i>F. nigrescens</i>) Fenàs fosc								-
<i>Festuca rubra</i> subsp. <i>litoralis</i> Fenàs litoral								
<i>Festuca rubra</i> subsp. <i>rubra</i> Pèl de guilla, fenàs rogenç								
<i>Festuca trachyphylla</i> (<i>F. ovina</i> var. <i>trachyphylla</i>) Fenàs dur								-
<i>Lolium perenne</i> Margall, raigràs anglès								
<i>Poa pratensis</i> Poa de prat								
<i>Poa trivialis</i> Poa trivial								-

FORMA I I FUNCIÓ

GESTIÓ

Estètica	Finor de la fulla	Densitat	Tendència a encoixinar	Instal·lació recomanada	Velocitat d'establiment	Consum hídric	Tolerància al trepig	Persistència	Necessitat de fertilitzants	Incidència de malalties	Incidència de plagues	Freqüència de sega	Manteniment general	Grau de rusticitat
			-	P	-		-		MB			MB	-	
			A	P+B					MA			A		
			MA	E					MA			MA		
			MA	P					A			A		
			MA	P					MA			A		
	-		MA	E					M			M		
			MB	P+B	-				B			MB	-	
			MB	PH	-				MB			-	-	
			B	P+B					M			A		
			MA	P					MA			MA		-
			B	P+B					M			M		
			MB	P+B					MB			MB	-	
			MB	P+B					M			B		-
			A	P+B					M			B		
			M	P+B					M			B		
			MB	P+B			-		MB			MB	-	
			B	P+B					A			MA		
			A	P+B					MA			A		
			B	P					A			A		

IDENTITAT	MEDI							
	Costa	Interior	Muntanya	Resistència al fred	Resistència a la calor	Resistència sequera	Tolerància a l'ombra	Tolerància salinitat
Espècies de fulla ampla								
Dichondra micrantha (D. repens hort.) Fulleta			-	-				-
Trifolium repens Trevolet, trèvol bord								
Barreges - Tipus de gespa								
Gespes de costa			-					
Gespes rústiques								
Gespes ornamentals								
Gespes esportives								
Gespes d'ombra								
Prats i tapissos								
Prats rústics								
Prats florits								-
Tapissos florits								-

FORMA I I FUNCIÓ				GESTIÓ										
Estètica	Finor de la fulla	Densitat	Tendència a encoixinar	Instal·lació recomanada	Velocitat d'establiment	Consum hídric	Tolerància al trepig	Persistència	Necessitat de fertilitzants	Incidència de malalties	Incidència de plagues	Freqüència de sega	Manteniment general	Grau de rusticitat
	-		Mo	P			-		B			MB	-	
	-		-	B					MB			B		
	■		A	P+B					M			Mo		
	■		B	P+B					M			Mo		
	◻		B	P+B					A			A		
	□		Mo	P+B					A			A		
	◻		B	P+B					M			Mo		
	-		B	P+B					MB	-		MB	-	
	-		B	P+B					MB			MB	-	
	-		B	P+B			-		MB	-		MB		

Taula de barreges

Les barreges de gespa es poden diferenciar, en primer lloc, segons la intensitat del seu ús, en gespes d'ús intensiu, que cobreixen àrees relativament petites i reben una afluència alta d'usuaris, i gespes d'ús extensiu, que solen cobrir superfícies més grans i tenen menor afluència d'usuaris. En segon lloc, es poden distingir, segons la seva composició, cinc grans grups de barreges, cada un d'ells amb un ús final clarament diferenciat. Les gespes rústiques i les de costa que són d'ús extensiu, mentre que les gespes ornamentals són d'ús més intensiu i les esportives encara més intensiu. Les gespes d'ombra poden ser d'ús més o menys intensiu o extensiu segons la seva composició. Per una altra banda, els prats i els tapisos es caracteritzen per un manteniment baix o molt baix.

Els rangs indiquen els límits percentuals de llavor en pes que ha de tenir cada espècie present a la barreja en el moment de la sembra, per tal d'aconseguir barreges equilibrades.

L'objectiu és evitar que cap espècie domini sobre les altres a causa d'una capacitat d'instal·lació més ràpida, com seria el cas de *Lolium perenne*, o que alguna espècie no s'estableixi suficientment pel fet de ser massa lenta, com seria el cas de *Festuca arundinacea*.

IDENTITAT	GESPES D'ÚS EXTENSIU							GESPES D'ÚS INTENSIU					PRATS I TAPISOS						
	Rang	Gespes de costa	Gespes rústiques			Gespes d'ombra			Rang	Gespes ornamentals	Gespes esportives		Gespes d'ombra	Ressebra	Rang	Prats rústics	Prats florits		Tapissos florits
			(A)	(B)	(C)	(D)	(A)			(A)	(B)	(B)				(A)	(B)	(A)	(B)
Gespes C4 de clima càlid																			
Cynodon dactylon	0-10	10						0						0-20	10				
Gespes C3 de clima fred																			
Festuca arundinacea	70-100	70	80	90	100	80	100	0						0-100	50		90		10
Festuca ovina subsp. hirtula	0							0						0-100	15	90		5	
Festuca rubra subsp. commutata	0							0-30	10			20		0					
Festuca rubra subsp. litoralis	0							0-20	10			20		0					
Festuca rubra subsp. rubra	0							0-50	20			40		0-30					
Lolium perenne	0-10	10	10			10		20-100	50	70	20	20	100	0-20	20				
Poa pratensis	0-10	10	10	10		5		0-80	10	30	80			0					
Espècies de fulla ampla																			
Trifolium repens	0-5					5		0						0-5	5				
Flors silvestres																			
Flors silvestres	0							0						0-100		10	10	95	90
Total		100	100	100	100	100	100		100	100	100	100	100		100	100	100	100	100

Composició recomanada de les barreges de gespa (% en pes)

Conclusions

En primer lloc, abans de plantar una zona verda municipal convé que hi hagi un disseny adient que tingui en compte les condicions de l'entorn, el paisatge que volem crear i la gestió futura. El jardí va més enllà d'una simple suma d'elements vegetals, hi ha criteris de composició que ens poden ajudar a donar coherència al conjunt. La jardineria ens ofereix moltes possibilitats per millorar el nostre entorn i crear significat, crear cultura.

En segon lloc, la diversitat és un dels objectius d'aquesta guia tot potenciant el coneixement sobre les espècies en els aspectes més rellevants, com ara l'adaptació al medi, la prevenció de plagues, unes menors despeses de gestió, entre d'altres. L'ús de la gran varietat d'espècies que tenim a disposició ens ajuda a trencar la rutina de treballar amb poques espècies i sempre les mateixes. És important assenyalar que la biodiversitat no és un caprici estètic de la natura, és una estratègia de supervivència i d'adaptabilitat als canvis de l'entorn, així com un patrimoni natural i cultural de tots. La biodiversitat és un valor global del planeta i tenim la responsabilitat de preservar-la per a gaudi de les generacions actuals i futures. Per tant, la potenciació de la biodiversitat des de la jardineria pública ens ajuda a fer que els espais verds urbans puguin donar continuïtat a la natura dins la ciutat.

En tercer lloc, fer un jardí és una inversió en el temps i per aconseguir que arribi a la seva plenitud amb una gestió ajustada dels recursos, cal que conjuntament, amb la selecció de l'espècie idònia, s'esculli planta de qualitat i es planti amb criteris adequats.

En quart lloc, abans de cobrir una superfície amb gespa, cal valorar si hi ha les condicions necessàries per implantar-la i mantenir-la, i sospesar altres opcions que s'adeqüin millor al clima mediterrani, consumeixin menys recursos hídrics i suposin menys despeses de manteniment.

Finalment, per poder gaudir d'un verd urbà de qualitat que contribueixi a la habitabilitat dels nostres pobles i ciutats, optimitzant les despeses i fent una gestió responsable dels recursos, caldrà introduir criteris de planificació en les tasques de manteniment i, d'altra banda, incloure les necessitats futures del manteniment en les tasques de planificació.

Esperem que aquesta guia es converteixi en una eina de treball i de consulta que faciliti la gestió de la jardineria municipal.

Bibliografia

Bibliografia

ANDREU, J. *et al.* *Les espècies exòtiques de Catalunya: resum del projecte EXOCAT 2012*. Bellaterra: Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, 2012.

ARGIMON, X. & CHINCHILLA, C. *Guia d'arbusts per a jardineria i paisatgisme mediterranis*. 4 vol. T.F.C. Barcelona: Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, 1992.

ARGIMON, X. & FARRÉ, C. *El jardí que no malbarata l'aigua: consells pràctics per a un bon ús de l'aigua de reg en el jardí*. Barcelona: Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana, 2009.

BELLIDO, X. *Flora ornamental mediterránea: plantas cubridoras y alfombrantes*. Alcorcón: Ed. Rueda, 1998.

BOLÒS, O. DE & VIGO, J. *Flora dels Països Catalans*. 4 vol. Barcelona: Ed. Barcino, 1984-2001.

BOSSARD, R. & CUISANCE, P. *Arbres et arbustes d'ornement des régions tempérées et méditerranéennes*. París: J.B. Baillière, 1984.

BRICKELL, C. (ed.) *The Royal Horticultural Society A-Z Encyclopedia of Garden Plants*. Londres: Dorling Kindersley, 1996.

BRICKELL, C.D. *et al.* (ed.). *International Code of Nomenclature for Cultivated Plants*. 8th ed. Leuven: International Society for Horticultural Science, 2009.

CAMPRODON, J., GUIXÉ, D., SOLER-ZURITA, J. i GARCIA, S. *Els espais urbans. Manual de gestió d'hàbitats per a la fauna vertebrada*. Diputació de Barcelona, 2012

CIRERA, J. *El césped y su cultivo: guía técnica*. Barcelona: Semillas Fitó, 2010.

CLARASÓ, N. *El libro de los jardines*. Barcelona: Ed. Gustavo Gili, 1946.

CROWE, S. *Garden Design*. 3th ed. Nova York: Garden Art Press, 1994.

DIVERSOS AUTORS. *Millors en la sostenibilitat de l'ús de l'aigua en els espais públics en-jardinats*. Col·lecció: Estudis. Sèrie: Medi Ambient; 3. Diputació de Barcelona, 2013.

ELLIOT, W.R. & JONES, D.L. *Encyclopaedia of Australian Plants Suitable for Cultivation*. 9 vol. + 5 supl. Port Melbourne/Sydney: Lothian Books, 1982-2010.

FARRÉ, C. *El gran libro de los cactus*. Barcelona: Ed. De Vecchi, 2001.

- FARRÉ, C. & GARCERAN, T. *El jardín mediterráneo*. Barcelona: Ed. Hispano-Europea, 2008.
- FILIPPI, O. *El jardín sin riego*. Barcelona: Ed. Omega, 2008.
- FILIPPI, O. *Alternatives au gazon*. Arles: Actes Sud, 2011.
- GARCERAN, T. *Enciclopedia de las palmeras*. 2a ed. Barcelona: Ed. De Vecchi, 2012.
- GARCÍA SALMERÓN, J. *Setos: clases y especies utilizables*. Madrid: Instituto Forestal de Investigaciones y Experiencias, 1964.
- HEYWOOD, V. & BRUNEL, S. *Código de conducta sobre horticultura y plantas invasoras*. Estrasburg: Ed. del Consejo de Europa, 2009.
- HUXLEY, A., GRIFFITHS, M. & LEVY, M. *The New Royal Horticultural Society Dictionary of Gardening*. 4 vol. Londres: Macmillan Reference Ltd., 1999.
- JEKYLL, G. *Propos sur le jardin*. París: La Maison Rustique, 1993.
- KRÜSSMANN, G. *Manual of Cultivated Broad-leaved Trees and Shrubs*. 3 vol. Portland: Timber Press, 1984-1986.
- KRÜSSMANN, G. *Manual of Cultivated Conifers*. Portland: Timber Press, 1985.
- KUNKEL, G. *Jardinería en zonas áridas*. Almería: Ed. Alternativas, 1998.
- KUNKEL, G. & KUNKEL, M.A. *Jardinería con poca agua: crear jardines semisilvestres*. Estella: La Fertilidad de la Tierra Ed., 2007.
- LOUV, R. *Last Child in the Woods: Saving Our Children from Nature-deficit Disorder*. Chapel Hill: Algonquin Books of Chapel Hill, 2005.
- MACKENZIE, D.S. *Perennial Ground Covers*. 2th ed. Portland: Timber Press, 1997.
- NAVÉS, F., PUJOL, J., ARGIMON, X. & SAMPERE, L. *El árbol en jardinería y paisajismo*. 2ª ed. Barcelona: Ed. Omega, 1995.
- NTJ 01P *Pantalles vegetals: recomanacions per al seu ús com a barreres acústiques i visuals*. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2001.
- NTJ 07A *Qualitat general del material vegetal*. 2a ed. Barcelona: Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana, 2007.
- NTJ 07C *Coníferes i resinoses*. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 1995.
- NTJ 07F *Arbusts*. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 1998.
- NTJ 07G *Mates i subarbusts*. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2001.
- NTJ 07H *Plantes herbàcies perennes*. Barcelona: Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana, 2003.

NTJ 07I Enfiladisses. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 1995.

NTJ 07J Plantes entapissants. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2000.

NTJ 07N Gespes i prats. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2001.

NTJ 07R Rosers. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 1994.

NTJ 08G Sembra i implantació de gespes i prats. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2002.

NTJ 14D Manteniment de plantacions arbustives. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 2001.

NTJ 14G Manteniment de gespes no esportives i prats. Barcelona: Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles de Catalunya, 1997.

PAÑELLA, J. *Las plantas de jardín cultivadas en España: catálogo general y nombres populares*. 3ª ed. Barcelona: Asociación de Antiguos Alumnos de la Escuela de Jardinería de Barcelona/AEPJP, 1991.

RUBIÓ I TUDURÍ, N.M. *El jardín meridional*. Barcelona: Salvat Ed., 1934.

RUBIÓ I TUDURÍ, N.M. *Del Paraíso al jardín latino*. Barcelona: Tusquets Ed., 1981.

SÁNCHEZ DE LORENZO, J.M. (ed.). *Flora ornamental española*. 6 vol. Madrid: Asociación Española de Parques y Jardines Públicos, 2000-2010.

SÁNCHEZ DE LORENZO, J.M. *Guía de las plantas ornamentales*. Madrid: Ed. Mundi-Prensa, 2001.

SELGA, J., TERRICABRAS, A., IBERO, A. *Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà: Arbitrat viari*. Col·lecció: Documents de Treball. Sèrie: Territori, 21. Diputació de Barcelona, 2012.

SMILEY, R.W., DERNOEDEN, P.H. & CLARKE, B.B. *Compendium of Turfgrass Diseases*. 3th ed. St. Paul: American Phytopathological Society Press, 2005.

SOLER, J. *Calendari de floració de les plantes de jardí*. Barcelona: Asociación de Antiguos Alumnos de la Escuela Municipal de Jardinería de Barcelona, 1987.

TURGEON, A.J. *Turfgrass Management*. 9th ed. Upper Saddle River: Prentice Hall, 2011.

Bibliografia web

AUJARDIN.CH (<http://www.aujardin.ch/index.php>)

AUSTRALIAN NATIVE PLANTS NURSERY (<http://www.australianplants.com/plants.aspx>)

- AUSTRALIAN NATIVE PLANTS SOCIETY (<http://asgap.org.au/index.html>)
- DAVE'S GARDEN (<http://davesgarden.com/guides/pf/search.php>)
- FLORA IBÉRICA (<http://www.floraiberica.es/>)
- GROWING NATIVE PLANTS - Australian National Botanic Gardens and Centre for Australian National Biodiversity Research (<http://www.anbg.gov.au/gnp/index.html>)
- INTERNATIONAL CODE OF NOMENCLATURE FOR ALGAE, FUNGI, AND PLANTS (MELBOURNE CODE) (<http://www.iapt-taxon.org/nomen/main.php>)
- JARDIN! L'ENCYCLOPÉDIE (<http://nature.jardin.free.fr/cadre2b.html>)
- LEARN2GROW (<http://www.learn2grow.com/Plants/>)
- LEPAGE BORD DE MER (<http://www.pepiniere-bretagne.fr/index.php>)
- LIST OF NAMES OF WOODY PLANTS AND PERENNIALS (<http://www.internationalplantnames.com>)
- MISSOURI BOTANICAL GARDEN <http://www.missouribotanicalgarden.org/>
- PÉPINIÈRE FILIPPI (<http://jardin-sec.pagesperso-orange.fr/index.htm>)
- PLANTES AMB POL·LEN DE PROVADA ACTIVITAT AL·LERGÒGENA (http://www.diba.es/web/salutpublica/pollen_salut)
- PLANTS FOR A FUTURE (<http://www.pfaf.org/user/plantsearch.aspx>)
- PLANTTHIS (<http://www.plantthis.com.au/plant-selector.asp>)
- PLANTZAFRICA (<http://www.plantzafrica.com/>)
- RHS PLANT FINDER (<http://apps.rhs.org.uk/rhsplantfinder/>)
- SAN MARCOS GROWERS (<http://www.smgrowers.com/plantindx.asp>)
- SHRUBS FACT SHEETS - ELECTRONIC DATA INFORMATION SOURCE - UNIVERSITY OF FLORIDA IFAS EXTENSION (http://edis.ifas.ufl.edu/departement_envhort-shrubs)
- THE PLANT ENCYCLOPEDIA (http://theplantencyclopedia.org/wiki/Main_Page)
- THE ROYAL HORTICULTURAL SOCIETY PLANT SELECTOR (<http://apps.rhs.org.uk/plantselector/plantnamesearch>)
- TOXIC AND ALLERGENIC PLANTS IN MEDITERRANEAN GARDENS - MEDITERRANEAN GARDEN SOCIETY (<http://www.mediterraneangardensociety.org/poison.html>)
- TREE AND PLANT ALLERGY INFO FOR RESEARCH (<http://www.pollenlibrary.com/>)
- VIVERS CÀREX (<http://www.carex.cat/ca/vivers-carex/empresa.aspx>)
- VIVERS SALA GRAUPERA (<http://www.salagraupera.com/ca/>)

Annex. Taula complementària d'espècies d'arbusts i plantes de jardí

Aquesta Taula complementària dóna informació de vuit paràmetres per a les diferents 687 espècies i cultivars proposades, en comptes dels trenta de la Taula principal, de la qual reproduïx l'estructura, per bé que no s'aporten dades sobre la seva gestió.

- Identitat i tipologia
 - Identitat
 - Tipologia
- Medi i origen
 - Zona climàtica
 - Origen
- Forma i característiques
 - Alçària
 - Amplada
 - Tipus de fulla
- Funció i interès
 - Funcions principals
 - Atributs d'interès

Per a la definició dels paràmetres, vegeu la corresponent definició en el capítol de Selecció d'espècies d'arbusts i plantes de jardí.

Tal com s'ha dit en el text de la guia, hi ha en el mercat una multitud d'espècies de plantes de jardí tenint en compte només el mercat local. D'aquestes, n'hem triat 405 com a principals, tractades a la Taula de selecció.

Com que la informació existent sobre totes les altres espècies no cabrien en una publicació com aquesta, hem cregut convenient, per tal d'incrementar encara més la paleta de plantes a utilitzar en els parcs i jardins públics, facilitar una llista addicional de plantes en aquest annex.

TIPOLOGIA	 Arbust	 Herbàcia perenne		
	 Mata/subarbust	 Crassa		
	 Enfiladissa			
MEDI I ORIGEN	Zona climàtica		Origen	
	 Costa	 Costa/Interior	 Autòcton	
	 Interior	 Interior/Muntanya	 Exòtic	
FORMA I CARACTERÍSTIQUES	 Muntanya	 Totes	Fulla	
	Alçada 1.5-3	Amplada 1.5-4	 Afil·la	
			 Perenne	
FUNCIO I INTERÈS			 Caduca	
			 Semicaduca	
	Funció		Interès	
 Entapissant	 Massissos herbacis i mixtos	 Fulla	 Port	
 Exemplar aïllat	 Pèrgoles/Murs	 Flor	 Tija o escorça	
 Jardineres	 Talussos/Rocalles	 Fruit	 Aroma	
 Masses i grups	 Tanques/Vorades	 Canvi estacional fullatge		

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
Abelia 'Edward Goucher' Abèlia Edward Goucher			E	0.9-1.5	0.9-1.5							
Abelia ×grandiflora 'Prostrata' Abèlia prostrada (A. ×grandiflora 'Prostrate White')			E	0.3-0.6	0.9-1.4							
Abelia triflora (Zabelia triflora) Abèlia de l'Himàlaia			E	3-5	2.5-3							
Abutilon grandifolium (A. molle) Abútilon de fulla gran			E	2-3	1-2							
Abutilon megapotamicum Abútilon del Brasil			E	1-2.5	1-2							
Abutilon pictum 'Thompsonii' Abútilon de Thompson			E	1.8-3	1.2-2.5							
Acacia cultriformis Acàcia de ganivet			E	2-4	2-5							
Acacia paradoxa (A. armata) Mimosa espinosa			E	2-4	2-5							
Acacia podalyriifolia Mimosa de Mount Morgan			E	3-5	3-4							
Acacia pravissima Mimosa d'Oven			E	4-8	4-8							
Acacia retinodes 'Imperialis' Mimosa imperial			E	5-8	5-8							
Acacia verticillata Acàcia verticil·lada			E	2-8	3-8							
Acacia vestita Acàcia pèndula			E	2.5-5	2-6							
Acer palmatum Auró japonès			E	4-8	4-8							
Achillea chrysocoma Milfulles de flor daurada			E	0.05-0.1	0.2-0.3							
Achillea crithmifolia Milfulles dels Balcans			E	0.05-0.1	0.5-1							
Achillea tomentosa Milfulles tomentosa			A	0.15-0.3	0.3-0.5							
Achnatherum calamagrostis Acnàter argentat (Stipa calamagrostis)			A	0.5-0.7	0.5-1.2							
Acokanthera oblongifolia Metzines dels hotentots			E	2.5-4	2.5-4							
Aconitum napellus Tora blava			A	0.5-1	0.1-0.5							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès				
							①	②	③	①	②	③
Acorus calamus 'Variegatus' Càlam variegat (<i>A. calamus</i> 'Argenteostriatus')				0.6-0.9	0.3-0.6							
Acorus gramineus 'Argenteostriatus' Acorus variegat (<i>A. gramineus</i> 'Variegatus')				0.1-0.3	0.1-0.15							
Actinidia arguta Actinídia de Sibèria				5-7	-							
Adenocarpus decorticans Adenocarp sedós				2-3	1-2							
Aegopodium podagraria 'Variegatum' Herba de Sant Gerard variegada				0.2-0.35	1-1.5							
Aeonium arboreum 'Atropurpureum' Pinya groga fosca				0.6-1.5	0.6-1.5							
Agapanthus 'Peter Pan' Flor de l'amor Peter Pan				0.2-0.3	0.2-0.3							
Agapanthus praecox subsp. orientalis 'Albiflorus' Flor de l'amor blanca				0.3-0.4	0.5-0.6							
Agastache rupestris Hisop gegant de fulla fina				0.5-0.7	0.3-0.5							
Agave stricta Atzavara eriçó				0.3-0.9	0.3-0.9							
Ageratina ligustrina (<i>Eupatorium ligustrinum</i>) Eupatori de Mèxic				2-5	2-5							
Agonis flexuosa 'Nana' Arbre de la menta nan				0.9-1.8	1.2-2.5							
Ajuga reptans Búgula				0.1-0.15	0.6-0.9							
Alcea rosea Malva reial				1-2.5	0.5-0.6							
Alchemilla mollis Mantell de la dama				0.05-0.4	0.6-0.9							
Allamanda cathartica Trompetes daurades				8-16	-							
Allium triquetrum Vitrac				0.2-0.3	0.05-0.1							
Aloe ciliaris Àloe enfiladís				1-5	-							
Aloe ferox Àloe del Cap				2-3	1-1.5							
Aloe vera Àloe ver				0.3-0.6	0.3-0.9							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Aloysia citrodora</i> (A. triphylla) Marialluïsa			(E)	2-3	2-3							
<i>Alyssum montanum</i> Botgeta muntanyenca			(A)	0.05-0.2	0.3-0.5							
<i>Ammophila arenaria</i> Borró			(A)	0.5-0.8	0.8-1.2							
<i>Anacyclus pyrethrum</i> var. <i>depressus</i> Margarida de l'Atlas			(E)	0.02-0.05	0.1-0.35							
<i>Anagallis monelli</i> var. <i>linifolia</i> Anagall de flor blava			(A)	0.3-0.5	0.3-0.5							
<i>Anagyris foetida</i> Garrofer del diable			(A)	2-3	1-2							
<i>Anemone coronaria</i> Anemone coronària			(A)	0.3-0.45	0.1-0.15							
<i>Anemone</i> × <i>hybrida</i> Anemone híbrida			(E)	0.6-1.2	0.6-1.2							
<i>Anisodontea</i> × <i>hypomadara</i> Anisodontea híbrida			(E)	1.2-1.5	0.9-1.2							
<i>Anredera cordifolia</i> Bàlsam emparador			(E)	4-6	-							
<i>Anthyllis barba-jovis</i> Barba de Júpiter			(E)	0.5-3	0.5-1							
<i>Anthyllis cytisoides</i> Albada			(A)	0.6-1.1	0.65-0.8							
<i>Antirrhinum majus</i> Conillets			(A)	0.25-0.8	0.15-0.6							
<i>Aphyllanthes monspeliensis</i> Jonça			(A)	0.1-0.5	0.1-0.15							
<i>Aquilegia coerulea</i> Aquilègia del Colorado			(E)	0.2-0.6	0.15-0.3							
<i>Arbutus andrachne</i> Arboç de Grècia			(E)	3-12	3-10							
<i>Arctotheca calendula</i> Boixac del Cap			(E)	0.1-0.25	0.8-1							
<i>Arenaria montana</i> Arenària de muntanya			(A)	0.02-0.05	0.2-0.3							
<i>Argania spinosa</i> Argània			(E)	5-8	5-8							
<i>Aristida purpurea</i> Aristida purpúria			(E)	0.3-0.5	0.3-0.6							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Armeria pungens</i> Armèria pungent			(E)	0.4-0.6	0.4-0.6							
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i> Donzell marí (A. gallica)			(A)	0.15-0.4	0.5-0.8							
<i>Artemisia schmidtiana</i> Donzell de Schmidt			(E)	0.3-0.6	0.3-0.45							
<i>Arum italicum</i> Sarriassa			(A)	0.3-0.45	0.1-0.15							
<i>Arundinaria pumila</i> (Sasa pumila; Pleioblastus pumilus) Bambú nan			(E)	0.3-1.2	0.5-1							
<i>Arundo donax</i> 'Versicolor' Canya variegada (A. donax 'Variegata')			(E)	1.5-1.8	0.5-1							
<i>Asparagus acutifolius</i> Esparreguera boscana			(A)	0.4-1.5	-							
<i>Asparagus aethiopicus</i> 'Myersii' Esparreguera de Myers (A. densiflorus 'Myersii')			(E)	0.1-0.5	0.1-0.5							
<i>Asparagus falcatus</i> Esparraguera falciforme			(E)	2-7	-							
<i>Asphodeline liburnica</i> Vara de Jacob de Libúrnica			(E)	0.2-0.6	0.3-0.6							
<i>Asphodelus albus</i> subsp. <i>delphinensis</i> Albó de muntanya			(A)	0.3-0.6	0.3-0.6							
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> Falzia negra			(A)	0.1-0.3	0.2-0.5							
<i>Aster alpinus</i> Àster alpi			(A)	0.05-0.25	0.2-0.45							
<i>Aster amellus</i> Àster de Virgili			(E)	0.3-0.6	0.3-0.45							
<i>Asteriscus sericeus</i> (Nauplius sericeus) Asterisc de seda			(E)	0.6-0.9	0.6-0.9							
<i>Astilbe ×arendsii</i> Astilbe d'Arends			(E)	0.45-0.6	0.3-0.45							
<i>Ballota pseudodictamnus</i> Fals dictam			(E)	0.3-0.6	0.6-0.8							
<i>Banksia integrifolia</i> Bànsia de costa			(E)	5-15	3-8							
<i>Bellis perennis</i> Margaridoia perenne			(A)	0.05-0.25	0.05-0.1							
<i>Berberis buxifolia</i> 'Nana' Bèrberis de fulla de boix nan			(E)	0.2-0.3	0.3-0.5							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Berberis ×frikartii</i> 'Amstelveen' Bèrberis de Frikart Amstelveen			(E)	0.6-1	1-1.5							
<i>Berberis ×media</i> 'Red Jewel' Bèrberis intermedi Red Jewel			(E)	0.2-0.5	0.2-0.5							
<i>Berberis ×ottawensis</i> 'Superba' Bèrberis d'Ottawa superb			(E)	1.5-3	1.5-2.5							
<i>Berberis thunbergii</i> Coralets del Japó			(E)	0.9-1.5	1-2							
<i>Berberis thunbergii</i> 'Red Rocket' Bèrberis de Thunberg Red Rocket			(E)	1-2	0.5-0.9							
<i>Berberis vulgaris</i> Coralets			(A)	0.7-2	0.6-1.5							
<i>Berberis wilsoniae</i> Bèrberis de Wilson			(E)	0.5-1.5	1-2							
<i>Beschornieria yuccoides</i> Lliri de Mèxic			(E)	0.4-0.6	0.6-1.5							
<i>Bidens ferulifolia</i> Bident dels apatxes			(E)	0.3-0.6	0.5-1							
<i>Billbergia nutans</i> Llàgrimes de la reina			(E)	0.4-0.6	0.3-0.5							
<i>Boronia crenulata</i> Borònia anisada			(E)	0.6-1	0.5-1							
<i>Boronia heterophylla</i> Borònia vermella			(E)	2-3	1.5-2							
<i>Bougainvillea ×buttiana</i> 'Mrs Butt' Buguenvíl·lea híbrida Mrs Butt			(E)	5-7	-							
<i>Bougainvillea spectabilis</i> Buguenvíl·lea gran			(E)	5-10	-							
<i>Brachyglottis</i> 'Drysedale' Braquiglotis Drysdale			(E)	0.6-0.9	0.6-0.9							
<i>Brachyglottis</i> 'Sunshine' Braquiglotis Sunshine			(E)	1-1.5	1-1.5							
<i>Brachypodium phoenicoides</i> Fenàs de marge			(A)	0.3-0.5	0.6-0.8							
<i>Brachypodium retusum</i> Llistó			(A)	0.2-0.3	0.3-0.4							
<i>Brachyscome multifida</i> Margarida del Hawkesbury			(E)	0.1-0.4	0.2-1							
<i>Brimeura amethystina</i> Jacint ametistí			(A)	0.1-0.2	0.05-0.1							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
Briza media Belluguet mitjà			E	0.1-0.3	0.1-0.3							
Brugmansia ×candida Trompeter blanc			E	3-5	1.5-2.5							
Brugmansia sanguinea Trompeter vermell			E	4-8	2-3							
Brunfelsia pauciflora (<i>B. calycina</i>) Matí, migdia i nit			E	1-3	0.5-1.5							
Buddleja globosa Budleia de Xile			A	3-6	3-5							
Buddleja madagascariensis Budleia de Madagascar			E	2-4	3-10							
Bulbine frutescens 'Hallmark' Flor de serp Hallmark			A	0.3-0.4	0.3-0.6							
Buxus balearica Boix baleàric			E	3-10	2-3							
Buxus microphylla 'Faulkner' Boix de fulla petita Faulkner			A	0.9-1.8	0.9-1.5							
Buxus sempervirens 'Rotundifolia' Boix de fulla rodona			E	2.5-5	2.5-5							
Calia secundiflora (<i>Sophora secundiflora</i>) Sòfora de Texas			E	4-7.5	2-3							
Calicotome spinosa Argelaga negra			E	1-3	2-3							
Callistemon citrinus 'Splendens' Cal·listèmon esplendorós			E	2-4	1.5-4							
Callistemon citrinus 'White Anzac' Cal·listèmon White Anzac			E	0.8-1	2-3							
Callistemon 'Little John' Cal·listèmon Little John (<i>C. viminalis</i> 'Little John')			E	0.9-1.5	1.2-1.8							
Callistemon rigidus Cal·listèmon rígid			E	1-2.5	2-4							
Callistemon speciosus (<i>C. glaucus</i>) Cal·listèmon d'Albany			E	2-4	1-3							
Callistemon viminalis 'Captain Cook' Cal·listèmon Captain Cook			E	1.2-2	1.2-2							
Calothamnus quadrifidus Calotamne comú			E	2-4	2-5							
Caltha palustris Calta			A	0.1-0.4	0.25-0.45							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Calystegia soldanella</i> Campaneta de mar				0.1-0.15	0.4-1							
<i>Campanula cochleariifolia</i> Campànula nana				0.05-0.1	0.1-0.3							
<i>Campanula portenschlagiana</i> campànula de Dalmàcia (<i>C. muralis</i>)				0.1-0.15	0.3-0.4							
<i>Campanula poscharskyana</i> Campànula de Croàcia				0.1-0.15	0.25-0.6							
<i>Campsis grandiflora</i> Bignònia de flor gran				5-10	-							
<i>Campsis radicans</i> 'Flava' Gessamí de Virgínia groc (<i>C. radicans</i> 'Yellow Trumpet')				5-10	-							
<i>Campsis xtagliabuana</i> 'Madame Galen' Bignònia de Tagliabue Madame Galen				5-12	-							
<i>Cardamine pratensis</i> Creixen de prat				0.3-0.45	0.1-0.3							
<i>Cardiospermum grandiflorum</i> Fanalets de flor gran				2-8	-							
<i>Carex buchananii</i> 'Red Rooster' Càrex de Buchanan Red Rooster				0.5-0.75	0.6-0.9							
<i>Carex comans</i> 'Bronze' Càrex bronzejat				0.25-0.4	0.6-0.75							
<i>Carex flacca</i> (<i>C. glauca</i>) Càrex glauc				0.15-0.3	0.2-0.4							
<i>Carex oshimensis</i> 'Evergold' Càrex d'Oshima Evergold				0.1-0.3	0.15-0.35							
<i>Carex testacea</i> Càrex taronja				0.5-0.75	0.5-0.75							
<i>Caryopteris xclandonensis</i> 'Heavenly Blue' Barba blava Heavenly Blue				0.5-1	1-1.5							
<i>Catananche caerulea</i> Cerverina				0.1-0.3	0.2-0.3							
<i>Ceanothus xdelileanus</i> 'Gloire de Versailles' Ceanot de Delile Gloire de Versailles				1-1.5	1-1.5							
<i>Ceanothus griseus</i> 'Yankee Point' Ceanot de Carmel Yankee Point				0.6-0.8	2-3							
<i>Ceanothus impressus</i> Ceanot de Santa Barbara				1-1.5	1-1.5							
<i>Centaurea montana</i> 'Alba' Centàurea de muntanya de flor blanca				0.3-0.5	0.4-0.6							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Centaurea ragusina</i> (<i>C. candidissima</i> hort.) Centàurea de Dubrovnik				0.4-0.6	0.4-0.6							
<i>Ceratostigma willmottianum</i> Malvesc de Willmott				0.6-1	1-1.5							
<i>Cereus hildmannianus</i> Cua del diable				5-10	1.5-3							
<i>Cestrum xcultum</i> 'Cretan Purple' Cèstrum de jardí Cretan Purple				2-4	1.8-3							
<i>Cestrum elegans</i> Cèstrum purpuri				2-3.5	1.5-2.5							
<i>Cestrum nocturnum</i> Cèstrum de nit				2-3	1.5-2							
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivalis' Codonyer de la Xina nival				1.5-2.5	2.5-4							
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra' Codonyer de la Xina vermell				0.9-3	1.2-4.5							
<i>Chamaecyparis obtusa</i> 'Nana Gracilis' Xiprer obtús nan gràcil				1.2-3	0.6-1.8							
<i>Chimonanthus praecox</i> Quimonant				3-4	1.8-3							
<i>Chlorophytum comosum</i> Cintes				0.15-0.2	0.15-1							
<i>Choisya x dewitteana</i> 'Aztec Pearl' Taronger de Mèxic Aztec Pearl				1.25-2.5	1.5-2.5							
<i>Chrysanthemum x morifolium</i> Crisantem dels floristes (<i>Dendranthema x grandiflorum</i>)				0.6-1.5	0.6-0.9							
<i>Cissus alata</i> (<i>C. rhombifolia</i>) Vinya de Veneçuela				2.5-4	-							
<i>Cissus antarctica</i> Vinya del cangur				5-15	-							
<i>Cistus clusii</i> Esteperola				0.4-1	0.6-0.8							
<i>Cistus creticus</i> Estepa menorquina (<i>C. incanus</i> hort.; <i>C. villosus</i>)				0.3-1	0.3-1							
<i>Cistus x florentinus</i> Estepa de Florència				0.3-1	0.3-1.5							
<i>Cistus laurifolius</i> Estepa de muntanya				1-3	1-2							
<i>Cistus x pulverulentus</i> 'Sunset' Estepa pulverulenta Sunset				0.4-0.6	0.6-0.9							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Cistus ×skanbergii</i> Estepa de Skånberg			(E)	0.6-0.8	0.8-1							
<i>xCitrofortunella microcarpa</i> (×C. mitis) Calamondín			(E)	3-6	2-3							
<i>Citrus myrtifolia</i> (C. aurantium var. myrtifolia) Taronger nan			(E)	1.8-4.5	2.5-3.5							
<i>Clematis flammula</i> Vidiella			(A)	4-5	-							
<i>Clematis montana</i> Clemàtide de muntanya			(E)	5-8	-							
<i>Clematis 'Nelly Moser'</i> Clemàtide Nelly Moser			(E)	1.8-3	-							
<i>Clinopodium nepeta</i> (Calamintha nepeta; Satureja calamintha subsp. nepeta) Rementerola; calament			(A)	0.4-0.5	0.4-0.75							
<i>Cneorum tricocon</i> Olivella			(A)	0.3-1	0.3-0.8							
<i>Cobaea scandens</i> Heura morada			(E)	10-20	-							
<i>Coleonema album</i> Arbust del confeti blanc			(E)	1-2	1.5-2.5							
<i>Convolvulus arvensis</i> Corretjola comuna			(A)	0.1-0.2	0.2-1							
<i>Convolvulus floridus</i> Campanera de Canàries			(E)	2-4	1-2.5							
<i>Coreopsis grandiflora</i> Coreopsis de flor gran			(E)	0.4-0.8	0.3-0.6							
<i>Coriaria myrtifolia</i> Roldor			(A)	1-3	1-3							
<i>Cornus alba 'Elegantissima'</i> Corneller blanc elegantíssim			(E)	1.8-2.5	1.2-2.5							
<i>Cornus alba 'Sibirica'</i> Corneller blanc de Sibèria			(E)	1.2-2	0.9-1.5							
<i>Cornus mas</i> Corneller mascle			(A)	2-7.5	2-6							
<i>Cornus sericea 'Flaviramea'</i> corneller estolonífer de tija groga			(E)	1.2-3	1.8-3							
<i>Corokia ×virgata</i> Coròkia híbrida			(E)	1.8-3	1.5-2.5							
<i>Coronilla juncea</i> Coronil·la junciforme			(A)	0.5-1.5	0.5-1.5	/						

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Correa alba</i> Correa blanca			(E)	0.5-2	1-2		 	
<i>Correa 'Dusky Bells'</i> Correa Dusky Bells			(E)	0.3-1	2-4		 	
<i>Corylus avellana</i> 'Contorta' Avellaner retorçat			(A)	1.8-3	1.8-3			
<i>Corylus maxima</i> 'Purpurea' Avellaner de Llobardia purpuri			(E)	4-8	2.5-4		 	
<i>Cosmos atrosanguineus</i> Cosmos d'olor de xocolata			(E)	0.6-0.75	0.3-0.45			
<i>Cotinus coggygria</i> 'Royal Purple' Fustet Royal Purple			(E)	4-5	4-5		 	
<i>Cotoneaster franchetii</i> Cotoneàster de Franchet			(E)	1.5-3	1.5-3		 	
<i>Cotoneaster hjelmqvistii</i> 'Dart's Splendid' Cotoneàster Dart's Splendid			(E)	0.5-1	1.5-2.5		 	
<i>Cotoneaster procumbens</i> 'Streib's Findling' Cotoneàster Streib's Findling			(E)	0.1-0.2	1.2-1.8		 	
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Cotoneàster de fulla de salze			(E)	2-5	2-5		 	
<i>Cotoneaster x suecicus</i> 'Coral Beauty' Cotoneàster de Suècia Coral			(E)	0.3-0.8	1-2		 	
<i>Cotula hispida</i> Còtula d'argent			(E)	0.05-0.1	0.35-0.4		 	
<i>Crinum x powellii</i> Crinum de Powell			(E)	0.4-0.75	0.6-0.9		 	
<i>Crithmum maritimum</i> Fonoll marí			(A)	0.2-0.4	0.4-0.6		 	
<i>Crocasmia masoniorum</i> Crocòsmia dels Mason			(E)	0.6-0.8	0.1-0.6			
<i>Crocus chrysanthus</i> Safra daurat			(E)	0.05-0.1	0.04-0.1		 	
<i>Cuphea ignea</i> Flor de la cigarreta			(E)	0.3-1	0.3-0.9		 	
<i>Cymbalaria muralis</i> Picardia			(A)	0.1-0.15	0.1-0.6		 	
<i>Cyperus papyrus</i> Papir			(E)	2-5	0.6-1.2	/	 	
<i>Cyperus prolifer</i> Papir nan			(E)	0.6-0.9	0.45-0.6	/	 	

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Cytisus arboreus</i> subsp. <i>catalaunicus</i> Ginestell català; Gódua catalana			(A)	1-3	1-3							
<i>Cytisus multiflorus</i> Ginesta blanca			(E)	0.8-1.5	0.5-1							
<i>Cytisus xpraecox</i> 'Allgold' Ginesta precoç Allgold			(E)	0.6-1.5	0.6-1.8							
<i>Danae racemosa</i> Llorer d'Alexandria			(E)	0.9-1.2	0.6-0.9							
<i>Daphne gnidium</i> Matapoll			(A)	0.5-1.5	0.5-1.2							
<i>Daphne laureola</i> Lloreret			(A)	0.4-1	0.2-0.5							
<i>Dasiphora fruticosa</i> (<i>Potentilla fruticosa</i>) Potentilla arbustiva			(A)	0.3-1.2	0.6-1.5							
<i>Dasyliion glaucophyllum</i> Dasilíon blau			(E)	1.2-2.5	1.2-3							
<i>Delosperma cooperi</i> Catifa rosa			(E)	0.1-0.2	0.4-0.6							
<i>Delphinium grandiflorum</i> Esperó de la Xina			(E)	0.2-0.5	0.2-0.3							
<i>Deschampsia cespitosa</i> Descàmpsia cespitosa			(A)	0.4-0.7	0.4-1							
<i>Deutzia gracilis</i> Dèutzia prima			(E)	0.9-1.2	0.9-1.5							
<i>Deutzia scabra</i> 'Candidissima' Dèutzia candidíssima			(E)	2.5-3	1.8-2.5							
<i>Dianella tasmanica</i> Dianel·la de Tasmània			(E)	0.6-2	0.5-2							
<i>Dianthus deltoides</i> Clavell deltoide			(A)	0.1-0.2	0.3-0.4							
<i>Dianthus plumarius</i> Clavellet de Sant Isidre			(E)	0.3-0.45	0.3-0.6							
<i>Diascia barberae</i> Diàscia de Mary Barber			(E)	0.3-0.45	0.45-0.6							
<i>Dierama pulcherrimum</i> Vara d'àngel			(E)	0.5-0.9	0.45-0.6							
<i>Dimorphotheca jucunda</i> Margarida morada (<i>Osteospermum jucundum</i>)			(E)	0.1-0.5	0.5-0.9							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Dodonaea viscosa</i> Dodonea comuna			(E)	2-5	1-3			①
<i>Dorycnium hirsutum</i> 'Fréjorgues' Botja peluda Fréjorgues			(A)	0.2-0.6	0.8-1			
<i>Drosanthemum hispidum</i> Drosanem purpuri			(E)	0.15-0.6	0.6-1			
<i>Duchesnea indica</i> Maduixera de l'Índia			(E)	0.1-0.15	0.45-0.6			①
<i>Dyckia brevifolia</i> Caraguatà de fulla curta			(E)	0.2-0.3	0.6-1.2			
<i>Echeveria elegans</i> Bola de neu de Mèxic			(E)	0.05-0.1	0.15-0.5			
<i>Echinacea purpurea</i> Equinàcia purpúria			(E)	0.9-1.5	0.45-0.6			
<i>Elaeagnus ×ebbingei</i> 'Gilt Edge' Eleagne d'Ebbinge Gilt Edge			(E)	2.5-3.5	2.5-3.5			
<i>Elaeagnus ×ebbingei</i> 'Limelight' Eleagne d'Ebbinge Limelight			(E)	2-3.5	2-3.5			
<i>Elaeagnus multiflora</i> Eleagne del Japó			(E)	1.8-5	1.8-5			①
<i>Elaeagnus pungens</i> 'Maculata' Eleagne tacat			(E)	2.5-4	2.5-4			①
<i>Elaeagnus ×reflexa</i> Eleagne ferruginós			(E)	2-4	2-6			①
<i>Elegia tectorum</i> (<i>Chondropetalum tectorum</i>) Jonc de coberta del Cap			(E)	0.3-1.5	0.3-1.2			
<i>Elsholtzia stauntonii</i> Arbust de la menta de la Xina			(E)	0.9-1.8	0.9-1.8			
<i>Ephedra fragilis</i> Trompera fràgil			(A)	1-5	-			
<i>Epilobium canum</i> subsp. <i>canum</i> Fúcsia de Califòrnia (<i>Zauschneria californica</i>)			(E)	0.3-0.8	0.6-0.8			
<i>Equisetum hyemale</i> Aspreta			(A)	0.6-1.5	0.3-1.8			
<i>Eragrostis curvula</i> Eragrostis pèndula			(E)	0.4-0.6	0.8-1			
<i>Eragrostis spectabilis</i> Eragrostis purpúria			(E)	0.45-0.6	0.45-0.6			
<i>Eremophila</i> 'Aurea' Arbust de l'emú daurat (<i>E. maculata</i> 'Aurea')			(E)	0.6-0.9	0.6-1			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Eremophila laanii</i> Arbust de l'emú de van der Laan			(E)	1-3	1-3							
<i>Erinacea anthyllis</i> Eriçó			(A)	0.1-0.3	0.6-1	/						
<i>Eryngium maritimum</i> Panical marí			(A)	0.2-0.6	0.3-0.5							
<i>Erysimum 'Bowles's Mauve'</i> Violer Bowles's Mauve			(E)	0.6-0.75	0.4-0.6							
<i>Erysimum cheiri</i> (<i>Cheiranthus cheiri</i>) Violer groc			(E)	0.2-0.6	0.3-0.4							
<i>Escallonia illinita</i> Escal·lònia flairosa			(E)	2-4	2-4							
<i>Escallonia 'Iveyi'</i> Escal·lònia d'Ivey			(E)	1.5-3	1.5-2.5							
<i>Escallonia 'Red Dream'</i> Escal·lònia Red Dream			(E)	0.6-0.9	0.6-0.9							
<i>Euonymus europaeus</i> Boneter			(A)	2.5-7	2-4.5							
<i>Euonymus fortunei 'Coloratus'</i> Evònim acolorit			(E)	0.15-0.6	0.6-3							
<i>Euonymus fortunei 'Emerald Gaiety'</i> Evònim de Fortune Emerald Gaiety			(E)	0.9-1.5	0.9-1.5							
<i>Euonymus japonicus 'Aureomarginatus'</i> Evònim del Japó de marge daurat			(E)	1.8-3	1.5-2.5							
<i>Euonymus japonicus 'Aureus'</i> Evònim del Japó daurat (<i>E. japonicus</i> 'Luna')			(E)	1.2-2	0.9-1.8							
<i>Euonymus japonicus 'Microphyllus Pulchellus'</i> Evònim de fulla petita groc			(E)	0.3-0.9	0.3-0.6							
<i>Euonymus japonicus 'Ovatus Aureus'</i> Evònim del Japó variegat de groc			(E)	1-3	1-2.5							
<i>Euphorbia candelabrum</i> Eufòrbia de canelobre			(E)	2-12	2-3	/						
<i>Euphorbia characias</i> subsp. <i>wulfenii</i> Lleteresa de Wulfen			(E)	0.6-0.9	0.45-0.9							
<i>Euphorbia cyparissias</i> Lletera de fulla estreta			(A)	0.15-0.5	0.3-1.5							
<i>Euphorbia dendroides</i> Lleterassa			(A)	1-2	1-2							
<i>Euphorbia paralias</i> Lleteresa de platja			(A)	0.3-0.6	0.3-0.8							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Euphorbia resinifera</i> Eufòrbia del Marroc			(E)	0.3-0.6	1.2-2	/						
<i>Euryops virgineus</i> Margarida de mel			(E)	2-3.5	1-1.5							
<i>Falkia repens</i> Fàlkia del Cap			(E)	0.05-0.1	0.3-0.4							
<i>Fallopia aubertii</i> (<i>Polygonum aubertii</i>) Vinya del Tibet			(E)	3-15	-							
<i>Felicia filifolia</i> Felícia fina			(E)	0.6-1	0.6-1.2							
<i>Forsythia ×intermedia</i> 'Lynwood' Forsítia híbrida Lynwood			(E)	1.8-3	1.8-3							
<i>Forsythia suspensa</i> Forsítia pèndula			(E)	2-5-3	3-6							
<i>Fortunella margarita</i> (<i>Citrus margarita</i>) Cumquat oval			(E)	3-4	2-3							
<i>Fragaria vesca</i> Maduixera			(A)	0.05-0.3	0.3-1							
<i>Frangula alnus</i> (<i>Rhamnus frangula</i>) Fràngula			(A)	2-5	2-5							
<i>Frankenia thymifolia</i> Franquènia de fulla de farigola			(A)	0.05-0.3	0.3-0.6							
<i>Freesia refracta</i> Lliri de Sant Josep			(E)	0.15-0.3	0.07-0.2							
<i>Freylinia lanceolata</i> Picarols de mel			(E)	3-4.5	3-4.5							
<i>Fuchsia ×hybrida</i> Fúcsia de jardí			(E)	0.5-2	0.5-1							
<i>Fuchsia magellanica</i> Fúcsia de Xile			(E)	0.5-3	2-5							
<i>Furcraea selloa</i> 'Marginata' Furcrea de Sello de marge groc			(E)	1.2-1.5	1.8-2.5							
<i>Gaillardia aristata</i> Gallàrdia comuna			(E)	0.3-0.7	0.3-0.6							
<i>Gaultheria mucronata</i> Pernètia de Xile (<i>Pernettya mucronata</i>)			(E)	0.5-1.5	0.9-1.5							
<i>Gelsemium sempervirens</i> Gessamí de Carolina			(E)	4.5-6	-							
<i>Genista cinerea</i> Ginestell cineri			(A)	0.25-1.5	0.5-1.5	/						

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Genista florida</i> Ginestell de flor			(A)	2-3	1.5-2							
<i>Genista januensis</i> subsp. <i>lydia</i> Ginestola dels Balcans (<i>G. lydia</i>)			(E)	0.3-0.6	0.5-1							
<i>Genista umbellata</i> Ginestola umbel·lada			(A)	0.15-0.5	0.2-0.7							
<i>Geranium macrorrhizum</i> Gerani dels Balcans			(E)	0.2-0.5	0.45-0.6							
<i>Gerbera jamesonii</i> Gerbera del Transvaal			(E)	0.3-0.45	0.45-0.6							
<i>Geum quellyon</i> Gèum de jardí (<i>G. chilense</i> ; <i>G. coccineum</i> hort.)			(E)	0.4-0.6	0.5-0.6							
<i>Gladiolus communis</i> Espadella vulgar			(A)	0.3-0.5	0.07-0.15							
<i>Glandora diffusa</i> (<i>Lithodora diffusa</i>) Litodora atlàntica			(E)	0.1-0.2	0.3-0.6							
<i>Glandularia tenera</i> (<i>Verbena tenera</i>) Berbena reptant			(E)	0.1-0.3	0.4-0.6							
<i>Globularia alypum</i> Foixarda			(A)	0.4-0.6	0.3-0.4							
<i>Grevillea crithmifolia</i> 'Green Carpet' Greví·lea de fulla de fonoll marí Green Carpet			(E)	0.2-0.3	1.5-3							
<i>Grevillea olivacea</i> Greví·lea olivàcia			(E)	2.5-4	2.5-6							
<i>Grevillea rosmarinifolia</i> Greví·lea de fulla de romaní			(E)	0.3-3	1-5							
<i>Grevillea</i> ×<i>semperflorens</i> Greví·lea sempre-en-flor			(E)	1.5-2	1.5-2							
<i>Grevillea</i> 'Winpara Gem' Greví·lea Winpara Gem			(E)	1.5-2.5	1.5-2.5							
<i>Griselinia littoralis</i> Griselinia comuna			(E)	2.5-8	2-5							
<i>Hakea laurina</i> Hàkea comuna			(E)	3.5-8	3-10							
<i>Halimium atriplicifolium</i> (<i>Cistus atriplicifolius</i>) Estepa de fulla de salat			(A)	1-1.75	0.8-1							
<i>Halimium halimifolium</i> (<i>Cistus halimifolius</i>) Estepa d'arenal			(A)	0.8-1.5	0.6-1							
<i>Hardenbergia comptoniana</i> Glicina d'Austràlia			(E)	1.2-3	-							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Hebe 'Silver Queen'</i> Hebe Silver Queen (<i>H. ×franciscana</i> 'Variegata')				0.45-0.9	0.45-0.9							
<i>Hebe speciosa</i> Hebe bonica				0.6-1.5	0.6-1.5							
<i>Hebe topiaria</i> Hebe de topiària				0.7-1.2	0.8-1.5							
<i>Hebe 'Wiri Charm'</i> Hebe Wiri Charm				0.6-0.75	0.9-1.3							
<i>Hebe 'Youngii'</i> (H. 'Carl Teschner') Hebe de Young				0.15-0.2	0.6-0.8							
<i>Hechtia texensis</i> Falsa agave de Texas				0.15-0.2	0.2-0.9							
<i>Hedera helix 'Oro di Bogliasco'</i> Heura Oro di Bogliasco (<i>H. helix</i> 'Goldheart')				4-8	-							
<i>Hedera helix 'Pittsburgh'</i> Heura Pittsburgh				0.8-1	-							
<i>Helianthemum nummularium</i> Heliantem tomentós				0.05-0.5	0.4-0.9							
<i>Helianthus salicifolius</i> Gira-sol de fulla de salze				1.5-2.5	0.9-2							
<i>Helichrysum argyrophyllum</i> Semprevida argentada				0.05-0.1	0.3-0.6							
<i>Helichrysum petiolare</i> Semprevida d'olor de regalèssia				0.3-0.6	0.6-2							
<i>Helichrysum stoechas</i> Semprevida borda				0.1-0.5	0.3-1							
<i>Helictotrichon sempervirens</i> Cerrell blau				0.6-0.9	0.6-0.75							
<i>Heliotropium amplexicaule</i> Heliotropi blau				0.15-0.5	0.6-0.9							
<i>Heliotropium arborescens</i> Heliotropi de jardí				0.3-1.5	0.3-2.5							
<i>Hemerocallis citrina</i> Lliri d'un dia de color groc				0.7-0.8	0.45-0.6							
<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i> (<i>H. flava</i>) Lliri d'un dia de color de llimona				0.45-0.8	0.6-1.2							
<i>Hesperaloe parviflora</i> luca vermella				0.4-0.6	0.6-1.2							
<i>Heuchera sanguinea</i> Flor de coral				0.07-0.2	0.6-0.9							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Hibiscus moscheutos</i> Malva-rosa d'aiguamoll				1.5-2.5	0.6-0.9			
<i>Hibiscus mutabilis</i> Roser de Santa Caterina				2-5	1.5-3			
<i>Hippocrepis emerus</i> Coronil·la boscana (<i>Coronilla emerus</i> ; <i>Emerus major</i>)				0.5-2	0.5-2			
<i>Hippophae rhamnoides</i> Arç groc				3-8	2.5-4			
<i>Hosta sieboldiana</i> Hosta blava				0.45-1	1-1.2			
<i>Houttuynia cordata</i> 'Chameleon' Herba camaleó				0.15-0.3	0.3-1.8			
<i>Hyacinthoides hispanica</i> Escil·la espanyola				0.1-0.4	0.05-0.1			
<i>Hyacinthus orientalis</i> Jacint				0.15-0.3	0.05-0.15			
<i>Hydrangea paniculata</i> Hortènsia paniculada				2.5-6	1.8-3.5			
<i>Hydrangea petiolaris</i> Hortènsia enfiladissa				9-15	-			
<i>Hylotelephium sieboldii</i> (<i>Sedum sieboldii</i>) Crespinell de Siebold				0.05-0.1	0.3-0.6			
<i>Hylotelephium telephium</i> Fabària (<i>Sedum telephium</i>)				0.2-0.6	0.3-0.4			
<i>Hypericum balearicum</i> Estepa joana				0.1-0.6	0.6-0.8			
<i>Hyssopus officinalis</i> Hisop				0.2-0.6	0.6-0.9			
<i>Ilex aquifolium</i> 'Alaska' Grèvol Alaska				3-5.5	2-3			
<i>Ilex aquifolium</i> 'Aurea Marginata' Grèvol de marge daurat				2.5-8	2-4			
<i>Ilex crenata</i> Grèvol del Japó				0.6-5	0.6-4			
<i>Ilex xmeserveae</i> 'Blue Angel' Grèvol blau Blue Angel				2-4	1.5-3			
<i>Imperata cylindrica</i> 'Red Baron' Xisca Red Baron (<i>I. cylindrica</i> 'Rubra')				0.3-0.6	0.3-0.6			
<i>Indigofera heterantha</i> (<i>I. gerardiana</i>) Anyil de l'Himàlaia				2-3	2-3			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Inula ensifolia</i> Ínula de fulla estreta			E	0.25-0.6	0.2-0.3			
<i>Lochroma australe</i> (<i>Acnistus australis</i>) Trompetetes blaves			E	2-5	2-5			
<i>Lochroma cyaneum</i> Iochroma violeta			E	3-6	2-4			
<i>Ipheion uniflorum</i> Estrelleta de primavera			E	0.1-0.2	0.05-0.1			
<i>Ipomoea alba</i> (<i>Calonyction aculeatum</i> ; <i>I. bona-nox</i>) Flor de lluna			E	5-30	-			
<i>Ipomoea indica</i> (<i>I. learii</i> , <i>I. acuminata</i>) Meravella gran			E	3-20	-			
<i>Iris foetidissima</i> (<i>Chamaeiris foetidissima</i>) Lliri pudent			A	0.3-0.9	0.3-0.5			
<i>Iris lutescens</i> (<i>I. chamaeiris</i>) Lliri menut			A	0.05-0.3	0.1-0.3			
<i>Iris pallida</i> Lliri de Dalmàcia			E	0.4-0.75	0.4-0.6			
<i>Iris unguicularis</i> Lliri d'Algèria			E	0.2-0.3	0.3-0.5			
<i>Iris xiphium</i> (<i>Xiphion vulgare</i>) Lliri-ginjol			A	0.2-0.7	0.1-0.15			
<i>Jasminum azoricum</i> Gessamí de Madeira			E	2-7	-			
<i>Jasminum humile</i> 'Revolutum' Gessamí d'Itàlia revolut			E	1.5-2.5	1.5-2.5			
<i>Jasminum officinale</i> Gessamí blanc			E	4-12	-			
<i>Jasminum polyanthum</i> Gessamí de moltes flors			E	3-9	-			
<i>Jasminum sambac</i> Sambac			E	2-3	-			
<i>Jasminum subhumile</i> (<i>J. heterophyllum</i>) Gessamí arbori			E	3-5	2-4			
<i>Juncus acutus</i> Jonc agut			A	0.4-1.8	0.4-1.8	/		
<i>Juncus maritimus</i> Jonc marí			A	0.5-1.5	0.5-1	/		
<i>Juniperus chinensis</i> 'Stricta' Savina de la Xina estreta			E	2.5-6	0.6-0.9			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Juniperus communis</i> 'Green Carpet' Ginebre Green Carpet			(A)	0.15-0.4	0.9-2							
<i>Juniperus communis</i> 'Hibernica' Ginebre d'Irlanda			(A)	3-5	0.25-0.6							
<i>Juniperus communis</i> 'Repanda' Ginebre aplanat			(A)	0.3-0.4	1-1.8							
<i>Juniperus conferta</i> 'Blue Pacific' Ginebre de costa Blue Pacific			(E)	0.1-0.3	1.8-2.5							
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Andorra Compact' Savina americana Andorra			(E)	0.2-0.4	1-1.5							
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Andorra Variegata' Savina americana Andorra			(E)	0.3-0.4	1-1.5							
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Plumosa' Savina americana Andorra (<i>J. horizontalis</i> 'Andorra')			(E)	0.3-0.6	2-3							
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Wiltonii' Savina americana de Wilton			(E)	0.1-0.15	2-3							
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> 'Old Gold' Savina híbrida Old Gold (<i>J. ×media</i> 'Old Gold')			(E)	0.6-0.9	1.2-1.5							
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> 'Pfitzeriana Aurea' Savina híbrida daurada (<i>J. ×media</i> 'Pfitzeriana Aurea')			(E)	0.9-1.2	2-3							
<i>Juniperus ×pfitzeriana</i> 'Pfitzeriana Glauca' Savina híbrida glauca (<i>J. ×media</i> 'Pfitzeriana Glauca')			(E)	0.9-1.8	1.8-3							
<i>Juniperus sabina</i> Savina de muntanya			(A)	0.3-1	3-4							
<i>Juniperus sabina</i> 'Tamariscifolia' Savina de muntanya de fulla de tamariu			(A)	0.45-0.9	1.5-3							
<i>Juniperus squamata</i> 'Blue Star' Savina esquamosa Blue Star			(E)	0.3-0.4	0.6-1.5							
<i>Juniperus virginiana</i> 'Hetzi' Cedre de Virgínia Hetz (<i>J. virginiana</i> 'Hetzii')			(E)	3.5-5	3-5							
<i>Kalanchoe beharensis</i> Orella d'elefant			(E)	0.9-6	0.6-2							
<i>Kniphofia</i> 'Alcazar' Tritoma Alcazar			(E)	0.6-1	0.4-0.9							
<i>Kolkwitzia amabilis</i> Kolkwitzia			(E)	2.5-3.5	2.5-4							
<i>Kunzea baxteri</i> Kúnzea carmesí			(E)	1.5-4	2-5							
<i>Lamium maculatum</i> Ortiga morta tacada			(A)	0.15-0.3	0.6-1.2							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Lampranthus multiradiatus</i> Flor de migdia rosa			(E)	0.2-0.25	0.3-0.4		 	
<i>Lantana strigocamara</i> 'Mine d'Or' Lantana Mine d'Or			(E)	0.5-1.5	0.5-1.5		 	
<i>Lantana strigocamara</i> 'Snow White' Lantana Snow White			(E)	0.5-1	0.5-1		 	
<i>Lavandula angustifolia</i> 'Hidcote' Espígol Hidcote			(A)	0.3-0.6	0.3-0.75		 	
<i>Lavandula ×heterophylla</i> 'Devantville' Espígol semidentat Devantville			(A)	0.6-0.8	0.8-1		 	
<i>Lavandula ×intermedia</i> Espígol híbrid			(A)	0.3-0.8	0.6-1		 	
<i>Lavandula latifolia</i> Espígol comú			(A)	0.2-0.8	0.4-1.2		 	
<i>Lavandula multifida</i> Espigolina			(A)	0.15-0.8	0.3-0.8		 	
<i>Lavandula pedunculata</i> Tamborino (<i>L. stoechas</i> subsp. <i>pedunculata</i>)			(A)	0.3-0.6	0.3-0.6		 	
<i>Lavandula stoechas</i> Caps d'ase			(A)	0.3-1	0.3-0.8		 	
<i>Lavatera olbia</i> Òlbia			(A)	0.6-4	0.3-1		 	
<i>Leontopodium nivale</i> subsp. <i>alpinum</i> Flor de neu (<i>L. alpinum</i>)			(A)	0.08-0.2	0.05-0.2		 	
<i>Leptospermum scoparium</i> Arbre del te de Nova Zelanda			(E)	0.5-6	1-4		 	
<i>Leucadendron</i> 'Safari Sunset' Leucadendre Safari Sunset			(E)	1.2-3	1-2.5		 	
<i>Leucaena leucocephala</i> Aromer blanc			(E)	2-6	1.5-4.5		 	
<i>Leucjum aestivum</i> Assa			(A)	0.3-0.4	0.05-0.1		 	
<i>Leucophyllum frutescens</i> 'Green Cloud' Sàlvia de Texas Green Cloud			(E)	1.8-2.5	0.9-1.2		 	
<i>Leucophyta brownii</i> 'Silver Nugget' Coixinet d'Austràlia Silver Nugget			(E)	0.15-0.4	0.25-0.5		 	
<i>Leucospermum cordifolium</i> Leucosperm pèndul			(E)	1.2-2	1.5-3.5		 	
<i>Leucothoe fontanesiana</i> Leucòtoe de flors pèndules			(E)	0.9-1.8	0.9-2.5		 	

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Leymus arenarius</i> (<i>Elymus arenarius</i>) Sègol de mar			(E)	0.3-0.5	2.5-3.5							
<i>Liatris spicata</i> Ploma de Kansas			(E)	0.6-1.5	0.45-0.6							
<i>Libertia chilensis</i> (<i>L. formosa</i>) Lliri de Xile			(E)	0.5-0.9	0.4-1.2							
<i>Ligularia dentata</i> Herba del lleopard daurada			(E)	0.9-1.2	0.6-0.9							
<i>Ligustrum japonicum</i> 'Silver Star' Troana del Japó Silver Star			(E)	1.5-2.5	1.2-1.8							
<i>Ligustrum japonicum</i> 'Texanum' Troana del Japó Texanum			(E)	1.8-3	1.2-1.8							
<i>Ligustrum ovalifolium</i> 'Aureum' Troanella daurada			(E)	2.5-4	2.5-4							
<i>Ligustrum vulgare</i> Olivereta			(A)	1-3	1-3							
<i>Lilium candidum</i> Lliri blanc; Assutzena			(E)	0.1-0.2	0.2-0.3							
<i>Limonium insigne</i> Ensopeguera insigne			(A)	0.6-0.9	0.6-0.9	/						
<i>Limonium perezii</i> Ensopeguera de Pérez			(E)	0.5-0.7	0.6-0.9							
<i>Linum perenne</i> Pli perenne			(A)	0.1-0.6	0.2-0.4							
<i>Liriope spicata</i> Liríope espigada			(E)	0.2-0.25	0.45-1.2							
<i>Lobostemon fruticosus</i> Arbust del pijama			(E)	1-1.8	0.8-1.2							
<i>Lomelosia cretica</i> (<i>Scabiosa cretica</i>) Herba penyalera			(A)	0.1-0.6	0.4-0.8							
<i>Lonicera xbrownii</i> Lligabosc escarlata			(E)	2.5-4	-							
<i>Lonicera xheckrottii</i> Lligabosc de Heckrott			(E)	3-5	-							
<i>Lonicera maackii</i> Xuclamel de l'Amur			(E)	3-5	3-5							
<i>Lonicera nitida</i> 'Maigrün' X uclamel de Yunnan Maigrün			(E)	0.6-0.9	0.6-2							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Lonicera tatarica</i> Xuclamel de Tartària			E	2-4	1.5-2.5							
<i>Lonicera xylosteum</i> Boix moll			A	1-2.5	1-3							
<i>Loropetalum chinense</i> 'Fire Dance' Loropètal de la Xina Fire Dance			E	1.8-3	1.8-3							
<i>Lotus berthelotii</i> Lot de coral			E	0.05-0.3	0.6-1							
<i>Lotus cytisoides</i> (<i>L. creticus</i> subsp. <i>cytisoides</i>) Lot de platja			A	0.05-0.1	0.4-0.5							
<i>Lotus maculatus</i> Lot tacat			E	0.2-0.3	0.6-0.9							
<i>Lupinus polyphyllus</i> Llobí de jardí			E	0.3-0.45	0.3-0.45							
<i>Luzula sylvatica</i> Lúzula de bosc			A	0.2-0.3	0.3-0.8							
<i>Lychnis chalcedonica</i> Creu de Malta (<i>Silene chalcedonica</i>)			E	0.5-0.9	0.25-0.3							
<i>Lychnis flos-jovis</i> (<i>Silene flos-jovis</i>) Flor de Júpiter			E	0.2-0.45	0.35-0.45							
<i>Lycium barbarum</i> Goji			E	2.5-3.5	1.2-5							
<i>Lycium intricatum</i> Arç intricat			A	0.3-1.5	0.5-2							
<i>Lythrum salicaria</i> Salicària			A	0.5-0.8	0.45-1							
<i>Macrochloa tenacissima</i> Espart (<i>Stipa tenacissima</i>)			A	0.2-0.3	0.4-0.6							
<i>Magnolia liliiflora</i> 'Nigra' Magnòlia de flor fosca			E	2.5-4	1.5-2.5							
<i>Magnolia</i> 'Susan' Magnòlia Susan			E	2.5-4	2-3							
<i>Mahonia aquifolium</i> (<i>Berberis aquifolium</i>) Mahònia de fulla de grèvol			E	0.9-1.8	0.9-1.5							
<i>Mahonia japonica</i> (<i>Berberis japonica</i>) Mahònia del Japó			E	1-2	1.5-3							
<i>Malcolmia littorea</i> Violer d'arenal			A	0.1-0.4	0.2-0.6							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
Malephora purpureocrocea M, lèfora purpúria (<i>M. crocea</i> var. <i>purpureocrocea</i>)				0.1-0.2	0.2-0.6							
Malva moschata Malva moscada				0.2-1.2	0.35-0.6							
Malva wigandii (<i>Lavatera maritima</i>) Malva de roca				0.3-1.5	0.3-1							
Malvaviscus penduliflorus Malvavisc de flor pèndula				2-4	1.5-3							
Mandevilla ×amabilis Dipladènia amable (<i>Dipladenia ×amabilis</i>)				2-4	-							
Mandevilla laxa Gessamí de Xile				3-5	-							
Matthiola incana subsp. <i>incana</i> Violer				0.3-0.8	0.35-0.45							
Maurandya scandens (<i>Asarina scandens</i>) Conillets enfiladissos				1.8-3	-							
Medicago citrina (<i>M. arborea</i> subsp. <i>citrina</i>) Alfals citrí				2-3	2-3							
Melaleuca nesophila Melaleuca vistosa				2-6	2-6							
Melianthus comosus Flor de mel peluda				1.8-2.5	0.5-1							
Melinis nerviglumis Melinis de flor rosa				0.15-0.45	0.15-0.45							
Melissa officinalis Tarongina				0.3-1	0.3-0.45							
Mentha ×piperita Menta pebrera				0.3-0.9	0.45-0.6							
Mentha pulegium Poliol; Poliol d'aigua				0.1-0.4	0.2-0.5							
Mentha requienii Menta de Còrsega				0.01-0.03	0.07-0.15							
Mespilus germanica Nespler				1.5-6	1.5-8							
Metrosideros kermadecensis 'Variegata' Arbre de Nadal de les Kermadec variegat				1.8-6	1.8-4							
Mimulus aurantiacus (<i>Diplacus aurantiacus</i>) Flor del mono ataronjada				0.6-1	0.45-1							
Miscanthus sinensis 'Morning Light' Eulàlia Morning Light				0.6-1.2	0.5-1							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Miscanthus sinensis</i> 'Zebrinus' Eulàlia zebrada			E	0.6-1.2	0.5-1							
<i>Molinia caerulea</i> Molínia purpúria			A	0.1-0.85	0.1-0.5							
<i>Montanoa bipinnatifida</i> Margarida gegant			E	3-5	2-4							
<i>Muhlenbergia capillaris</i> Fenàs de Florida			E	0.3-0.9	0.3-0.9							
<i>Murraya paniculata</i> (M. exotica) Taronger gessamí			E	3-4.5	3-4.5							
<i>Muscari armeniacum</i> Calabruixa d'Armènia			E	0.1-0.15	0.05-0.1							
<i>Myoporum laetum</i> Miòpor de Nova Zelanda			E	3-6	2-5							
<i>Myoporum tetrandrum</i> (M. serratum) Miòpor de fulla serrada			E	2-5	2-4							
<i>Myosotis scorpioides</i> (M. palustris) Miosotis d'aiguamoll			A	0.15-0.6	0.15-0.3							
<i>Myrtus communis</i> subsp. <i>tarentina</i> Murta de Tàrent			E	1-1.5	1.1-5							
<i>Nandina domestica</i> 'Fire Power' Nandina Fire Power			E	0.45-0.6	0.6							
<i>Narcissus bulbocodium</i> Narcís de mirinyac			A	0.1-0.15	0.05-0.1							
<i>Oenothera macrocarpa</i> Onagra d'Ozark (O. missouriensis)			E	0.1-0.15	0.35-0.7							
<i>Oenothera speciosa</i> Onagra vistosa			E	0.3-0.6	0.3-0.6							
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i> Ullastre (O. europaea var. oleaster)			A	2-5	2-5							
<i>Olearia ×scilloniensis</i> Oleària de les Scilly			E	2-3	2-3							
<i>Olearia solandri</i> 'Aurea' Oleària de Solander daurada			E	2-4	2-4							
<i>Ophiopogon planiscapus</i> 'Niger' Cintes negres (O. planiscapus 'Nigrescens')			E	0.1-0.15	0.2-0.4							
<i>Oreopanax capitatus</i> Oreopanax blanc			E	3.5-6	3-4.5							
<i>Origanum vulgare</i> Orenga			A	0.3-0.8	0.3-0.9							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Ornithogalum umbellatum</i> Llet de gallina			(A)	0.05-3.5	0.05-0.1							
<i>Osmanthus fragrans</i> Olivera fragrant			(E)	3-9	1.8-6							
<i>Osmanthus heterophyllus</i> 'Goshiki' Osmant Goshiki (<i>O. heterophyllus</i> 'Tricolor')			(E)	1-1.5	1-1.5							
<i>Otanthus maritimus</i> Perlina blanca			(A)	0.1-0.4	0.2-0.5							
<i>Oxalis adenophylla</i> Agrella de Xile			(E)	0.1-0.15	0.15-0.2							
<i>Ozothamnus rosmarinifolius</i> Sempreviva de fulla de romaní			(E)	1.5-3	1-2							
<i>Pachycereus marginatus</i> Cactus d'orgue (<i>Marginatocereus marginatus</i>)			(E)	3-5	0.8-1.2	/						
<i>Paeonia x suffruticosa</i> Peònia arbustiva			(E)	0.9-2	0.9-1.5							
<i>Paliurus spina-christi</i> Espinavessa			(A)	2-7	1.5-4							
<i>Panicum virgatum</i> Xereix erecte			(E)	0.6-0.8	0.6-0.75							
<i>Papaver nudicaule</i> Rosella d'Islàndia			(E)	0.2-0.4	0.15-0.3							
<i>Paraserianthes lophantha</i> Albícia plomosa (<i>Albizia lophantha</i>)			(E)	3-6	1-3							
<i>Parthenocissus tricuspidata</i> 'Veitchii' Vinya verge de Veitch			(E)	10-20	-							
<i>Passiflora x belotii</i> 'Impératrice Eugénie' Passionera Impératrice Eugénie			(E)	2-9	-							
<i>Passiflora edulis</i> Maracujà			(E)	3-8	-							
<i>Pavonia hastata</i> Pavonia hastata			(E)	0.6-1.2	0.6-1.2							
<i>Pelargonium graveolens</i> Gerani de rosa			(E)	0.45-1.3	0.2-1							
<i>Pelargonium x hortorum</i> Gerani de jardí			(E)	0.5-0.6	0.3-0.5							
<i>Pennisetum x advena</i> 'Fireworks' Penniset Fireworks (<i>P. setaceum</i> 'Fireworks')			(E)	0.6-0.9	0.5-0.7							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Pennisetum orientale</i> Penniset oriental			(E)	0.3-0.6	0.3-0.6			
<i>Penstemon barbatus</i> Penstemon de barba daurada			(E)	0.15-0.6	0.3-0.45			
<i>Pentas lanceolata</i> Estrelletes d'Egipte			(E)	0.3-0.6	0.3-0.6			
<i>Perovskia 'Blue Spire'</i> Sàlvia russa Blue Spire			(E)	0.9-1.2	0.6-1			
<i>Petasites pyrenaicus</i> (<i>P. fragrans</i>) Barretera			(E)	0.1-0.3	0.6-1.5			
<i>Phalaris arundinacea 'Picta'</i> Escaiola d'aigua pintada			(A)	0.6-1	0.6-1.5			
<i>Phedimus kamtschaticus</i> Crespinell de Kamtxatka (<i>Sedum kamtschaticum</i>)			(E)	0.05-0.15	0.25-0.45			
<i>Phedimus spurius</i> (<i>Sedum spurius</i>) Raïmet bastard			(E)	0.05-0.1	0.2-0.6			
<i>Phedimus spurius</i> 'Tricolor' Raïmet tricolor			(E)	0.05-0.1	0.1-0.4			
<i>Philadelphus ×virginalis</i> 'Virginal' Xeringuilla virginal			(E)	2.5-3.5	1.5-2.5			
<i>Philodendron bipinnatifidum</i> Filodendre arborescent			(E)	1-2	2.5-4			
<i>Philothea myoporoides</i> Flor de cera de fulla llarga (<i>Eriostemon myoporoides</i>)			(E)	1.5-5	1.5-3			
<i>Phlomis herba-venti</i> Ventolera			(A)	0.2-0.6	0.4-0.6			
<i>Phlomis italica</i> Estepa blenera			(A)	0.2-0.8	0.4-0.6			
<i>Phlomis lanata</i> Salvió de Creta			(E)	0.5-0.8	0.6-0.8			
<i>Phlomis viscosa</i> Salvió viscós			(E)	0.8-1.3	1.25-1.5			
<i>Phormium 'Alison Blackman'</i> Lli de Nova Zelanda Alison Blackman			(E)	1.2-1.5	1.2-1.5			
<i>Phormium 'Evening Glow'</i> Lli de Nova Zelanda Evening Glow			(E)	0.9-1.2	0.9-1.5			
<i>Phormium 'Jester'</i> Lli de Nova Zelanda Jester			(E)	0.3-0.9	0.6-0.9			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès		
							① ② ③	① ② ③		
<i>Phormium 'Maori Queen'</i> Lli de Nova Zelanda Maori Queen			E	1.2-1.8	0.9-1.2					
<i>Phormium tenax 'Variegatum'</i> Lli de Nova Zelanda variegat			E	1.8-2.5	1.2-1.5					
<i>Phormium 'Yellow Wave'</i> Lli de Nova Zelanda Yellow Wave			E	0.9-1.2	0.9-1.2					
<i>Photinia ×fraseri 'Little Red Robin'</i> Fotínia de Fraser Little Red Robin			E	0.8-1	0.8-1					
<i>Photinia nussia (Stranvaesia nussia)</i> Estranvèsia de l'Himàlaia			E	4-6	3-5					
<i>Phragmites australis</i> Canyís			A	1-4	2.5-4					
<i>Phygelius ×rectus</i> Fúcsia del Cap híbrida			E	0.6-1.5	0.6-1.5					
<i>Picea glauca 'Conica'</i> Píceia blanca cònica			E	2-6	1-2.5					
<i>Picea pungens 'Glauc Globosa'</i> Píceia blava globosa			E	0.9-1.5	1.2-1.8					
<i>Picea pungens 'Koster'</i> Píceia blava Koster			E	2.5-4	1-1.5					
<i>Pieris 'Forest Flame'</i> Andròmeda Forest Flame			E	2.5-4	1.5-2					
<i>Pieris japonica</i> Andròmeda del Japó			E	3-5	2.5-3.5					
<i>Pilosella officinarum</i> (<i>Hieracium pilosella</i>) Pelosella			A	0.02-0.05	0.3-0.4					
<i>Pimelea ferruginea</i> Flor d'arròs rosa			E	0.3-1.5	0.7-2.5					
<i>Pistacia terebinthus</i> Noguerola			A	2-6	2-6					
<i>Pittosporum angustifolium</i> Pitòspor pèndul			E	3-10	1.5-6					
<i>Pittosporum coriaceum</i> Pitòspor de Madeira			E	5-8	3-5					
<i>Pittosporum tenuifolium 'Variegatum'</i> Pitòspor de Nova Zelanda variegat			E	3-4	1.5-2					
<i>Pittosporum tobira 'Variegatum'</i> Pitòspor comú variegat			E	1.5-2.5	1.5-2.5					
<i>Pittosporum truncatum 'Variegatum'</i> Pitòspor truncat variegat			E	2-3	2-3					

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Platyclusus orientalis</i> 'Pyramidalis Aureus' Tuia oriental piramidal daurada			E	2-10	0.5-3							
<i>Platycodon grandiflorus</i> Campaneta de la Xina			E	0.15-0.6	0.2-0.4							
<i>Plectranthus neochilus</i> Flor d'esperó			E	0.3-0.5	0.4-0.6							
<i>Pleioblastus fortunei</i> Bambú nan variegat (<i>P. variegatus</i> ; <i>Sasa pygmaea</i>)			E	0.2-0.75	0.5-1.2							
<i>Polemonium caeruleum</i> Escala de Jacob			E	0.3-0.9	0.25-0.3							
<i>Polygala x dalmatisana</i> Polígala de Dalmais			E	1-4	1-4							
<i>Polypodium cambricum</i> Polipodi austral (<i>P. vulgare</i> subsp. <i>serrulatum</i>)			A	0.15-0.6	0.3-0.8							
<i>Poncirus trifoliata</i> Taronger trifoliat			E	2.5-5	1.8-4.5							
<i>Portulacaria afra</i> Planta dels elefants			E	2-3.5	1.2-2.5							
<i>Potentilla aurea</i> Potentilla daurada			A	0.05-0.3	0.05-0.2							
<i>Pratia pedunculata</i> Pràtia ajaguda			E	0.01-0.1	0.5-2							
<i>Primula acaulis</i> (<i>P. vulgaris</i>) Matrimonis			A	0.05-0.2	0.2-0.35							
<i>Prunella grandiflora</i> Prunella de muntanya			A	0.05-0.45	0.45-1.2							
<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra' Mirabolà negre			E	5-8	2-4							
<i>Prunus laurocerasus</i> 'Otto Luyken' Llorer-cirer Otto Luyken			E	0.9-1.2	1.5-2.5							
<i>Prunus laurocerasus</i> 'Rotundifolia' Llorer-cirer de fulla rodona			E	3-5	2.5-4							
<i>Psoralea pinnata</i> Pesolera blava de Sud-àfrica			E	2.5-4	2.5-3.5							
<i>Puschkinia scilloides</i> var. <i>libanotica</i> Escilla del Líban			E	0.05-0.1	0.03-0.05							
<i>Puya chilensis</i> Puia de Xile			E	0.2-2	1.2-3							
<i>Pyracantha crenulata</i> Piracant del Nepal			E	2-5	2-4							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Pyracantha fortuneana</i> Piracant de Yunnan (<i>P. crenatoserrata</i>)			E	2.5-3.5	1.8-2.5							
<i>Pyracantha 'Orange Glow'</i> Piracant Orange Glow			E	2-3	2-3							
<i>Ranunculus asiaticus</i> Francesilla			E	0.25-0.45	0.1-0.2							
<i>Reinwardtia indica</i> Lli groc			E	0.6-0.9	0.6-0.9							
<i>Rhamnus cathartica</i> Espina cervina			A	3-6	2.5-5							
<i>Rhamnus lycioides</i> subsp. <i>lycioides</i> Arçot comú			A	1.5-3	1.5-2							
<i>Rhaphiolepis ×delacourii</i> 'Coates' Crimson' <i>Rafiolepis</i> Coates' Crimson			E	1.5-2	2-2.5							
<i>Rhapis excelsa</i> Palmera de la senyora			E	1.5-5	1.5-5							
<i>Rhododendron simsii</i> Azalea de l'Índia			E	1.8-3	1.8-3							
<i>Ribes alpinum</i> Cirerola			A	0.5-1.5	0.5-1.8							
<i>Ribes sanguineum</i> Groseller de flor			E	1-2	1-2							
<i>Ricinus communis</i> 'Sanguineus' Ricí sanguini			E	3-5	3-4							
<i>Robinia hispida</i> Robínia rosa			E	2-2.5	2-3							
<i>Roldana petasitis</i> (<i>Senecio petasitis</i>) Petasitis			E	1.5-3	1.5-3							
<i>Rosa 'Mermaid'</i> Roser Mermaid			E	4-6	0.0-0.0							
<i>Rosa multiflora</i> Roser de garlanda			E	1.8-5	1.5-3							
<i>Rosa pouzinii</i> Roser de Pouzin			A	1-2	0.5-1.5							
<i>Rosa spinosissima</i> (<i>R. pimpinellifolia</i>) Roser espinosíssim			A	0.2-1	0.2-1.2							
<i>Rubus 'Betty Ashburner'</i> Esbarzer Betty Ashburner			E	0.2-0.3	1-2.5							
<i>Rubus tricolor</i> Esbarzer de la Xina			E	0.15-0.6	1.2-2.5							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Rubus ulmifolius</i> Esbarzer comú			A	1-2.5	-			
<i>Rudbeckia fulgida</i> Rudbèckia taronja			E	0.6-0.9	0.4-0.5			
<i>Ruellia simplex</i> (R. brittoniana) Ruèl·lia blava			E	0.6-0.9	0.6-1			
<i>Rumex lunaria</i> Agrella de Canàries			E	2-4	2-4			
<i>Ruschia lineolata</i> Rúsquia de flor lineolada			E	0.1-0.15	0.1-0.15			
<i>Saccharum ravennae</i> (<i>Erianthus ravennae</i>) Cesquera			A	0.8-1	0.8-1.5			
<i>Salix caprea</i> Gatsaule			A	4.5-7.5	3.5-4.5			
<i>Salix caprea</i> 'Kilmarnock' Gatsaule pèndul (S. caprea 'Pendula')			A	1.8-3.5	1.8-2.5			
<i>Salix eleagnos</i> subsp. <i>angustifolia</i> Sarga			A	1-6	2-4			
<i>Salix triandra</i> Salze triandre			A	2-6	2-3			
<i>Salsola vermiculata</i> Siscall			A	0.3-1	0.3-1			
<i>Salvia 'Bee's Bliss'</i> Sàlvia Bee's Bliss			E	0.2-0.6	1.8-2.5			
<i>Salvia chamaedryoides</i> Sàlvia camedris			E	0.4-0.6	0.4-0.6			
<i>Salvia elegans</i> Sàlvia d'olor de pinya			E	0.9-1.5	0.6-1.2			
<i>Salvia 'Indigo Spires'</i> Sàlvia Indigo Spires			E	0.9-1.5	0.6-0.8			
<i>Salvia xjamensis</i> Sàlvia de Jame			E	0.5-1	0.5-0.8			
<i>Salvia leucantha</i> Sàlvia bicolor			E	0.8-1.3	0.4-0.9			
<i>Sambucus racemosa</i> Saüc vermell			A	1.5-4	1-3			
<i>Sannantha pluriflora</i> Baèckea gran (<i>Baeckea virgata</i> hort.)			E	0.2-6	1-4			
<i>Santolina rosmarinifolia</i> Espernallac de fulla de romaní			E	0.35-0.6	0.4-0.6			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Sarcococca confusa</i> Boix olorós			E	0.9-1.8	1.2-2							
<i>Scirpoides holoschoenus</i> Jonc boval (Scirpus holoschoenus)			A	0.3-1.5	0.3-1.5	/						
<i>Searsia lucida</i> (<i>Rhus lucida</i>) Sumac lluent			E	3-4	3-4							
<i>Securigera varia</i> Coronil-la rosa (<i>Coronilla varia</i>)			A	0.2-0.6	0.45-0.9							
<i>Sedum nussbaumerianum</i> Crespinell de Nussbaumer			E	0.15-0.2	0.6-0.9							
<i>Sedum pachyphyllum</i> Crespinell glauc			E	0.15-0.3	0.6-0.9							
<i>Sedum palmeri</i> Crespinell de Palmer			E	0.1-0.2	0.4-0.6							
<i>Sedum praealtum</i> Crespinell elevat			E	0.3-0.6	0.3-0.45							
<i>Sedum rupestre</i> (<i>S. reflexum</i>) Crespinell de roca			A	0.05-0.3	0.3-0.4							
<i>Sempervivum arachnoideum</i> Matafoc teranyinós			A	0.02-0.05	0.15-0.4							
<i>Senecio macroglossus</i> Heura del Cap			E	2-3	-							
<i>Senna multiglandulosa</i> (<i>Cassia tomentosa</i>) Senet tomentós			E	1-4	0.8-2.5							
<i>Sesleria caerulea</i> Seslèria blava			A	0.1-0.2	0.2-0.3							
<i>Silene schafta</i> Silene de jardí			E	0.2-0.25	0.25-0.3							
<i>Sisyrinchium bellum</i> Sisirinqi de Califòrnia de flor blava			E	0.15-0.3	0.2-0.6							
<i>Sixalix farinosa</i> (<i>Scabiosa farinosa</i>) Escabiosa de Tunísia			E	0.45-0.6	0.6-0.9							
<i>Skimmia japonica</i> Esquímia del Japó			E	0.5-1.5	0.5-1.5							
<i>Smilax aspera</i> Arítjol			A	0.2-1.0	-							
<i>Solandra maxima</i> Copa d'or			E	4-7	-							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus/color	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Solanum bonariense</i> Mentider			E	1.5-3	0.5-1.5			 ①
<i>Solanum mauritianum</i> Solànum tomentós			E	3-6	2-5			 ①
<i>Solanum wendlandii</i> Solànum de Costa Rica			E	3-6	-		 	 ①
<i>Soleirolia soleirolii</i> Herba plana			A	0.01-0.05	0.5-1		 	
<i>Solidago canadensis</i> Vara d'or del Canadà			E	0.3-1.5	0.15-0.3			
<i>Sophora davidii</i> Sòfora de David			E	1-2.5	2-3			
<i>Sophora microphylla</i> 'Sun King' Sòfora de Nova Zelanda Sun King (s. <i>microphylla</i> 'Hillsop')			E	1.5-3	1.5-2.5		 	
<i>Sphaeralcea ambigua</i> Malva del desert			E	0.6-1.2	0.6-1.2			
<i>Spiraea xcinerea</i> 'Grefsheim' Espirea cendrosa Grefsheim			E	1-1.5	1-1.5		 	
<i>Spiraea japonica</i> 'Anthony Waterer' Espirea del Japó Anthony Waterer			E	0.9-1.5	0.9-1.5		 	
<i>Spiraea japonica</i> 'Genpei' Espirea del Japó Genpei (<i>S. japonica</i> 'Shirobana')			E	0.6-0.8	0.6-0.8		 	
<i>Spiraea japonica</i> 'Little Princess' Espirea del Japó Little Princess			E	0.5-0.8	0.6-1		 	
<i>Sternbergia lutea</i> Narcís de tardor			A	0.1-0.3	0.05-0.08		 	
<i>Stipa pennata</i> Pelaguer plomós			A	0.1-0.3	0.3-0.8		 	 ①
<i>Symphyotrichum dumosum</i> Àster nan (<i>Aster dumosus</i>)			E	0.15-0.5	0.45-0.75		 	
<i>Symphyotrichum novae-angliae</i> Àster de Nova Anglaterra (<i>Aster novae-angliae</i>)			E	0.9-1.8	0.6-0.9		 	
<i>Syringa xlaciniata</i> Lilà de fulla laciniada			E	1.2-2	1.5-3		 	
<i>Tamarix parviflora</i> Tamariu de flor petita			E	2-5	3-6		 	
<i>Teline maderensis</i> Ginesta de Madeira (<i>Genista maderensis</i> ; <i>Cytisus</i>)			E	2-3	1.5-2.5		 	
<i>Teline monspessulana</i> Ginesta de Montpeller (<i>Genista monspessulana</i>)			A	1-3	1-2		 	

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció			Atributs d'interès		
							①	②	③	①	②	③
<i>Templetonia retusa</i> Templetònia escarlata				0.5-6	-							
<i>Tetrapanax papyrifer</i> Arbre del paper d'arròs				3-5	3.5-5							
<i>Tetrastigma voinierianum</i> Vinya de fulla torrada				5-10	-							
<i>Teucrium chamaedrys</i> Camedris				0.1-0.3	0.4-0.5							
<i>Teucrium fruticans</i> 'Azureum' Teucrí fruticós d'atzur				0.6-2.5	0.9-3							
<i>Teucrium hircanicum</i> Teucrí d'Hircània				0.45-0.6	0.4-0.9							
<i>Teucrium marum</i> Herba dels gats				0.25-0.45	0.4-0.5							
<i>Thinopyrum junceum</i> (<i>Elymus farctus</i>) Gram de platja				0.5-0.8	0.5-1							
<i>Thryptomene saxicola</i> Triptòmene de roca				0.5-2	1-3							
<i>Thuja occidentalis</i> 'Danica' Tuia del Canadà Danica				0.45-0.6	0.45-0.6							
<i>Thuja occidentalis</i> 'Tiny Tim' Tuia del Canadà Tiny Tim				0.15-0.3	0.3-0.45							
<i>Thunbergia erecta</i> Mantell del rei				1.2-2.5	1.2-2.5							
<i>Thunbergia grandiflora</i> Trompetes blaves				5-10	-							
<i>Thymbra capitata</i> Frígola de Sant Joan (<i>Coridothymus capitatus</i> ; <i>Thymus capitatus</i>)				0.1-0.5	0.3-0.5							
<i>Thymus xcitriodorus</i> Serpoll d'olor de llimona				0.25-0.3	0.3-0.6							
<i>Thymus mastichina</i> Marduix silvestre				0.2-0.5	0.3-0.5							
<i>Thymus praecox</i> Serpoll precoç				0.08-0.15	0.6-0.9							
<i>Thymus roegneri</i> (<i>T. hirsutus</i>) Serpoll de Crimea				0.03-0.05	0.5-0.9							
<i>Thymus serpyllum</i> 'Elfin' Serpoll Elfin				0.03-0.08	0.1-0.6							
<i>Thymus vulgaris</i> 'Compactus' F arigola compacta				0.05-0.15	0.1-0.4							

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès
							① ② ③	① ② ③
<i>Thymus zygis</i> Farigola salsera			(A)	0.1-0.3	0.1-0.3			
<i>Tibouchina urvilleana</i> 'Athens Blue' Flor de la princesa Athens Blue			(E)	1.2-2	0.9-1.2			
<i>Tradescantia zebrina</i> Zebrina			(E)	0.15-0.25	0.6-3			
<i>Tripleurospermum caucasicum</i> Camamilla del Caucas (<i>Matricaria tchihatchewii</i>)			(E)	0.05-0.1	0.5-1			
<i>Tropaeolum peregrinum</i> Canari			(E)	2.5-4	-			
<i>Ulex parviflorus</i> Gatosa comuna			(A)	0.3-1.5	0.3-1.5			
<i>Uncinia rubra</i> Uncinia vermella			(E)	0.2-0.4	0.2-0.4			
<i>Vachellia karroo</i> (<i>Acacia karroo</i>) Aromer de Xile			(E)	5-12	3-8			
<i>Verbascum phoeniceum</i> Herba blenera de flor purpúria			(E)	0.6-0.9	0.4-0.5			
<i>Veronica repens</i> Verònica de Còrsega (<i>V. serpyllifolia</i> subsp. <i>repens</i>)			(E)	0.02-0.05	0.3-0.45			
<i>Viburnum ×burkwoodii</i> Viburn de Burkwood			(E)	1.8-2.5	1.8-2.5			
<i>Viburnum davidii</i> Viburn de David			(E)	0.6-1.5	0.9-1.5			
<i>Viburnum opulus</i> 'Roseum' Boles de neu			(A)	2.5-4	2.5-4			
<i>Viburnum plicatum</i> Aliguer del Japó			(E)	2.5-3	2.5-4			
<i>Viburnum rhytidophyllum</i> Viburn de fulla arrugada			(E)	3-6	2.5-4.5			
<i>Viburnum tinus</i> 'Eve Price' Marfull Eve Price			(A)	1.5-2.5	1.5-2.5			
<i>Vinca difformis</i> Vincapervinca			(A)	0.15-0.3	0.3-0.1			
<i>Vinca major</i> 'Variegata' Vinca ciliada variegada			(A)	0.2-0.4	1.5-2.5			
<i>Viola hederacea</i> Viola d'Austràlia			(E)	0.05-0.15	0.3-0.6			
<i>Viola riviniana</i> (<i>V. labradorica</i> hort.) Viola de Rivinus			(A)	0.1-0.2	0.2-0.4			

	Tipologia	Zona climàtica	Origen	Alçària	Amplada	Fulla tipus	Funció	Atributs d'interès		
							① ② ③	① ② ③		
<i>Vitis coignetiae</i> Vinya de Coignet			(E)	6-15	-					①
<i>Waldsteinia ternata</i> Waldstèinia de Sibèria			(E)	0,1-0,15	0,15-0,6					
<i>Weigela florida</i> Weigèla comuna			(E)	1,2-3	1,8-3		 			
<i>Weigela florida</i> 'Foliis Purpureis' Weigèla purpúria (<i>W. florida</i> 'Purpurea')			(E)	0,9-1,2	0,9-1,5		 			
<i>Wisteria floribunda</i> Glicina del Japó			(E)	4-9	-					
<i>Wisteria sinensis</i> 'Alba' Glicina de flor blanca			(E)	9-25	-		 			
<i>Xanthoceras sorbifolium</i> Banya groga			(E)	3-5	1,8-2,5		 			
<i>Xanthorrhoea preissii</i> Balga			(E)	2-4	1,2-2					
<i>Yucca desmetiana</i> luca de De Smet			(E)	0,9-1,2	1-1,5		 			
<i>Yucca filamentosa</i> 'Bright Edge' luca filamentosa Bright Edge			(E)	0,5-0,6	0,6-0,9		 			
<i>Yucca gloriosa</i> luca de duna			(E)	1,8-3	1,5-2,5		 			
<i>Zamia furfuracea</i> Zàmia de fulla coriàcia			(E)	0,9-1,5	0,9-2		 		①	
<i>Zantedeschia aethiopica</i> Lliri d'aigua			(E)	0,6-1	0,45-0,6		 			

Agraïments dels autors

Volem agrair especialment el treball dels nostres col·laboradors, Josep Cirera (especialista en gespes) i Carme Lacambra (especialista en plagues i malures).

Així com els comentaris i l'experiència compartida dels viveristes i tècnics del sector:

- Jaume Rexach, de Le Petit Géant
- Carles Rius, de Cultius El Balís
- Pere Cabot, enginyer agrònom
- Samuel Pyke, del Jardí Botànic de Barcelona
- Joan Parera, de Vivers Càrex

Altres publicacions sobre territori

Documents de Treball

Sèrie Territori

- 1 Plans d'ordenació forestal en boscos de titularitat municipal
- 2 VI Trobada d'estudiosos de Sant Llorenç del Munt i l'Obac: Comunicacions presentades el dia 10 de novembre de 2005 al Centre de Cultura de Sant Llorenç Savall
- 3 Polítiques locals d'habitatge i actuacions en matèria d'activitats
- 4 Manual de comunicació per a les oficines locals d'habitatge
- 5 Models silvícoles en boscos privats mediterranis
- 6 Diagnosi ambiental al Parc de Collserola: Projectes de ciències ambientals. Universitat Autònoma
- 7 V Trobada d'Estudiosos del Garraf: Comunicacions presentades el dia 16 de novembre de 2006 a Castelldefels
- 8 Elements per al disseny i la implantació d'una oficina local d'habitatge
- 9 Guia metodològica per a la redacció de plans locals d'habitatge
- 10 La planificació de la prevenció contra incendis forestals a la província de Barcelona
- 11 Plec de prescripcions tècniques dels projectes d'execució d'edificació: Actualització a la normativa de l'any 2009
- 12 I Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral Central. V Trobada d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor
- 13 Implantació del pas de vianants a les travesseres urbanes

- 14 Plec de prescripcions tècniques dels projectes d'urbanització d'espai públic urbà
- 15 Patrimoni públic de sòl i habitatge: Inventari i gestió
- 16 VII Monografies del Foix
- 17 El valor de les noves tecnologies d'informació territorial a l'Administració local
- 18 VII Monografies del Montseny
- 19 Urbanisme i participació: iniciatives i reptes de futur: Conclusions del grup de treball sobre urbanisme i participació ciutadana en l'àmbit local
- 20 VII Monografies de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
- 21 Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà: arbrat viari

Estudis

Sèrie Territori

- 2 L'ordenació urbanística: Conceptes, eines i pràctiques
- 3 Instruments de planificació i gestió de la mobilitat local a Europa
- 4 Competències en matèria de carreteres de les administracions locals de segon nivell
- 5 Ciutats en (re)construcció: Necessitats socials, transformació i millora de barris
- 6 Paisatges en transformació: Intervenció i gestió paisatgístiques
- 7 Accessibilitat al tren en cadira de rodes: Cap a un estàndard internacional del gap d'embarcament

Altres publicacions sobre territori

-
- 8 La política de protecció d'espais naturals de la Diputació de Barcelona
 - 9 Estratègies vers la ciutat de baixa densitat: de la contenció a la gestió
 - 10 Mapa de serveis i indicadors d'habitatge de la província de Barcelona: Anuari 2010
 - 12 Economies d'aglomeració i regions urbanes a Europa: La regió de Barcelona, un cas d'estudi

Documentos de Trabajo

Serie Territorio

- 5 Modelos silvícolas en montes privados mediterráneos
- 10 La planificación de la prevención de los incendios forestales en la provincia de Barcelona
- 17 El valor de las nuevas tecnologías de información territorial en la Administración local

Estudios

Serie Territorio

- 1 La ciudad de baja densidad: Lógicas, gestión y contención
- 4 Competencias en materia de carreteras de las administraciones locales de segundo nivel
- 5 Ciudades en (re)construcción: Necesidades sociales, transformación y mejora de barrios
- 11 Repensar las políticas urbanas: Apuntes para la agenda urbana

Publicacions disponibles a www.diba.cat/llibreria